

సంపుటము ।
నెం. 1

17 మార్చి, 1992
మంగళవారము .
(శక సం. 1913,
ఫాల్గుణం, 27)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

	పేజీ నెం.
1. ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు .	.. 1
2. నక్సత్తపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వాతావరణ సమాధానములు .	.. 33
3. సంతాప ప్రతిపాదనలు :	.. 64
(1) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ బి. రత్నసభాపతిగారి మృతిపట్ల సంతాపము.	..
(2) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ అన్నాబత్తుని సత్యన్నారయణగారి మృతిపట్ల సంతాపము .	..
(3) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ టి హయగౌరవాచారిగారి మృతిపట్ల సంతాపము.	.. 65
(4) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ బి.టి.ఎల్.ఎస్. చౌదరిగారి మృతిపట్ల సంతాపము .	..
(5) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ ఎ. కిషన్ దాస్ గారి మృతిపట్ల సంతాపము .	..
(6) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ బి.వి. రమణయ్యగారి మృతిపట్ల సంతాపము .	..

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాజాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాజాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు
	: శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్ రెడ్డి
	: శ్రీ డి. నరసయ్య
	: శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి
	: శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు
	: శ్రీ డి. చినమలయ్య
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి
	: శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉపకార్యదర్శులు	: శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి
	: శ్రీ బి.వి. రామారావు
	: శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ కె. శారీరెడ్డి
	: శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణ మూర్తి
	: శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
	: శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి
	: శ్రీ జి. శ్రీనివాసులు
	: శ్రీ టి.ఎస్. రామచంద్రరావు
	: శ్రీ ఏ. పేంకటాపు
	: శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్
	: శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు

7. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు .. 66
 శ్రీ గోగినేని సత్యనారాయణగారి మృతిపట్ల
 సంతాపము.
8. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు ..
 శ్రీ కనపర్తి నాగయ్యగారి మృతిపట్ల సంతాపము.
9. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు ..
 శ్రీ పి.వి. రాజేశ్వరరావుగారి మృతిపట్ల
 సంతాపము.
10. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు .. 67
 శ్రీ కల్లుూరి చంద్రమౌళిగారి మృతిపట్ల
 సంతాపము.
11. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు ..
 శ్రీ వెంకట రాజేశ్వర జోషిగారి
 మృతిపట్ల సంతాపము.
4. ప్రకటనలు : .. 67
 (1) అధ్యక్షుల ఫేర్ల పబ్లిక.
 (2) డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డిగారు శాసనసభ్యత్వానికి
 రాజీనామా యిచ్చారు.
 (3) గవర్నరుగారి ప్రసంగ పాఠము సభా
 సమక్షముతో పెట్టారు.
5. సభా కార్యక్రమము. .. 68
 6. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
 వచ్చిన విషయము : పేదలకు సబ్సిడీ బియ్యం
 పథకం అమలుచేయుటను గూర్చి.
 7. సభా సమక్షముతో వుంచిన పత్రములు. .. 166
 8. సభా సమక్షముతో పెట్టిన పత్రము : .. 166
 సభా కార్యక్రమ సలహా సమితి నివేదిక.
 9. ప్రకటన. .. 118
 గవర్నరుగారి ప్రసంగ పాఠమునకు సవరణలు
 అందజేయుటకు నిర్ణయించిన సమయము.
 10. గవర్నరుగారి ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు
 తెలుపు ప్రతిపాదనపై చుర్రు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు : శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్‌రెడ్డి : శ్రీ డి. నరసయ్య : శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు : శ్రీ డి. చినమల్యయ్య
కార్యదర్శి	: శ్రీ టి.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి : శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉపకార్యదర్శులు	: శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి : శ్రీ టి.వి. రామారావు : శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ కె. శౌరిరెడ్డి : శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణ మూర్తి : శ్రీ డి. సుబ్బహ్మణ్యం : శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి : శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు : శ్రీ టి.ఎస్. రామచంద్రరావు : శ్రీ ఏ. వెంకట్రావు : శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్ :- శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు

8. వీవరణ్ణ నీమీత్తం కోరిన అంశం:

— గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో చోటుచేసుకొన
వలసిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి.

.. 196

9. గవర్నరుగారి ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు
తెలుపు ప్రతిపాదనపై చర్చ.

.. 199

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి.	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు : శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్‌రెడ్డి : శ్రీ డి. నరసయ్య : శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు : శ్రీ డి. చినమలయ్య
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ వే. సత్యనారాయణ శాస్త్రి : శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉపకార్యదర్శులు	: శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి : శ్రీ బి.వి. రామారావు : శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ కె. శౌరిరెడ్డి : శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణ మూర్తి : శ్రీ డి. సుబ్బిహ్మణ్యం : శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి : శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు : శ్రీ టి.ఎస్. రామచంద్రారావు : శ్రీ ఏ. వెంకటాచలం : శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్ : శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు

8. ప్రభుత్వ బిల్లులు:

.. 329

- (1) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల
(సవరణ) బిల్లు.
(ప్రతిపాదించబడినది)
- (2) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల
గుమాస్తాల సంక్షేమనిధి బిల్లు.
(ప్రతిపాదించబడినది).
- (3) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల
సంక్షేమనిధి (సవరణ) - బిల్లు.
(ప్రతిపాదించబడినది).

9. సభా కార్యక్రమము

.. 332

10. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము:
విద్యుచ్ఛక్తి కొతను గూర్చి మరియు విద్యుత్
రేట్ల పరిష్కారమును గూర్చి.

.. 333

11. రూలింగు:

.. 335

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో వోటు చేసుకొన
వలసిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి.

12. అనధికార తీర్మానము:

.. 336

"భారత పౌరులందరికీ బహుళ ప్రయోజనకర
గుర్తింపు కార్డులను జారీచేయుటకు కేంద్ర
ప్రభుత్వమును ఒప్పించవలసినదిగా ఈ
ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేస్తున్నది."

13. గవర్నరుగారి ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు
తెలుపు ప్రతిపాదనపై చర్చ.

.. 337

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు : శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్ రెడ్డి : శ్రీ డి. నరసయ్య : శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు : శ్రీ డి. చినమలంగయ్య
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి : శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉపకార్యదర్శులు	: శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి : శ్రీ బి.వి. రామారావు : శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ కె. శౌరీరెడ్డి : శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణ మూర్తి : శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం : శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి : శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు : శ్రీ బి.ఎస్. రామచంద్రరావు : శ్రీ ఏ. వెంకట్రావు : శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్ : శ్రీ. వై. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ ఎమ్.హెచ్. కేశవరావు

ఇంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు
	: శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్‌రెడ్డి
	: శ్రీ డి. నరసయ్య
	: శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి
	: శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు
	: శ్రీ డి. చినమలయ్య
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి
	: శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉపకార్యదర్శులు	: శ్రీమతి. ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి
	: శ్రీ బి.వి. రామారావు
	: శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ కె. శౌరిరెడ్డి
	: శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణ మూర్తి
	: శ్రీ డి. సుబ్బహ్మణ్యం
	: శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి
	: శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు
	: శ్రీ టి.ఎస్. రామచంద్రారావు
	: శ్రీ ఏ. వెంకటాచు
	: శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్
	: శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ ఎమ్.పాప్. కేశవరావు

7. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయము : చేనేత పనివారికి సరసమైన
ధరలకు నూలు, రంగులు సరఫరాచేసి వారివద్ద నుండి
బట్టను కొనుగోలు చేయుటను గూర్చి.

8. సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు. .. 55.

9. సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రము : .. 55
కనేన వేతనముల సలహామండలి సిఫారసుల ప్రతి.

10. సభా కార్యక్రమము. .. 55.

11. 1991-92 సంవత్సరమునకు వ్యయపు అనుబంధ
అంచనాల సమర్పణ. .. 55.

12. వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశము : .. 55
బడ్జెటు సమర్పణ గురించి.

13. రూలింగు: 1992-93 బడ్జెటు సమర్పణ గురించి. .. 57.

14. ప్రభుత్వ బిల్లులు : .. 57.

(1) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం
(సవరణ) బిల్లు. (ప్రతిపాదించబడినది)

(2) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక శాసనముల
మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతముల
(అభివృద్ధి) (సవరణ) బిల్లు.
(ప్రతిపాదించబడినది).

(3) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక శాసనముల
(సవరణ) బిల్లు. (ప్రతిపాదించబడినది).

15. 1992-93 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఓట్ ఆన్
ఎక్సొంట్) ప్రతిపాదన. .. 57.

16. 1992-93 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఓట్ ఆన్
ఎక్సొంట్)పై చర్చ. .. 57.

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఏ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు : శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్‌రెడ్డి : శ్రీ డి. నరసయ్య : శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు : శ్రీ డి. చినమలయ్య
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శాస్త్రి : శ్రీ ఏ. పద్మనాభన్
ఉపకార్యదర్శులు	: శ్రీమతి ఎం.వి.ఎస్. జయలక్ష్మి : శ్రీ బి.వి. రామారావు : శ్రీ జి. రంగారెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ కె. శౌరిరెడ్డి : శ్రీ ఏ. సత్యనారాయణ మూర్తి : శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం : శ్రీ ఏ.డి. భాస్కరరెడ్డి : శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు : శ్రీ బి.ఎస్. రామచంద్రరావు : శ్రీ ఏ. వెంకట్రావు : శ్రీ ఎస్. స్కెలాస్ : శ్రీ వై. వెంకటేశ్వరరావు
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(అరవ సమావేశము. మొదటి రోజు)

మంగళవారము 17 మార్చి 1992

(సభ ఉదయం ౧0.30 గంటలకు సమావేశమవును)

(సభాపతి ఆధిష్టానానుసారములో ఉన్నాడు)

ప్రశ్నలు - వాగ్వివాద సమాధానములు

కమేషనరేట్లను తెలియిస్తుంది

1-

*1694 (ఎక్స్) - సర్వశ్రీ టి. ఘనశాంత్తమరావు (వరంగల్ జిల్లా ముకుంద రెడ్డి (పెద్దపల్లి), ఎస్. చంద్రశేఖర్ (పాలెరు), డి.ఎం. గుల్షన్ (ముధోలు), పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాతనగర్ , 3 యాదగిరి రెడ్డి కె. బిక్ష్మం (బూర్గంపహాడ), సి. విశ్వరెడ్డి (నర్సపూర్).- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింద విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గత ఏడు సంవత్సరములలో ప్రభుత్వం ఎన్ని కమేషనరేట్లను (పరిషత్తులను) నెలకొల్పినారు;

(ఆ) ఈ కమేషనరేట్లు వాటి ఉద్దేశములను, లక్ష్యములను సాధించినవా;

(ఇ) ఈ కమేషనరేట్ల పనిని వారు సమీక్షించినారా;

(ఈ) ఈ కమేషనరేట్ల ప్రభుత్వతర ఆర్థిక సంస్కలనుండి ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందినవా; అయినచో, వాటి వివరాలేవి?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యన్ జనార్ధనరెడ్డి):- (అ) గత ఏడు సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వం ఈ క్రింది నాలుగు కమేషనరేట్లను ఏర్పాటు చేసింది;

1. తెండర్ల కమేషనరేట్లు;
2. విచారణల కమేషనరేట్లు;
3. ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్య విధాన పరిషత్తు;
4. ఉన్నత విద్యా కమేషనరేట్లు.

(అ), (ఇ) ప్రభుత్వం ఈ సంస్థల ఉద్దేశాలు, ఆశయాలు, పని తీరును గురించి చేసిన సమీక్ష ఆధారంగా తీవ్రంగా కమీషనరేటును, అంధ్రప్రదేశ్ వైద్య విధాన పరిషత్తును కొనసాగించాలని నిర్ణయించింది. విచారణల కమీషనరేటుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఇద్దరు స్వతంత్ర విచారణల కమీషనర్లను నియమించింది. భారత సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు దృఢాంశ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత విద్యా కమీషనరేటును రద్దు పరచడం జరిగింది.

(ఇ) లేదండీ.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు.- ఏ సంవత్సరములో ఈ కమీషనరేట్సును నియమించారు? నీయమించడంలో ఉద్దేశ్యాలు ఏమిటి? రెవ్వు చేసిన తరువాత తీవ్రంగా కమీషనరేటును, ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్య విధాన పరిషత్తును కొనసాగించాలని నిర్ణయించారన్నారు. రెవ్వు రిపోర్టు వివరాలు ఏమిటి? పరిపాలన మండలి మార్గదర్శక సూక్తాలు ఏమిటి? డిపార్టుమెంటులోని ఉద్యోగస్తులను తీసుకుంటారా? నాన్ అఫిషియల్స్ను తీసుకుంటారా? ఇతర ఉద్యోగస్తులను తీసుకుంటారా? ఎక్స్‌పీరియన్సు, సీనియారిటీని బట్టి తీసుకుంటారా? ముఖ్యమంత్రిగారు ద్విధువేసి వివరాలు తెలియచేస్తారా?

శ్రీ యన్. జనార్థనరెడ్డి.- వారు వేసిన తొలి ప్రశ్న కాకుండా - యిది పెద్ద ప్రశ్నగా ఉంది. అధ్యక్షా, 1986 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో సదుద్దేశ్యంతో స్థాపించడం జరిగింది. దీనిని స్థాపించడంలో ఆనాటి ప్రభుత్వం యొక్క సదుద్దేశ్యం వుండి ఉండవచ్చు. నిధులు సమకూర్చుకోవడం గురించి, మంచి ఎడ్యుకేషన్లు యివ్వ వచ్చుననే ఉద్దేశ్యంతో ఆనాటి ప్రభుత్వం చేసి ఉండవచ్చు. దీనిని రెవ్వు చేయడానికి శ్రీ యన్.ఆర్. రామమూర్తిగారితో ఒక కమీషను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. యిందులో శ్రీ యన్.ఆర్. రామమూర్తి, నాయర్గారు, యిప్పుటి చీఫ్ శక్రబతి శ్రీ నటరాజన్గారు ఉన్నారు. వారు రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. రిపోర్టు గౌరవసభ్యులకు గతములో బేబుల్ మీద ఉంచడం జరిగింది. అందులో కొన్ని కొన్ని అక్కరలేదు అన్నారు. ఎంక్వైరీ కమీషనరేటు అక్కరలేదు అన్నారు ఎందుకంటే ఎప్పుడైనా కావలసి వస్తే ఇండివిడ్యువల్ ఎంక్వైరీ చేయవచ్చునని అన్నారు ఎంక్వయిరీ కమీషను అక్కరలేదు; ఛైర్మను అక్కరలేదు అన్నారు. వైద్య విధాన పరిషత్తు ఉంచడం చాలా మంచిదని, కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడా సలహా యిచ్చిందని వారి రిపోర్టులో పేర్కొన్నారు దానిని కొనసాగించుతున్నాము. కమీషనరేట్ ఫర్ హెయ్యర్స్ ఎడ్యుకేషను..... That does not fall under the State purview..... సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటు యివ్వడం వలన ఆనాటి ప్రభుత్వం రద్దుచేయడం— నేషనల్ ఎడ్యుకేషను పాలసీ సలహా క్రింద స్టేట్ ఎడ్యుకేషను ఫర్ హెయ్యర్స్

శ్రీ సిహెచ్. విరత్రెడ్డి - ఉన్నత విద్యా కమీషనరేట్సు అప్పుడు సదుద్దేశ్యంతోనే స్థాపించడం జరిగింది. నూతన విద్యా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడం గురించి, మౌళికమైన మార్పులు తీసుకుని రావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేయడం జరిగింది దీనికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ యన్. జనార్థనరెడ్డి - దాని గురించి సుప్రీంకోర్టును అడుగుదాము.

(ఇంటరవ్యూ)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సుప్రీంకోర్టును అడగడం ఏమిటి అధ్యక్షా? గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానికి వారు సమాధానం చెప్పాల్సి కదా.

Sri N. Janardhana Reddy:- This is not under the purview of the State authority. అని ముందే చెప్పాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అంత ఇరిటేషను అయితే ఎట్లాగు? కొంత తమాయింపు కోవాలి.

శ్రీ యన్. జనార్దనరెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు అడిగిన దానికి చెప్పాను —

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- బెండర్ల కమీషనరేటును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రింగ్ గా ఏర్పాటు అయి ఎక్స్ ప్రెస్ పెట్టడం జరుగుతున్నది. వేరు అంతా ఒక రింగుగా తయారు అయ్యారు. శ్రీకృష్ణా కెనాల్ తెలుగు గంగ, శ్రీ రాంసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయంలో 30 టు 100 వర్సంట్లు ఎక్స్ ప్రెస్ పెట్టడం జరిగింది. వేరు అంతా రింగ్ గా తయారు అయి - బెండరు బాక్సులు క్లౌడుడం జరుగుతున్నది, ఎత్తుకుని పోవడం జరుగుతున్నది. బెండర్ల కమీషనరేట్ ను కొనసాగించడం జరుగుతున్నది. 30 వర్సంట్లు వరకు ఎక్స్ ప్రెస్ ఉంటున్నది. కాంగ్రెసులోని శాసనసభ్యులు — మంత్రులు — ముఖ్యమంత్రిగారితో సహా — బెండరు బాక్సులు క్లౌడుడం జరిగింది. ఇదంతా జరుగుతున్నది. దీనిపై ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది అనే విషయం ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

జి.

కో.

Mr. Speaker:- You please put the question - otherwise I shall have to go to the next question. బి.ఎ.సి.లో నిర్ణయము తీసుకున్నాము. మీరు కృష్ణను చేయాలిగాని పెట్టడం లెక్కరు యిస్తే ఎట్లాగు? మీరు అడగాలిగాని — కోపముగా అడిగితే ఎట్లాగు? కృష్ణను రూపములో అడగండి.

శ్రీ యన్. జనార్దనరెడ్డి:- వారు అడిగింది ఏమిటో నాకు తెలియడం లేదు. What is that, they have asked for? There is nothing to answer. బెండర్ల కమీషనరేట్ ఉంది. దానిని రద్దు చేయవద్దు అని చెప్పారు. రద్దు చేయలేదు.

కో.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఒకే కృష్ణన్ పట్టుకొని పొడిగించుకొంటుంటే ఎట్లా? ఇప్పటికే....

జి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (పాండూపూర్):- బెండర్ల కమీషనరేట్ ను వుంచడానికిగల కారణము ఏమి? బెండర్లను పిలవడంలో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని స్పష్టార్థ ప్రయోజనాలను చూచుకొంటున్నారని, అనేక విభిన్న ప్రభుత్వానికి ఇప్పుడే అడగింది. అవి ఏమి అయ్యాయి? పోతే బెండర్ల ఇక్కడకు రావాలని మీరు ప్రమోదించాలని.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):— మేకు సంబంధించిన పెద్ద బెండరు ఆమోదించడం వక్రవాత ధోరణి... ప్రతి బెండరు ఇక్కడకు రావాలని అడుగుతున్నారా? Sir, you see that the Tender Commissionerate functions.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఒక ప్రశ్నకే మీరు 15 మినిట్స్ తీసుకున్నారు. There cannot be an answer for it.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju (Vizianagaram):— There is answer Sir --

మిస్టర్ స్పీకర్:— అడిగిన వారందరకు ఛాన్స్ ఇచ్చాను.

Sri N.T. Rama Rao:— Sir, In the public interest I am asking. Is the Tender Commissionerate is functioning or not? That is what I am asking.

(ఇంటరప్షన్)

(Some Opposition Members were on their legs)

Mr. Speaker:— When the Leader of the Opposition is on his legs, you should not rise from your seats please.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:— నంబర్ ఆఫ్ కమీషనరేట్స్ గురించి ప్రశ్న వేశారు. ఎన్ని వున్నాయో చెప్పాను. తరువాత ఏవీ వున్నాయి? వేటిని తీసివేశారన్నది కూడా చెప్పాను. అంతేకదా?

(ఇంటరప్షన్స్)

గౌరవ సభ్యుడు — ఆన్సర్ ఇవ్వలేకపోయేస్తున్నారు....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:— మేము ఆన్సర్ ఇవ్వలేక పారిపోయేవాళ్ళము కాదు. మీరు వేసిన ప్రశ్నకు, ఇప్పుడు అడుగుతున్న ప్రశ్నకు సంబంధము లేదు. నేను ఆన్సర్ చేస్తున్నప్పుడు మీరు కూర్చోవడం నేర్చుకోవాలి. నేను కమీషనరేట్స్ కు సంబంధించిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాను. ఏ ఏ కమీషనరేట్స్ వున్నాయి? వేటిని తీసివేశారు అని అడిగిన దానికి కూడా సమాధానము చెప్పాను. అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని అన్నారు. దానికి సంబంధించి వేరే ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:— వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పానని ముఖ్యమంత్రి గారు అన్నారు. అది కాదండి. (ఇ) ప్రశ్నలో మేము ఏమీ అడిగామంటే, ఈ కమీషనరేట్స్ పని తీరును సమీక్షించారా అని అడిగాము. దీనిని తీరు' అన్నదానిలో అక్కడ అవకతవకలు జరుగుచున్నాయని మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. దానికి సమాధానము చెప్పాలి. వేరే ప్రశ్న వేయండని అంటే అర్థమేమిటి? అవకతవకల గురించి ఆరోపణలు మే దృష్టికి

వచ్చాయా? కొన్ని టెండర్లను తగలబెట్టారని ఆరోపణ వచ్చింది. ఇది ఎంతవరకు నిజము? పనితీరును రెహ్మా చేశారా అని అడుగుతున్నాము? It is a part and parcel of the question. You please reply Sir.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు దయతోవినండి. The functioning of this Commissionerate has been reviewed by a Committee headed by Sri S.R. Ramamurthy. I also mentioned the names of other Members - when tender is only at the lower level, వచ్చిన కేసులను ఇండివిడ్యువల్ గా రిహ్మా చేసినవారు ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం ఇండివిడ్యువల్ గా వచ్చిన కేసులను ఇండివిడ్యువల్ గా చేయిస్తున్నాము. టెండర్లకు, కమీషనరేట్ కు సంబంధము లేదు. టెండర్లను కమీషనరేట్ కు పంపిస్తాము. కమీషనరేట్ ఫంక్షనింగ్ గురించి ఎస్.ఆర్. రామమూర్తి కమీషన్ రిపోర్టు ప్రకారం, ఇండివిడ్యువల్ కేసులను బట్టి విచారణ చేయడం మంచిదని అన్నారు. టెండర్ల కమీషనరేట్ ను వుంచారా...

(ఇంటిరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక ప్రశ్నకే 20 నిమిషాలు తీసుకుంటే ఎట్లా? You have taken more than 15 minutes. You are going against the rules. I shall go for the next question of Civil Supplies Minister.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్.పల్లి):- ఈ ప్రశ్నకు జవాబు వచ్చిందా, లేదా యని చూడాలి కదా? మీరు వచ్చిన జవాబును బట్టి కన్సిస్ట్ అయ్యారా చెప్పండి?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- కృత్యన్ 'బి' క్లియర్ గా వుంది. If you see the question B, it is there as to whether the aims and objectives are fulfilled by the Commissionerate" ఇక్కడ కమీషనరేట్ యొక్క కర్మ వ్యము ఏమిటన్నది? మూడవ ప్రశ్న పనితీరును గురించి రిహ్మా చేశారా అన్నది. స్పష్టంగా, అవకతవకలు జరుగుచున్నాయని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావడం ప్రతి వక్తా బాధ్యత. ఎన్నో రెప్రజెంటేషన్స్ టెండర్ల విషయంలో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని ప్రభుత్వానికి పంపించాము. అవి ఏమయినాయి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకటే ప్రశ్నను లాస్ట్ వరకు తీసుకొని వచ్చారు. 20 నిమిషాలు దాటుతున్నది.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- దయచేసి మమ్ములను క్షమించాలి. తమరు టెక్నికల్ గా పోవద్దు. టెండర్లకు కమీషనరేట్ కు మధ్య వాలా దూరం వుంది. ఈ రెండింటి మధ్య ప్రభుత్వముంది. మేము ఎన్నో అప్లికేషన్స్ ప్రభుత్వానికిచ్చాము. కోట్లాది రూపాయలు ప్రభుత్వానికి నష్టము వస్తున్నదని ప్రభుత్వానికి వీవరంగా తెలిపాము. కొన్ని టెండర్లు క్యాన్సిల్ చేయడంవల్ల కోట్లాది రూపాయలు నష్టము ప్రభుత్వానికి వస్తున్నదని చెప్పడం జరిగింది. ఇచ్చిన అప్లికేషన్స్ ఫేట్ ఏమైంది? కోట్లాది రూపాయలు ఎక్సెస్ వెస్తున్నారు. లీగల్ కుంభకోణము జరుగుచున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు సరియైన సమాధానము చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- ఈ ప్రశ్న క్లియర్ గా వుంది. కమీషనరేట్ లు పనిని రిమ్యూవేషారా అని అడుగుతున్నారు. రిమ్యూవేషారానికే కమీటీని వేశాము. వారు టెండర్లు కమీషనరేట్ ను కంటిన్యూ చేయమని సలహా ఇచ్చారు. ఆ సలహా మేరకు కంటిన్యూ చేస్తున్నాము. మేము కుంభకోణము చేస్తున్నామని అంటున్నారు. దానికి దీనికి సంబంధము లేదు. వేరే ప్రశ్న వేయమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వేసిన ప్రశ్నకు కరెక్ట్ అన్సర్ వచ్చింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

8.50 ఉ.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఎస్.ఆర్. రామూర్తిగారి కమీషన్ ను ఈ ప్రభుత్వం వేసింది. ఈ కమీషనరేట్టు అవసరమా, లేదా అనేది పరిశీలించడానికి వేసింది. కానీ ప్రశ్న అది కాదు. సక్రమంగా అవి వాటి బాధ్యతలను నిర్వహిస్తున్నాయా, లేదా అనేది. ఈనాడు తెలుగుగంగ సుంకేశుల ఈ టెండర్స్ లో సరిగా కార్యక్రమాలు చేయలేదు అని ఆరోపణలు చేశారు. దానికి సమాధానం చెప్పకుండా ఎస్.ఆర్. రామూర్తి కమీషన్ అంటారేమిటి? అది వేరు, ఇది వేరే విషయం.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ:- ప్రశ్నలో (ఇ) కి సంబంధించిన విషయాలు ప్రస్తావించకుండా చెబుతూ ఉంటే ఎట్లా? దానికి సమాధానం కావాలి. అందులో డబ్బు ఉంది. డబ్బు పరమైనటువంటి విషయం. దీనిలో ఆ ప్రస్తావన లేకుండా తుమ్మలో మా బిర్రె కొమ్ములాడిస్తున్నది అన్నట్లు వేరే సమస్యలు మాట్లాడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రజాబ్ అలీగారూ, మీరు అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పారు. సమాధానం చెప్పినా కూడా మళ్ళీ అడిగితే ఎట్లా?

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ:- దానికి ఎంత డబ్బు ఖర్చు అయింది? అనే విషయాలు మీరు చెబితే కొంతవరకు మా గాస్ వాక్యూమ్ అవడానికి సావకాశం ఉంది. మా ఆందోళన అది. ఈ కమీషనరేట్టు ప్రభుత్వ ఆర్థిక సంస్థల నుంచి ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందినవా? అయితే వాటి వివరాలు ఏవి? వారు సమీక్షకు సంబంధించి చెప్పారు. కానీ మిగిలిన భాగాలకు చెప్ప లేదు. అది చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి వారిని చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాను. దురదృష్టము ఏమిటంటే నండి ఆనాడు ఎటెండు కాకుండా ఇప్పుడు నన్ను మళ్ళీ అడుగు తున్నారు. అయినా చెబుతాను. అప్పుడు దానికి నేను లేదండి అన్నాను. 'వైద్య విధాన పరిషత్తు ప్రయత్నం చేసింది పొందడానికి, గానీ ఫైనాన్సు ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ముందుకు రాలేదు. అందువల్ల వైద్యవల్ల అది జరగలేదు అని మనస్థి చేశాను. అందుకని లేదు అని చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వచ్చింది. మీకు జవాబు వచ్చింది.

శ్రీ

వినీయోగదారుల ఫోరంలు

2-

*6222- సర్వశ్రీ జి. అప్పల సూర్య నారాయణ (శ్రీకాకుళం), ఎన్. చంద్ర బాబునాయుడు (కుప్పం):- పౌరసరఫరాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రెండు నెలలలోగా ప్రతి జిల్లాలోను వినీయోగదారుల ఫోరంలను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా అత్యున్నత న్యాయస్థానం 1991, అగష్టులో పౌరసరఫరాలశాఖ కార్యదర్శులను ఆదేశించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) రాష్ట్రంలో ఉన్నట్లు వినీయోగదారుల ఫోరంల సంఖ్యను ప్రభుత్వం పొల గిందిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా; అయినచో అందుకు కారణాలెవ్వి;

(ఇ) రాష్ట్రంలో వినీయోగదారుల ఫోరంలు పనిచేస్తున్నాయా;

(ఈ) రాష్ట్రంలో వినీయోగదారుల ఫోరంలను పునర్వివస్థీకరింపే ప్రతిష్ఠాదన ఏదైనా ఉన్నదా; అయినచో, దానికి సంబంధించిన వివరాలెవ్వి?

పౌరసరఫరాల శాఖమంత్రి (శ్రీ పాండుగు వెంకటరావు):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) సుప్రీం కోర్టు ఆదేశాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, హైదరాబాదు, కరీంనగర్, నెల్లూరు, కృష్ణా జిల్లాలోని జిల్లా ఫోరంలను తిరిగి ఏర్పాటు చేయడమయ్యింది. రిటైర్డ్ జిల్లా నెషన్లు జడ్జి దేనికి అధ్యక్షుడుగా ఉంటారు. ఇందులో మరో ఇద్దరు సభ్యులు కూడా ఉంటారు. ఇవి పూర్తి కాలిక ప్రాతిపదికన పనిచేస్తాయి.

(ఇ) అవునండీ.

(ఈ) అవునండీ.

వినీయోగదారుల సంరక్షణ చట్టంలోని నిబంధనలు ప్రకారం ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక జిల్లా ఫోరం ఉండాలి.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ:- 1986లో వినీయోగదారుల రక్షణ చట్టము క్రింద గతములో తెలుగుదేశం కూడ ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేసింది. తరువాత ప్రతికూల బాగా దానిని గురించి తెలియజెప్పిన తరువాత కేసులు చాల వరకు పెరిగాయి. ఇప్పుడు 150 కేసులకంటే ఎక్కువగా ఉండేప్పుడు ఖచ్చితముగా అక్కడ సెషన్లుగా ఒక ఫోరమ్ పెట్టాలి. కానీ మంత్రిగారు నాలుగు జిల్లాలోనే ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. మిగతా జిల్లాలలో ఎప్పుడు పెడతారు. తరువాత 70 ఏళ్లకు మించినటువంటి వారు ఈ హైదరాబాదు సీట్ కి వచ్చిన తరువాత ఇంతవరకు హైదరాబాదు సీట్లో వర్కు చేయని మాట వాస్తవమేనా? ఎందుకంటే ఈ వేళ సీట్ సివిల్ కోర్టులో సెషన్లుగా పెట్టి నారు కాబట్టి అనేకమైనటువంటి నిత్యావసర వస్తువులు ఈ వేల చౌక డిపోల ద్వారా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం వర్య తీసుకుంటున్నది? ఈ విషయాలలో చట్టములో కూడ ఎమెండుమెంట్లు తీసుకువచ్చారు. కాబట్టి వినీయోగదారులకు రేటు తెలిసే విధంగా ఎగ్జిజిట్ చేయడానికి ఏదైనా వర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు - అధ్యక్షా, సుప్రీము కోర్టు, హైకోర్టు ఇప్పినటువంటి డైరెక్టును ప్రకారము చేయడానికి ఏ రకమైన అభ్యంతరముగాని లేదు ముందు నాలుగు జిల్లాల్లో ఎక్కడైతే ఎక్కువ కేసులు ఉన్నాయో ఆ జిల్లాల్లో చేశాము మిగతా చోట్ల కూడ త్వరగా బాండు వోగ్గాము తీసుకుని ఫేజుడు మ్యానర్‌లో చేయాలని అనుకున్నాము కొన్ని నెలలలో వాటికి కూడ హార్మి చేయడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబునాయుడు - రాష్ట్రములో వినియోగదారుల రక్షణ కమిషన్ అరు నెలల నుంచి ఖాళీగా ఉండి వరద అయ్యంగా రిటైరు అయిన తరువాత ఇంత వరకు ఎవరినీ పోస్టు చేయలేదు అది వాస్తవమేనా? అయితే దానికి కారణాలు ఏమిటి? కృష్ణా జిల్లాలో ఐదు సంవత్సరాలు దానికి బరమ్ ఉండి అంతకు మునుపే దానిని సూపర్వైజ్ చేసి కొత్త వినియోగదారుల సంఘాన్ని వేసిన మాదిరి వాస్తవమేనా? అయితే దానికి కారణాలు ఏమిటి? అట్లా రాష్ట్రంలో సభ్యత్వం ఎన్ని వినియోగదారుల సంఘాలు లేవు? కొత్తగా నియమించారు? కారణాలు ఏమిటి? అది కాకుండా సుప్రీమ్ కోర్టు కి యింకా ఎవ్వరో టెంపరరీగా వినియోగదారుల సంఘాల ఉన్నాయో వాటి స్థానం పరిశీలించుగా చేయమని చెప్పారు, దాని పైన మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు - నేను ముందే చెప్పాను సుప్రీము కోర్టు ఇప్పినటువంటి డైరెక్టును ప్రకారమే మేము ఎక్కడెక్కడైతే కేసులు ఎక్కువగా ఉన్నాయో ఆ నాలుగు జిల్లాల్లో మేము చేశాము అందులో పరిశీలించు బేసిస్ మీద చేయవలసి వచ్చింది కాబట్టి పాత వాళ్ల స్థానంలో కొత్త వాళ్లందరినీ కూడ పరిశీలించు బేసిస్ మీద చేయడం జరిగింది. హైదరాబాదులో వేసిన ఆయన చార్జీ తీసుకోలేదు. అస్థానంలో మళ్ళీ వేయవలసినటువంటి అవసరం ఉంది మిగతా జిల్లాల్లో ఇంతకుముందు ప్రభుత్వము చేసిన వారిలో పాత వాళ్లని ఒకరిని కూడ మేము కదల్చలేదు. ఎక్కువ కేసులు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో వాటిని కూడ మేము చూసుకుంటూ కొన్ని నెలలలో ఫేజుడు మానర్‌లో హార్మి చేస్తాము అని మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ న్యాయవాదులుగాను మరియు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లుగాను ఎస్.సి మరియు ఎస్.టి.ల నియామకము

3-

* 3255- శ్రీ పి. శంకరరావు (షాద్‌నగర్):- న్యాయ, న్యాయస్థానముల శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లా మరియు సెషన్స్ న్యాయస్థానాల్లోనూ, మరియు సబ్ జడ్జి మరియు అదనపు సెషన్స్ న్యాయస్థానాల్లోనూ ఎస్.సి. మరియు ఎస్.టి.ల నుండి ప్రభుత్వన్యాయవాదుల కానే, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లుకానే లేని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) జిల్లా కలెక్టర్లకు పంపే అభ్యర్థనల పబ్లిక్ లలో కూడా సదరు కులాలు చేర్చబడని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, అందుకు కారణాలేవే;

(ఈ) ఆ పదవులకు ఎస్.సి., ఎస్.టి.లను నియమించుటకు ప్రభుత్వం యోచిస్తారా?

న్యాయ, న్యాయస్థానముల శాఖమంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):- (అ) లేదండీ, కడప, కర్నూలుగలలో అదనపు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా షెడ్యూలు కులానికి చెందిన ఇద్దరు అడ్వకేట్లను ప్రభుత్వం నియమించింది.

(ఆ) న్యాయ అధికారణ నియామకానికి జాబితాలను పంపించేటపుడు జిల్లా కలెక్టరు షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగల నుండి అర్హత కలిగిన, తగిన అడ్వకేట్లు లభ్యంగా ఉన్నట్లు అయితే వారి కెయంలను పరిశీలిస్తూ, జాబితాలలో చేరుస్తున్నారు.

(ఇ) ప్రశ్నకు ఇచ్చిన సమాధానం దృష్టా కారణాలను పేర్కొనే పత్న ఉత్పన్నం కాదు.

(ఈ) ప్రభుత్వం-ఇటీవల-షెడ్యూలు కులాలకుచెందిన ఎనిమిది మంది అడ్వకేట్లను, షెడ్యూలు తెగకు చెందిన ఒక అడ్వకేట్లను న్యాయ అధికారులుగా నియమించింది షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలకు చెందిన అడ్వకేట్ల పేర్లు జాబితాలలో ఉన్నట్లు అయితే వారి యుక్తత, అనుభవం న్యాయవాదిగా పనిచేస్తున్న కాలం, వారి పూర్వ పరిత్ర మున్నగు విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని వారిని న్యాయ అధికారులుగా నియమించడానికి ప్రభుత్వం అత్యంత ఆశక్తిని చూపుతున్నది.

Dr. P. Shankar Rao:- Is it true that G.O.Ms.No. 14, dt. 9.0.25-1-1984 and G.O.Ms.No. 32 were issued to facilitate rule of reservation to S.C., and S.T and B.C. communities and also women candidates at the time of sending panel డిప్యూటీ కావర్షుని ఉద్దేశంతో ఈ జి.ఓ. తేదీడడి అన్న విషయం వాస్తవమేనా? అయినచో జి.ఓ. నంబరు 55 డిబిడి 16-3-1991 మన గౌరవ లా మంత్రిగారు సమరసింహారెడ్డిగారి పేరియడ్లో అది రివీల్ చేయబడ్డదా? అయితే ఎందుకు చేయబడ్డది? ఇంతవరకు మొత్తం రాష్ట్రంలో ఎంతమంది లా ఆఫీసర్లని అప్పాయింటు చేశారు? దానిలో కమ్యూనిటీల బేకప్ నాకు కావాలి. మొత్తం రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు ఇండిపెండెన్సు వచ్చిన నాటి నుంచి ప్లా కోర్టులో ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు సంబంధించిన వారిని ఎంతమందిని అప్పాయింటు చేశారు? గత 20 సంవత్సరాలనుంచి తెలంగాణాలో గాని ఆంధ్రలో గాని ఎంతమందిని అప్పాయింటు చేశారు? మంత్రిగారిని నుంచి నేను ఈ జవాబు కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు అడిగినటువంటి ప్రశ్నకి మొట్టమొదట నా యొక్క మనవి గౌరవ సభ్యులతో ఏమిటంటే Appointment of Law Officers in judicial courts is governed by an altogether totally different set of Rules and principles. We cannot allow merit to become a casualty in appointment of law officers....

(Interruptions)

May I submit or shall I sit down?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- It is highly objectionable.

9-10
ఉ.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please take your seats. Let him answer.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చెవెళ్ళ):- అధ్యక్షా,.... In his answer he has attributed to SC and ST communities....

Mr. Speaker:- I am not going to hear you. I will not hear anybody, if you do like this. Nothing doing. Please take your seat.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, he said that merit should not be a casualty.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్ - నా పాయింట్, ఆఫ్ ఆర్డర్ వినండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఒకసారి కూర్చోండి. బేక్ బెంచ్ - మీరు కృత్యం అవర్ నడవవస్తే, నిశ్శబ్దముగా ఉంట్ అన్నర్ వస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:- పాయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్.

Mr. Speaker:- No point of submission.

(Interruption)

If you rise like this, I will go to the next question. Please take your seat. I want to see peaceful atmosphere here.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (అచంట):- డి.వోలు ఉన్నాయండి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అప్పటివరకు రీడర్స్ చెప్పినా వినకుంట్ ఎట్లాగ?

(ఇంటరప్షన్స్)

If you talk like that, I am not going to allow. మీరు కూర్చోండి మీరు మొదలు వప్పుడు చేయకండి. Again you are making noise.

శ్రీ వి. రామయ్య (నీడుమోలు):- అన్నదీని డైవర్స్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ టి. సీతారామ్ (ఆమదాలవలస):- మంత్రిగారి భేత అన్నదీ ఇప్పించండి.

Mr. Speaker:- I am going to the next question. Question No. 6032.

ఒక్కటి అయినా - కనీసం కొద్దిగా అయినా ప్రిన్సిపల్ అయినా ఫాబో కండయ్యా.

(ఇంటరప్షన్స్)

Again you are making noise.

సమరసింహారెడ్డివారు, లా మినిస్టర్.....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, శాము అడుగుతున్నాడా ఏమైనా లేక నేను అన్నదీ చెప్పేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అన్నదీ చెప్పవలసిందే....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- You are not allowing him to answer. వీధ్యా సాగర్ రావు ఎట్లా మరీ? I will go to the next question. Question No. 6032 మీకు అన్నదీ పర్సు, ఈ హడావిడే మిగిలింది. You first learn to hear your leader. I won't allow anybody until he completes his answer.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- ఆలా అయితే వెళ్ళిపోశాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వెళ్ళిపోతే అవేది ఎవరూ లేరు. అన్నదీ రానియ్యండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

స్పీకర్ ఏమిటి? మీకు ఇచ్చానా మీరు చెప్పలేరు, ఎవరూ చెప్పలేరు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- May I answer, Sir.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు ఓపికలేదు. అసలు విందామని కూడా లేదు. Again you are doing it.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ లా ఆఫీసర్స్, అప్పాయింట్మెంట్స్ విషయములో It is a fact that there were A.P. Law Officers (RCR) Rules, 1967 which were in existence.

(కొందరు ప్రతిపక్ష గౌరవ సభ్యులు తెలుగులో చెప్పమని అడిగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంగ్లీషులో అడుగుతారు, తెలుగులో చెప్పమంటారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఈ లా ఆఫీసర్స్ రిక్యూజ్మెంట్ విషయములో 1967వ సంవత్సరములో రూల్స్ ఫారముస్థేబ్ చేయబడినవి. ఆ రూల్స్ ప్రకారం అప్పటి నుంచి ఇప్పటిదాకా వస్తున్నటువంటి పరిస్థితులను అన్నిటిని అంచనా వేసుకున్న పిదప Keeping in view the totality of the circumstances that prevailed, in our wisdom we thought that it must be governed by different set of rules. It is a fact that G.O.Ms.No. 35 was issued repealing those Rules. Then, another G.O. 57 was issued regulating the appointment of law officers. Law Officers are being appointed wherever we found that suitable, qualified and experienced SC and ST candidates are there, who fit in the panel submitted by the District Judge and approved by the District Collector.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఈ అప్పాయింట్మెంట్స్ విషయములో ఎలాంటి రాగద్వేషాలకు తావు లేకుండా తరతమ భేదము పాటించకుండా. Strictly by merit the appointments are being made according to the Rules. Added to that, I would like to go on record that it is this Government, for the first time, in the history of entire country, has appointed a Scheduled Tribe person as a judge in the High Court.

శ్రీ నిహామ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి ఒకటి అడుగుతున్నాను. జిల్లాల వారీగా - రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానంగా, మంత్రిగారి యొక్క సమాధానం దాట వేసేదిగా ఉందని దానిని క్లారిఫై చేయమని మంత్రిగారిని మే ద్వారా కోరుతున్నాను. జిల్లాలలో జిల్లా జడ్జెస్ పంపించినటువంటి సేనల్స్‌లో వారి అర్హతలను బట్టి రిజర్వేషన్ పేరట మెరిట్ కాబువాటితో కావద్దనెటటువంటిది కాబువల్లేగా మెన్షన్ చేశారు. అందులోనే ప్రమాదకరంగా ఉంది. రూల్స్ రూపొందించి కూడా, రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అనుబంధముగానే ఈ అన్ని జి.వోలు ఉన్నాయి, అర్డర్స్ ఉన్నాయి. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించబడలేదు అనేటటువంటిది స్పష్టముగా మే రెండవ సమాధానంలో చెప్పారు. మీరు ఒకవేళ పాటిస్తే రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తే ఈ రాష్ట్రములో జడ్జెస్ అప్పాయింట్మెంట్స్,

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ అప్పాయింట్మెంట్స్ - వివరణలు అన్నీ తెలుపుతూ శాసన సభలో బోయల్ మీద రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించినట్లుగా పెట్టించండి. రెండవది, సమరసింహారెడ్డి గారు అంటున్నారు. ఎ.పి.పి. వోస్ పోస్టులకు అప్పటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారంగా చట్టబద్ధంగా జిల్లాల వారీగా ఎ.పి.పి. వోస్ను అప్పాయింట్ చేసి పడేశారు. దానికి నిబంధనలు పెట్టారు, ఇంటర్వ్యూస్ పెట్టారు, వేశారు. చేసిన తరువాత వారికి అర్డర్స్ ఇవ్వడములో - అని అన్నీ సమరసింహారెడ్డిగారి దగ్గరకు వస్తున్నాయి, ఫైల్స్ వస్తున్నాయి. అక్కడి నుంచి ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు పోతున్నాయి. అది చూస్తున్నాము. వారు రిప్రజెంట్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారిష్టము వచ్చినట్లు ఇవి తొక్కిపెట్టిన మాట వాస్తవమేనా? లేకపోతే మొత్తం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎ.పి.పి.వోస్ను సెలక్ట్ చేసిన తరువాత అర్డర్స్ ఎందుకు ఇస్తూ వేయడం లేదు? ఈ రెండు విషయాలు చెప్పండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఎ.పి.పి.వోస్ అప్పాయింట్మెంట్స్ విషయములో గౌరవసభ్యులు ఏదయితే ప్రశ్న వేశారో దానికి సంబంధించిన వివరాలు నా దగ్గర లేవు. వారిని ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయమనండి; నేను జవాబు చెబుతాను. It is a different question altogether. It has nothing to do with that.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు చెప్పండి. లా ఆఫీసర్స్కి సంబంధించినది నోట్లో ఉంది. డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు మేము చెప్పాము. ఇది లా ఆఫీసర్స్ అప్పాయింట్మెంట్స్ - దీనిలో పెనల్స్ ఉంటాయి, దీనిలో రికమండేషన్స్ ఉంటాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడుతూ ఉంట్టే ఎవరూ వినరాకుండా ఇంద్రారెడ్డి గారు, వారంతా హడావిడి చేస్తే.....

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు మాట్లాడమన్నప్పుడే మాట్లాడతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వద్దంటే కూర్చుంటారా? I am going to the next question.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారికి మనవి చేసేది - జిల్లాల వ్యాపితముగా ఎ.పి.పి. వోస్గా అప్పాయింట్మెంట్స్ వారు స్పష్టముగా తెలుసుకున్నారు. మీరు చట్టబద్ధంగా అప్పాయింట్ చేసినారు. ఇది లా ఆఫీసర్స్కి సంబంధించిన విషయం. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ కూడా ఇందులో ఉంది. నేను అడిగిన అనుబంధ ప్రశ్న ఖచ్చితముగా దీనికి సంబంధించినదే. మీరు రాష్ట్రములో జిల్లాల వారీగా ఇంటర్వ్యూలు పెట్టి, సెలక్ట్ చేసి, అప్పాయింట్ చేసి వారికి అర్డర్స్ పంపడం లేదు, వారందరూ వివిధ పార్టీలకు చెందినవారనో, ఏదనో - సమరసింహారెడ్డిగారికి నేను కూడా స్వయంగా రిప్రజెంట్ చేసి చెప్పాను. పాపం వారంతా రిప్రజెంట్ చేస్తే కరిబే విధంగా పరిగెక్కించారు సమరసింహారెడ్డి గారు. వారంతా పాపం పోవడానికే భయపడుతున్నారు. ఇది రాష్ట్రవ్యాప్తంగా తొక్కి పెట్టారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఫైల్ క్లియర్ చేసిన తరువాత కూడా మీరు అడ్డపెట్టినారు. వారి దగ్గర ఫైల్ లేదని వేరంటున్నారు. ఇది దీనికి అనుబంధ ప్రశ్న. దీనికి జవాబు

9.20 చెప్పండి. వారి అత్యంత ఏమిటి, మీరు ఏ విధంగా దానిని రెగ్యులర్ చేస్తారు? రెండవది రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్లో మీరు మెరిట్ కేసువారిటీకాకుండా చూడాలన్నారు. అలాఅయితే మీరు కేరేఫర్వర్డ్ చేయాలి కదా? జిల్లా సెషన్ జడ్జికి అక్కడ ఎఫిషియంట్ ఎస్.సి. కేండిడేట్ లేడనే సెపంత్తో ఎస్.సి.లను డిప్రయివ్ చేస్తున్నారు. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ వుంది, కానీ వారికి కేటాయించిన పోస్టులను కేరేఫర్వర్డ్ చేయడంలేదు. మెరిట్ లేదని ఎస్.సి., ఎస్.టి. కేండిడేట్స్ను తొక్కిపెట్టి అప్పర్ కాస్ట్వారిని, మీకు కావలసిన వారిని అపాయింట్ చేస్తున్నారు. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ను పాటోస్తే ఆ జాబితాను శాసనసభ ముందు ఉంచుతారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మళ్ళీ చెప్పతాను. ఎ.పి.పి.ఓ.ల అపాయింట్మెంట్ విషయం అంటే అది జోబ్ డిఫరెంట్ క్వశ్చన్. వారిని క్వశ్చన్ వేయమనండి, చెప్పతాను. కానీ నాకు ఉన్న సమాచారం ప్రకారం ఎ.పి.పి.ఓ. ల అపాయింట్మెంట్ విషయం తీసుకొంటే It is totally a different question. It is governed by a different set of Rules other than this Law Officers. You are all aware of it. There is strict observance of rule of reservation there. There is no question of deviating from it. అని నేను గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఇక రెండవది ఏమన్నారంటే జిల్లా జడ్జి, జిల్లా కలెక్టరు చేసే పేసల్ విషయానికి వస్తే He was trying to cast some sort of aspersions. It is uncharitable. We are asking all the District Collectors, and through them the District Judges, to specifically give us how many advocates from SC and ST communities are available and how many lady advocates are available. Whatever it is, a detailed questionnaire has been sent to the District Judges. Most of the District Judges and District Collectors have sent answers to the questionnaire that there are no qualified candidates.

(Interruptions)

There is no point in shouting like that.

శ్రీ సిపాష్. పిద్యాసాగర్ రావు:- ఈవేళ సాయంత్రంలాగా లిస్టు బేబుల్మేద పెట్టించండి.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, నా పాయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్ ఏమిటంటే న్యాయశాఖ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు ఉద్దేశపూర్వకంగా అని పుండకపోవచ్చుకానీ ఆ జోన్ అండ్ టెనార్ మాస్టే రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పేరుతో మెరిట్ను మేయు కేసువారిటీగా చేయము అన్నారు. ఇది ఖచ్చితంగా రిజర్వేషన్ను అవమానపరిచే మాట.

(ప్రతిపక్షము నుండి షేమ్, షేమ్ అని కేకలు)

ఒక్కొక్క డిపార్ట్మెంట్ కు ఒక్కొక్క సెట్ అఫ్ రూల్స్ ఉన్నాయి. అది నిజమే. కానీ ఎలిజిబిల్ అండ్ - నాన్ ఎలిజిబిల్ అన్న ప్రాతిపదికపై చేసుకోవచ్చు కానీ, రిజర్వేషన్ పేరుతో మెరిట్ ను కేజువారిట్ గా చేయమనే మాట చాలా అక్వేషణ్ యమ్మంది. వారు దానిని ఉపసంహరించుకొని సభకు చెప్పుకోవాలి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I think there is some communication gap here. I am answering to a specific question and my answer must be taken to that question. You cannot generalise. I did not mean it. It is only for the purpose of this. I have made it abundantly clear.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ ప్రభుత్వానికి రిజర్వేషన్ రూల్స్ ను అమలుచేయాలన్న చిత్తుతుద్ది ఉంటే ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, మంత్రిగారు కానీ ఇదివరకు రిజర్వేషన్ రూల్స్ ను అమలుపరచిన సమాచారాన్ని సభముందు పెడతారా? ఇక రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఏ.వి.పి.ఓ.ల పోస్టులుగానీ, ఎ.జి.పి.ల పోస్టులుగానీ మొత్తం ఎన్ని ఉన్నాయి? వాటిలో ఎంతమంది ఎస్.సి., ఎస్.టి. అభ్యర్థులను నియమించారు?

Mr. Speaker:- I appreciate your question.

శ్రీ డి.కె. సమరసంహరెడ్డి:- జనరల్ అపాయింట్మెంట్స్ ప్రక్రిడానిలో కూడా Rule of Reservation is being strictly adhered to. ఇక ఈ విషయానికి వస్తే కేవలం మాడు సంవత్సరాల అపాయింట్మెంట్స్ ఉంటాయి. మీకు తెలుసు. You know how these things are governed. Appointments to the posts of Public Prosecutors, Asst. Government Pleaders, Government Pleaders, Addl. Public Prosecutors are totally governed by the recommendations sent by the District Judge forwarded through the district Collector. We are not going to interfere in that. Wherever SC/ST candidates have been recommended, we made it a point to select. There is no question of deviation. అని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇక వారు రాష్ట్రం మొత్తంలో ఎన్ని పోస్టులు ఉన్నాయి. ఎన్ని అపాయింట్మెంట్స్ చేశారని అడిగారు. I am giving him the answer. Total number of posts in the entire State are 446 out of which 98 posts are still vacant. 348 posts are filled up. 11 SC candidates have been recommended and they have been selected and all other communities put together, including minorities, 272 have been selected. This is the position.

శ్రీ కె. వీర్యాధరరావు:- మంత్రులద్వారా సూటిగా సమాధానాలు చెప్పించాలని ప్రతిపక్షాలవారిం బి.పి.సి. మిటింగ్ లో అడిగితే అలాగే చెప్పిస్తామని తాము హామీ ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా హామీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు శంకర్ రావుగారు ఒక్కటే ప్రశ్న అడిగారు. 84లో లా అఫ్ సర్స్ అపాయింట్మెంట్స్ కై

రిజర్వేషన్ రూలు అమలుచేయాలని ఇచ్చిన జి.ఓ.లను ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక న్యాయశాఖ మంత్రిగా వున్న సమరసింహారెడ్డిగారు కేన్సిల్ చేసిన మాట వాస్తవమేనా అని అడిగారు. కానీ దానికి ఇంతవరకూ జవాబు రాలేదు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I have already answered that. There is nothing like 1984. It is only 1967.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I am on my legs. I have not completed.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- You have asked one thing.

Sri K. Vidyadhara Rao:- He is responsible for all these things.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జి.ఓ.సి.లో వారితో చెప్పిస్తున్నానని అనడం కాదు. గం. 9.30కు క్వశ్చన్ ఆవర్ అయిపోతుంది. ఆలోగా మీరు అడిగిన వాటికి సమాధానాలు రావాలి. కానీ మీకు వేషెన్స్ లేకుంటే సమాధానం ఎట్లా వస్తుంది?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- జవాబు చెబితే గొడవలేదు. కానీ శంకర్ రావుగారు అడిగిన ఒక్కదానికి జవాబు రాలేదు. మీరు టేప్ వినండి, ఒక్క ప్రశ్నకూ జవాబురాలేదు. శంకర్ రావుగారు వారి ఫేబర్ కు వెడితే సహించకపోవచ్చు, కానీ ఇక్కడ మీరు ఉన్నారు. Let the answer to his first question come. శంకర్ రావుగారు అడిగిన అసలు ఫస్ట్ క్వశ్చన్ కే జవాబురాకుంటూ మేము ఏమీ అడుగుతాం?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఆ ప్రశ్న ఇప్పుడు అడగండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హరిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతులవారికి రిజర్వేషన్స్ కల్పిస్తూ 84లో జి.ఓ.లు ఇస్తే - Have they been repealed by the Congress Government? If so, the reasons. వారు చెప్పారు, 448 పోస్టులలో కేవలం 11 మంది ఎస్.సి.లను అపాయింట్ చేశామన్నారు. What does the 1984 G.O. say? What is the percentage of reservation? వారు ఇంప్లిమెంట్ చేసింది ఎంతో జవాబు చెప్పమనండి. స్పెసిఫిక్ గా చెప్పమనండి. G.O. of 1984 has been quoted. Latest G.O. has been quoted. Let him say the reasons for repealing the G.O. అది చెప్పమనండి. ఆరచెతిలో వెక్కువరం చూపుతూ హరిజనులపట్ల మొసలి కన్నీరు కారుస్తూ ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేసిన న్యాయం ఏమిటో చెప్పమనండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను స్పెసిఫిక్ గానే, డైరెక్టుగానే జవాబు చెబుతాను. 9.30 అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు 84, 84 అంటున్నారు. According to me there is ఉ. no such G.O. of 84 which has been repealed by this Government. I will go on record. This Government has repealed only Rules of 1967 and not G.O. of 1984.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇచ్చిన జీవో వాస్తవం కాదాయని చెప్పమనండి?

(ఇంటరప్యూన్స్)

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- ఈ తగాదా అంతా లేకుండా పోవాలి అంటే, మంత్రిగారు ప్రశాంతంగా ఆలోచించాలి. రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించబడిందా? పాటించబడితే ఏ రకంగా పాటించబడిందో వివరాలు టేబుల్ మీద పెట్టించడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి? అది సూటిగా అడిగినటువంటి ప్రశ్న? ఆ వివరాలు టేబుల్ మీద పెట్టొస్తారా లేదా?

Mr. Speaker:- You are again raising the same thing. Other questions will not come. మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు జీవోలు అడిగారు, పెట్టించమన్నారు. లెట్ హేం ఆన్సర్...

(ఇంటరప్యూన్స్)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- జీవో నెం. 14 ఉంది, టేబుల్ మీద పెట్టమనండి? సూటబుల్ క్యాండిడేట్స్ అని వాడారు, ఎవరికి సూటబుల్? కేవలం 11 మందికే ఇస్కారా మీరు? ఏమి సూటబుల్? ఎవరికి సూటబుల్? ఎవరు ఎవరికి సూటబుల్ క్యాండిడేట్స్? ప్లీజ్ ఆన్సర్ ఇట్.....

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- A very pertinent point has been put by the Hon'ble Leader of the Opposition. ఎవరికి సూటబుల్ అన్నారు - నాకు కాదు అయినా నాకు కాదు. The suitability is decided by the District Judge and District Collector, not by me.

(ఇంటరప్యూన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- లెట్ హేం ఆన్సర్...

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- జీవో ఎం.ఎస్.నెం. 14 ఉన్నదా లేదా? చెప్పండి? అందులో రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ గురించి మెన్షన్ చేయబడింది.

(ఇంటరప్యూన్స్)

మంత్రిగారు నవ్వుతున్నారు, నవ్వుతారు ఏమిటి? తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు మినిష్టరుగారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- అడిగిన దానికి ఆన్సర్ లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడిగిన ప్రశ్నకు ఆన్సర్ వచ్చింది. ప్రశ్న నెం. 3255 అయిపోయింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించబడిందా?.....

(ఇంటరప్యూన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో ఎవరికీ అర్థంకావడంలేదు.

(ప్రతిపక్ష స్థానములో గౌ. సభ్యులు లేచినారు)

Mr. Speaker:- Answer is received. 9.35 is over. Other questions are deemed to have been answered then. You cannot make anything.... It is not at all good.

(ఇంటరప్షన్స్)

(శ్రీ బి. నీతారామ్, శ్రీ బి. జనార్థన్ మరికొంతమంది తెలుగుదేశం సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఏమిచేస్తారో చెసుకోండి?... ఇవ్వను.... వేగ్జ్ టేక్ యువర్ సీట్స్ ఫస్టు.... అదీ అలవాటు పెట్టుకోకండి మీరు? ఫస్టు యు రెజూమ్ యువర్ సీట్స్....

శ్రీ బి. నీతారామ్:- యాక్ అనీటుడే రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ వుందా లేదా?.....

Mr. Speaker:- Please take your seats first. First you resume your seats. I am not going to allow anything. Hear me first. మీరు మొదట కూర్చోండి?.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- కోఆపరేషన్ చేస్తాం.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమీ కోఆపరేషన్ అండి? వేగ్జ్ కూర్చోండి. అదే అలవాటు వడితే ఎట్లా?..... లీడర్ మాటలు విననివారు ఇద్దరు, ముగ్గురు ఉన్నారు... మీరు కూర్చోండి... హౌయర్ మీ ఫస్టు.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఈ హౌసు ప్రశాంత వాతావరణంలో వుండడానికి కోఆపరేట్ చేస్తాము...

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక మాట వినండి? అనుకున్న అన్నర్ వచ్చింది. లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ మాట్లాడారా, లేదా? ఇట్ గో టు ది రికార్డు, అన్నర్ రాకుంటే, ఇంత హడావిడి చేస్తామని మెంబర్లు ఉంటే ఎట్లా? విద్యాసాగరరావుగారు కూడా అడిగారు - మీరు అడిగారు - నేను ఏమీ అంటున్నాను అంటే, అన్నర్ రాకుంటే, ఇంకో షేప్ వున్నది - దాన్ని వాడవచ్చు - వెరీ క్వశ్చన్ వేయవచ్చు, రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అమలు అవుతుందా లేదా యని విద్యాధరరావుగారు, విద్యాసాగరరావుగారు అడిగారు. మీరు అడిగే క్వశ్చన్ కు ఎట్లా అర్థం అవుతుంది? ఇంత మంది లేస్తే అర్థం అయిందా? మిగతా క్వశ్చన్ ఎట్లాగూ అయినావోతాయి కదా?.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సమాధానం సూటిగా చెప్పితే పాండెమోనియం వరకు రావలసిన అవసరం లేకుండా వుంటుంది. ప్రశాంత వాతావరణంలో లా మినిష్టరుగారు ఒక్క మాట చెప్పారు... రిజర్వేషన్ నాకు కాదు, ప్రతిపక్షనాయకులకు, డిల్లా కలెక్టరుకు, డిల్లా జడ్జికి అన్నారు. వారికి రూల్స్ లేవా అండి?... డిల్లా జడ్జి డిల్లా కలెక్టరు రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించవలసిన అవసరం లేదా?..... వెదర్ యు ఆర్ ఇంప్లిమెంటింగ్ ఆర్ నాట్.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడుగవచ్చుకదా?.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఆన్సర్ లేదండి? సమాధానం చెప్పవచ్చుకదా?.....
Whether rule of reservation is being implemented or not, డ్మరెక్టు ఆన్సర్ కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ మాట మంచిగా అడుగవచ్చుకదా మీరంతా....

(ఇంటర్వెన్)

శ్రీ బి. సీతారామ్:- అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- సీతారామ్ ఇది బయటకాదు. మీరు ఏవిధంగా మాట్లాడవద్దు... నావేషెన్సును చూస్తున్నారు. మీరు ఇద్దరు ముగ్గురు వచ్చి అనవసరమైన గొడవ చేస్తున్నారు. ప్లీజ్ వి రిక్వెస్టు యు ఎగెయిన్ ఆల్సో..... అది, మళ్ళీ బాగుండదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నావేషు చూడండి సార్.....

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నావేషు చూడండి?.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మొదట వారి వేషు (తెలుగుదేశం సభ్యులవేషు) చూడండి?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మేము ఎందుకు అడుగుతున్నాము అంటే, 9.40 రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అమలు చేయబడలేదనే, ఎస్.సి. ఎస్.టి. శాసనసభా కమిటీ వేయడం ఉంది. ఇదిగింది. ఈ కమిటీ డిల్లాల్వారేగా పర్యటించి తయారుచేసిన రిపోర్టు ఉంది. రిజర్వేషన్ అమలు కాలేదని ఉంది. దాని మీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు. భవిష్యత్తులో ఈ విధంగా జరగకుండా ఉండడానికిగాను, రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అమలు అయినదే, కానీదే, ఏ ప్రాతిపదిక మీద అమలు చేశారు అనే వివరాలను గత 10 సంవత్సరాలకు సంబంధించి లిస్టు బోయల్ మీద పేర్కొనండి. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఒక మాట అన్నారు. దానికి సమరసింహాచార్యులు అన్నారు. "మీకు సూట్ కాదు, నాకు సూట్ కాదు, జడ్జికి సూట్ అయింది" అన్నట్లుగా చెప్పారు. ఇది సమంజసం కాదు. దానిని ఉపసంహరించుకోమనండి డిల్లా జడ్జి కానీ, డిల్లా కలెక్టరు కానీ అతను కూడా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించాలి. ఎవరయినా పాటించేట్లుగా ఉండాలి. వివరాలు బోయల్ మీద పేర్కొనవలసింది.

డా. పి. శంకరరావు:- అధ్యక్షా, తమరికి తెలుసు. ఇది అంబేద్కర్ సెంటినరీ ఇయర్. నోషల్ జస్టిస్ ఇయర్. ఇంటర్నేషనల్ యువ్ ఇయర్ కూడా 98 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయన్నారు. ప్రభుత్వం మీద, ముఖ్యమంత్రిగారి మీద నాకు నమ్మకం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు వికర్ సెక్షన్స్ కు కమిటీడ్ పర్సన్. మిగతా 98 పోస్టులలో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి సి లకు రావలసినవి ఇవ్వాలి. మీరు మా రెస్పూకురావాలి. దీనిపై ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.టి. రామారావు:- నేను స్పష్టంగా ప్రశ్న వేసింది ఒకటి. చెప్పిన సమాధానం ఒకటి. వారు తులనాడినట్లుగా మాట్లాడారు. ఈ అసెంబ్లీ నా కోసం కాదు, మీ కోసం కాదు. అట్టడుగున ఉన్న కూలాలకు - ఎస్ సి., ఎస్.టి లకు సంబంధించిన ప్రశ్న ఇది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇప్పటికి 42 సంవత్సరాలయింది. అయినా ఆ కులాలను ఎందుకు దగా చేస్తారు? ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అమలు చేస్తారా, లేదా? దయచేసి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రపురం):- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారున్నారు. న్యాయశాఖ మంత్రిగారున్నారు. నేను క్లారిఫికేషన్ ఇస్తాను. నేను కూడా అడ్వకేటుగా ప్రాక్టీస్ చేశాను. వాస్తవాలు చెబుతున్నాను. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పోస్టులకు డిస్మిక్టివ్ లెవెల్లో ఆల్ రెడ్డే తప్పకుండా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తున్నారు. సందేహం లేదు. నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. కానీ సబ్ కోర్టులలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ఎప్పుడయితే స్టాప్ చేశారో, అప్పటి నుంచే ఇప్పటి వరకూ పాటించలేదని స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. కారణం ఏమంటే - ఒక కోర్టు ఉంది. 3 సంవత్సరాలకు ఒకరిని నామినేట్ చేయాలి. కానీ పేనల్ రో ఎస్.సి., ఎస్.టి.లు ఉండరు. ఆ వేకెన్సీలకు అటాగే ఉంచడానికి, కేసులు కోర్టులో పెండింగ్ ఉండడానికి లేదు కనుక ఏ బి.సి. అభ్యర్థిని వేస్తారు. ప్రస్తుతమున్న పరిస్థితులలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించలేదు. కనుక కమిటీ వేయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబునాయుడు, శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి, శ్రీ బి. జనార్ధన్ శ్రీ బి. సీతారాం తదితరులు తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడి అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది వనికి రాదు. కూర్చోండి.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- నా అభిప్రాయం చెబుతున్నాను. మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం షెల్లును తెప్పించమనండి. ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఈ రిజర్వేషన్ పాటించలేదని హూప్ చేస్తాను. ప్రతిపక్ష నాయకులలో కమిటీ వేయండి. ఏ విధంగా రూల్స్ ఫ్రం చేస్తే, రిజర్వేషన్ విధానం పాటించడానికి వీలవుతుంది అనేది ఆలోచించాలి. మిగతా పోస్టులలో రిజర్వేషన్ పద్ధతి పాటించినట్లుగా ఇక్కడ వీలు కాదు. కనుక చట్టబద్ధంగా ఏ విధంగా చేస్తే అమలు చేయవచ్చును అన్నది ప్రతి పక్ష నాయకులతో ఒక కమిటీ వేస్తే బాగుంటుంది. కమిటీ వేయాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెరకల్):- అధ్యక్షా, ఒక్క విషయం గౌరవ సభ్యులు ఎర్రన్నాయుడుగారు ఒక మాట చెప్పారు. రిజర్వేషన్ పాటించబడుతోందని అడ్వకేట్‌గా చెబుతున్నాను అన్నారు. ఆ తరువాత ఏ ప్రభుత్వం కూడా పాటించలేదు అన్నారు. కనుక సంవత్సరం వారీగా నియామకాలు చేసినవి ఎన్ని పోస్టులు, రిజర్వేషన్ పాటించినవి ఎన్ని అన్నది సభ ముందు పెడితే, ఏ గవర్నమెంట్ పాటించలేదు అన్నది అందరికీ తెలుస్తుంది. సంవత్సరాల వారీగా నియామకాలు చేసినవే, రిజర్వేషన్ పాటించబడినవి వివరాలను సభలో ఉంచాలని మీరు ఆదేశిస్తే, సరిపోతుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి (ఎచ్చెర్రగ):- మాకు అవకాశం ఇవ్వడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ లీడర్ మాట్లాడారు. అన్వెసరరీ కామెంట్స్ వద్దు. కూర్చోండి

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ప్రతిపక్షనాయకులు బాధపడినట్లుగా ఉన్నారు. I did not mean to hurt him. వారంటే నాకు చాలా గౌరవం ఉంది. రెగ్యులర్ సర్వీస్, పెన్షనరుల్ సేమెంట్ అప్పాయింట్మెంట్స్ కొన్ని ఉంటాయి, 3 ఇయర్స్ టర్మ్స్ కొన్ని ఉంటాయి. Each is governed by different set of rules. పొలిటికల్ అప్పాయింట్మెంట్స్ ఉంటాయి. రామారావుగారు రాజ్యసభకు వారి పార్టీ నుంచి నామినేట్ చేశారు. వారికి బుద్ధి పుట్టినట్లుగా నామినేట్ చేశారు. ఎంత మంది ఉన్నా. దానిని నేను క్వశ్చన్ చేయడం లేదు. Can anybody question it? It is his prerogative. I am not questioning it. I am appreciating it for his courage. I am paying compliments for him.

(ఇంటరప్షన్స్)

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కె. విద్యాధరరావు, శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు తదితరులు నీలబడి, అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారి లీడర్‌కి కాంప్లిమెంట్స్ ఇస్తే కూడా ఒప్పుకోరా? Can't they tolerate the compliments to their leaders?

మిస్టర్ స్పీకర్:- రిజర్వేషన్ పాటించే విషయంలో వివరాలు బేబుల్ మీద పెట్టడానికి అభ్యంతరం ఉందా?

(ఇంటరప్షన్స్)

లెట్ హిం అన్నర్. బేబుల్ మీద పెడతారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను చెప్పేది వినండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు - పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృష్ణన్ అవర్లో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటి? I have not at all followed till now. I have asked the Law Minister to answer for your question.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు చెబితే నవ్వుతారు హాస్యంగా తీసుకుంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరన్నా కూడా నీరియస్గా తీసుకోను. కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మీరు మాట్లాడిన దానికి స్పందించి చెబుతున్నారు. కాంప్లిమెంట్స్ ఇచ్చాను అని మంత్రి గారన్నారు.

Sri K. Vidyadhara Rao:- You can't run the House.

Mr. Speaker:- Any-body cannot run the House.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- నేను అడిగిన ప్రశ్న ఒకటి. చెప్పిన సమాధానం మారకటి. డ్వివర్ట్ చేసింది ఒకటి మా పార్టీ వారి పార్టీ లాగా లేదు మాది డెమాక్రాటిక్ పార్టీ. ఈ ప్రభుత్వం కుల ప్రాతిపదికనే ఎంకరేజ్ చేస్తోంది, ఏ ఏ పోస్టులలో ఏ ఏ కులాల వారి ఎంత మందిని నియమించారో వివరాలు టేబుల్ మీద పెట్టమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

9.50 శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

ఉ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కాదు. పాయింట్ ఆఫ్ క్వెస్టియన్ అనండి. దేదీక్ష నో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇటీవ్ ఏ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వినండి సర్ కాస్త...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చెప్పేదానిలో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉండదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సూటిగా రిజర్వేషన్ మీద కృష్ణన్ అడిగితే క్వెస్టియన్ ఇవ్వకుండా - మీరు రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తున్నారా, లేదా అంటే అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పకుండా రాజ్యసభకు ఎన్.టి.ఆర్. నామినేట్ చేసారనడం అసలు సబ్జెక్టుకు కృష్ణన్కు సంబంధం ఏమిటి? Let him clarify the position.

Sri D.K. Samara Simha Reddy:- May I repeat the answer, Sir?

Mr. Speaker:- Earlier, I have mentioned about expunging. I have expunged some portions in which what all that is said.... Secondly, మీరు రిజర్వేషన్ దానికి సంబంధించి బేబుల్ మీద పెట్టడానికి, విద్యాసాగరరావుగారు అడిగారు దానికి చెప్పండి. ఎస్.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఏమిటి ఎక్స్‌పండ్డ్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారు అడిగిన దానికి చెప్పండి. ఏమిటి అంటే నేను ఏం చెబుతాను?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- విద్యాసాగర్ అడిగినది ఎక్స్‌పండ్డ్.
(నవ్వుతూ)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారు హాస్యాస్పదంగా తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను తమతో మనవి చేస్తాను. ఏ కాన్ఫిక్ట్‌లో నేను చెప్పవలసి వచ్చింది అంటే...

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Let him tell....

(Interruptions)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నన్ను చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను అడిగిన దానికి చెప్పాలి కానీ - హా ఈ డ్వింగ్. కొంచెం గౌరవప్రదంగా నడపండి సర్ వాస్ ను.

Mr. Speaker:- Let him complete.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- దేరాద్ బూ టైప్స్ ఆఫ్ అపాయింట్‌మెంట్స్ అని మనవి చేసాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అపాయింట్‌మెంట్స్ విషయం చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానికేనండి. అపాయింట్‌మెంట్స్. ఐ హాఫ్ ఫోలోడ్ నా.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- There are two types of appointments, i.e. Pensionable appointments and appointments for a specific term. Pensionable appointments are governed by different set of rules. అది గౌరవ సభ్యులందరికీ బాగా తెలుసు.

రామారావుగారి అనుభవంతో వారికి బాగా తెలుసు. మిగిలిన సభ్యులందరికీ కూడా బాగా తెలుసు. ఈ టర్ని ఆఫ్ పిరియడ్ క్లీ ఇయర్స్ కొరకు అపాయింట్ చేసేది ఏముందంటే - అధ్యక్షా, ఈ అపాయింట్మెంట్స్ విషయంలో ఈ మెథడ్, ఈ జే.ఓ.లు ఉన్నాయి. ఈ జే.ఓ. ప్రకారం, the latest G.O. issued in the year 1990 repealing the G.O. issued in the year 1967 by the Congress Government. Keeping in view the experience we gained in the implementation of the G.O. and keeping in view the totality of the circumstances prevailing in the State, we have to fill up the vacancies so that the administration of justice does not suffer. In that context only, I said, Sir. పొలిటికల్ అపాయింట్మెంట్స్ ఇవన్నీ ఉంటాయి. పొలిటికల్ అపాయింట్మెంట్స్లో రామారావుగారు చేస్తే వుయ్ కాంప్లెమెంట్ హిమ్. అయినా పాపం వారు సహృదయులు. బాగానే స్వీకరించారు. అన్ ఫర్గెట్టేబుల్....

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమరసింహారెడ్డిగారూ, అది అయిపోయింది. రివేల్ అయిపోయి వచ్చింది అని మీరు చెప్పారు కదా ఇప్పుడు. 1967 యాక్ట్ ఈజ్ రివేల్డ్.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వైట్ పేపర్ వర్జిన్ జేయండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- స్పెసిఫిక్ గా రూల్స్ రిజర్వేషన్ గురించి అడిగి నప్పుడు....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు రెండు సార్లు అడిగినప్పటికీ వారు జే.ఓ.లు అని చెబుతున్నారు, రివేల్ అని అంటున్నారు అది కాదు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది వినండి.

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- It is highly disgraceful to speak like that.

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏదీ ఏమయినప్పటికీ ఈ జే.ఓ.లన్నీ కూడా రూల్స్ రిజర్వేషన్ కు కట్టుబడి ఉంటాయి. కాబట్టి రూల్స్ రిజర్వేషన్ కు...

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇటీవ్ నాట్ గుడ్.

శ్రీ టి. నేతారామ్:- ఇదే వేదిక మీద వారు చెప్పారు....

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- యు కాన్స్ నే లెక్ దత్ కోపం వచ్చినా ఏం చేస్తారు?

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం ఏ విధంగా చెప్పినా, రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ గురించి ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు, మీరు సభను హుందాగా నడుపుతున్నారు. ఎంతోమంది బయట ఉన్న లక్షలాది మంది యొక్క మనోభావాలకు చంగం వదిలేసి విధంగా ఉండడానికి వీలు లేదు. రూలాఫ్ రిజర్వేషన్కు రివీలింగ్ అంటున్నారు. జే.ఓ. ఉందంటున్నారు. 3 సంవత్సరాల అపాయింట్మెంట్ అని చెబుతున్నారు. ఇవన్నీ కూడా రూలాఫ్ రిజర్వేషన్కు కట్టుబడిపోతున్నాయి. 20 ముడు సంవత్సరాల అపాయింట్మెంట్, సమరసింహారెడ్డిగారు అనుకున్నట్లువంటే మేం ఏషయం నేను తీయడానికి బాధ్యుడునున్నాను కానీ మీరు అనుకున్న ప్రకారం మేం ఇది వీలు లేదు. దానికి హద్దుపడ్డా ఉంటుంది. రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ కూడా పాటించడంతో - 10 సంవత్సరాల నుండి లిస్ట్ పెట్టండి. టి.డి.పి. ప్రభుత్వంతో కూడా ఫ్లోట్ ఆయాాయి అనుకుంటే 10 సంవత్సరాలనుంచీ లిస్ట్ పెట్టండి. లక్షలాది మందికి సమ్యక్ కలిగిందే విధంగా శాసనసభ ముందు లిస్ట్ పెట్టి రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించబడినా, లేదా చెప్పండి. అధ్యక్షా, మెరిట్ కాబట్టివాటిలో కాదంటే మంత్రిగారు కాబట్టివాటిలో కాబట్టి వస్తుంది.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I am prepared to take the challenge whether he is going to become a casualty or the Minister is going to become a casualty.....

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- రూలాఫ్ రిజర్వేషన్కు అన్ని జే.ఓ.లు ఉండడానికి వీలు లేదు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I am on my legs. I am not yielding. There are 2 G.Os -- G.O.Ms.No. 55 and G.O.Ms.No. 57 Date 16-3-1990.

(Interruption)

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- ఆ జే.ఓ.లు లెక్కలోకి రావు. అది రాజ్యాంగ బద్ధం కాదు.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I am placing both the G.Os. before you.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- కేవలం జే.ఓ.లు లెక్కలోకి రావు. ఆ జే.ఓ.లు రాజ్యాంగ బద్ధం కాదు. మీరు రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించారా.. లేదా చెప్పండి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Let the G.Os. be persued by the Hon. Members.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు:- కేవలం మీరు అనుకున్న వాళ్ళను అపాయింట్ చేయడానికి సమర్థిస్తున్నారు మంత్రిగారు బాహుంగా శాసన సభలో. రాష్ట్రంలో వేళ్ల హయాములో ఎస్.సి., ఎస్.టి వారికి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ కాన్, ఉన్నత స్థాయి పదవి కాన్ లేకుండా చేయాలని, స్పష్టంగా చెబుతున్నారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- తమరు అర్థం చేసుకోండి, అధ్యక్షా. ప్రతి పక్ష సభ్యులు ఎన్నోసార్లు అడిగినా తమరు రూలింగు ఇవ్వలేదు. మంత్రిగారు ఆ జే.ఓ., ఈ జే.ఓ అంటున్నారు. రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించబడిందా, లేదా? ఎప్పటినుంచునూ కాన్, గత ప్రభుత్వం కూడా పాటించిందా, లేదా అన్నది పెట్టండి. టేబిల్ మీద పెట్టడానికి మీకు అభ్యంతరం ఏమిటి? సభను సరిగా జరగకుండా చేసేది ఎవరో తమరు అర్థం చేసుకోండి. ప్రతిపక్ష సభ్యులు కాదు. మంత్రిగారు సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తున్నారా, లేదా అని అడిగారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను చెప్పను కదా? ఇంతకంటే ఇంకా ఏం చెప్పాలి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- టేబిల్ మీద పెట్టమనండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను తమతో మనవి చేసాను. 67 రూల్సును 1990లో మేము రివీల్ చేసిన మాట వాస్తవం. ఎందుకు చేసామన్న విషయం కూడా మీతో మనవి చేసాను. అధ్యక్షా, ఫేరవర్ పెన్షనరుస్ అపాయింట్మెంట్ there, the roster system and the rule of reservation is strictly adhered to. With regard to the appointments on term basis, they are being strictly done on the basis of the recommendation of the District Judge and the Collector. Wherever they have recommended, invariably, we have made it a point to select them. Wherever, the S.Cs and S.Ts. are recommended, we have made it a point to select them. The Government have not violated any selective principles.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- టేబిల్ మీద పెట్టమనండి సర్.

Mr. Speaker:- The Minister says that the Rule of Reservation is strictly adhered to. మీరు నడవనివ్వకుండా ఉంటే నేను అడ్జర్న్ చేస్తాను. స్పీకర్ అడివోయర్ అన్న పదం వచ్చిన తరువాత, you cannot question it.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- టేబిల్ మీద పెట్టమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు 10 గంటలయినా నడవనివ్వరు. మీకు అంతమటుకే తెలుసు. ప్రపంచం అంతా తెలుసు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన దానిని బట్టి చూస్తే - 1990 తరువాత రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ తీర్చి ఇయర్ టర్మ్ అప్పాయింట్మెంట్ దానిలో మేము పాటిస్తున్నామని చెప్పినట్లుగా స్పష్టంగా ఆర్థం అవుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు చెప్పిన మేరేమే తీసుకున్నా తీసుకోండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో వున్నారు. తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము. ఈ లా ఆఫ్ సర్వీస్ అప్పాయింట్మెంట్స్ లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తారా. లేదా? ఇప్పటికి 11 మందినే అప్పాయింట్ చేశామన్నారు. దేని ప్రకారం రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించలేదు. ఒక ఎస్.టి. జడ్జిని అప్పాయింట్ చేసిన ఘనత మా ప్రభుత్వానికి దక్కినదని న్యాయశాఖామిత్యం చెప్పారు. ఒక్కటి కాదు, లా ఆఫ్ సర్వీస్ అప్పాయింట్మెంట్స్ లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తున్నామని వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. కానీ ఆ ప్రకారం జరగలేదు. అప్పుడు అప్పాయింట్ చేసిన వాటిలో కేవలం 11 మందినే అప్పాయింట్ చేశామాన్నారు. దానిని సవరించి రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభలో హామీ ఇస్తారా? 1990వ సంవత్సరంతో వచ్చిన జి.ఓ.ను రివీల్ చేస్తారా, లేదా? అప్పాయింట్మెంట్స్ అన్నీ కూడా టేబుల్ పుట్టే పెడతారా?

శ్రీ సిపాద్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జి.ఓ.లు కాదు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్స్ పాటిస్తున్నారా, దేని ప్రకారం అనేది జవాబు చెప్పారు.

శ్రీ సిపాద్. విఠల్ రెడ్డి:- రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ రివీల్.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను చేప్పేది వినండి. రివీల్ అయిన కాపీలు కావాలి గదా. మంత్రిగారు ఆర్డర్ పూర్తిగా జవాబు చెప్పారు.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అవన్నీ ఫాక్టర్స్ సార్. రికార్డులు వున్నాయి కాబట్టి ఒప్పుకోకూడదనే సమస్య లేదు. మేము అనేది కూడా ఒక్కటే. శాసనసభకు చెందిన కమిటీలే ఈ రాష్ట్రంలో రూల్ రిజర్వేషన్స్ ను పాటించబడలేదని మనకు రిపోర్టులు ఇచ్చాయి. ఆ సంవత్సరాన్ని పురస్కరించుకొని ఇక్కడ మనకు ఇచ్చిన 'బి' ఆన్సర్ లో ఈ అప్పాయింట్మెంట్స్ లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్స్ ను అమలుపరిచే జాబితా పెట్టమని అన్నాము. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ లేదని మంత్రిగారిని చెప్పమనండి. సింపుల్ క్వశ్చన్. చెప్పడానికి మంత్రిగారు భయపడుతున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను చెప్పడానికి భయపడే అవసరం లేదు. దాని ఆర్డం ఏమిటో నాకు తెలియదు కానీ వున్న విషయం చెబుతున్నాను. నిజం వినడానికి వాళ్లే భయపడుతున్నారు.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎస్.సి., ఎస్.టి., లను ధిక్కరించి వాళ్ళకు జాబ్ యివ్వలేదు. ఈ జాబులలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను పాటించడం లేదు. దీనికి ఎస్.సి., ఎస్.టి. అభ్యర్థులు అనర్హులా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు చెప్పనది మీరు సరిగా వినకపోతే ఎలా?

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇది 3, 4 సార్లు విన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎస్.టి. రిజర్వేషన్ పాటించబడుతున్నది.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- తమరు అంటున్నారు కానీ మంత్రిగారు చెప్పడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లేదు. అడిషనల్ జాబ్ కు రిజర్వేషన్ వున్నదని ఆయన క్లియర్ గా చెబుతున్నారు.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- దానికి రిజర్వేషన్ సిస్టం వున్నది. కానీ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను పాటించవలసిన అవసరం లేదనే ధోరణిలో చెబుతున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను ఆ మాట చెప్ప లేదు.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- జిల్లాలవారిగా లిస్ట్ పెట్టమనండి. ఆ జిల్లా మహా శయులు ఎవరిని సెలెక్ట్ చేశారో లిస్ట్ పెట్టమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన క్లియర్ గా జవాబు చెప్పారు.

శ్రీ ఎస్.టి. రామారావు:- వారు ఇచ్చిన సమాధానంతో మేము తృప్తి పడలేదు. ఎందుకంటే ఇది వరకే 390 పోస్టులకు కేవలం 11 మంది ఎస్.సి.లను అప్పాయింట్ చేశామన్నారు. మరి దీని ప్రకారంగా ఎంత శాతం వారికి వచ్చింది. ఈనాడు అబ్దుగున వున్న వారి సంగతి మాట్లాడకుండా ఎవరి సంగతి మాట్లాడాలి? సూబుల్ అంటే అర్థం ఇదేనా అండీ. చిత్త శుద్ధి వుంటే సర్వేనా జవాబు చెప్పమనండి. వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు అప్పాయింట్ చేసుకుంటూ సూబుల్ క్వశ్చన్ తో ఎస్.సి. వారిని దగా చేస్తున్నారు. పెన్షనరుల్, నాన్ పెన్షనరుల్ ఏమిటి? ఎందుకు ఈ విధంగా దగా చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇక మీరు విన్న దానికన్నా ఎక్కువ అన్సర్ రాదు సంతృప్తి కరంగా అన్సర్ ఇచ్చామంటున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- లా మినిష్టర్ గారు పెన్షనరుల్ జాబ్ కాదు కాబట్టి కేవలం మెరిట్ మీద టేసుకోవడం జరుగుతున్నది, రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ లేదని చెప్పారు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో వున్నారు కాబట్టి హామీ యివ్వాలి. పెన్షనరుల్ జాబ్ కాకపోయినా

సర్, లా ఆఫీసర్స్ అప్పాయింట్మెంట్స్‌లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్‌ను పాటిస్తామని సవరణ చేసి హామీ యివ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లా మినిష్టర్ జవాబు చెప్పారు. He has again repeated the same answer.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- The subtle distinction between the pensionable job and the term appointment must be understood. The pensionable job is governed by the roster system and the rule of reservation and it is strictly adhered to. But these are not the pensionable jobs. Where the District Judge has recommended on the basis of work, merit and the capacity of an Advocate, after his work is watched,....

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- Let him specifically mention.

Mr. Speaker:- He has given answer specifically and clearly.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్, సార్ ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యివ్వలేదు. I appeal to the Hon. Chief Minister.

Mr. Speaker:- Already the Law Minister has given his answer.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I am appealing the Hon. Chief Minister to answer, Sir.

Mr. Speaker:- I cannot force anybody.

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఏమిటండీ ఇదీ. ప్రతిపక్ష నాయకులు అడిగినప్పుడు సభానాయకుడు సమాధానం చెప్పరా? నేను అడుగుతున్నాను. నేటి వంటే సమాధానం చెప్పమనండి. అన్నిటిలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటిస్తారా, లేదా? నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- Answers to the remaining questions will be placed on the Table. *

(Interruptions)

లా మినిష్టర్ ఇచ్చిన ఆన్సర్ మీకు తృప్తికరంగా వుంటుందని నేను అనుకుంటున్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నో. నేను ఒక్కటి మనవిచేసి కూర్చుంటాను. మేము అడిగిన ప్రశ్నలో (బి) డిల్గా కలెక్టర్లపంపే అభ్యర్థుల పట్టికలో కూడా సదరు కులాలు పేర్కొనబడిన విషయం వాస్తవమేనా? డిల్గాల నుంచి వచ్చిన వేరియన్ రిపోర్టులలో ఎస్.సి., ఎస్.టి.లను పంపడం లేదు. ఇండిస్ పంపకపోతే వాళ్ళు డిస్క్రిషన్ లేదంటే ఇడ్డీలు పంపే

* మిగిలిన ప్రశ్నలు - సమాధానములు అనుబంధములో ఉన్నవి.

లిస్టులో ఎస్.సి.లు ఎస్.టి.లు వుండకుంటూ కేవలం ఒకే వర్గానికి చెందిన వాళ్లు వుండవలసిన అవసరం లేదు. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అప్లయ్ కావాలి. మంత్రిగారు చీనిన బేబుల్ మీద పెట్టాలి. ఈ పోస్టులకు రాష్ట్రంలో వున్న హరిజన, గిరిజనులు అనర్హులుగా ఈ ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. తమరు సమాధానం చెప్పించలేదు. మంత్రిగారు తమ అర్డర్ను డిస్మిస్ చేసి రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ను ఓచన్గా ఉల్లంఘించారు కాబట్టి సీనిరసనగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

((బి.జె.పి గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు))

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఈ ప్రభుత్వం సాఫీగా నడవాలని ప్రతిపక్షం సహనంతో వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వుంది. దయచేసి మా మాట వినండి. మేము అడిగినది ఒక్కటే. తప్పు అక్కడ నుంచి జరిగినా, ఇక్కడ నుంచి జరిగినా ఛరించడానికి మేము నిర్ధంగా వున్నాము. గత ప్రభుత్వం తప్పు చేసినా, ఈ ప్రభుత్వం తప్పు చేసినా ఫలితం అనుభవించవలసినదే, రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించబడిన, పాటించబడకపోయినా ఆ కాఫీలను బేబుల్ మీద పెట్టమనండి. ఆ సమాధానం వస్తేనే ఈ సభ సాఫీగానుండుంది.

10.10 శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు, షెడ్యూల్స్ కులాలు, షెడ్యూల్స్ తెగలు ఉ. వారిమీద ఈసభయొక్క అవేదన వ్యక్తపరచడం సంతోషం, లా మినిస్టరుగారు దీనిగురించి ఉన్న విషయాలు యధార్థం చెప్పారు. ఎర్జనాయిడుగారు చెప్పిన చాంట్లో ఎంతో సత్కం ఉంది. 1967లో బిహార్ నుండరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రూల్ ఆఫ్ లా పెడితే మంచిది అని పెట్టారు. కానీ, అచరించలేకపోయారు. కారణం ఎర్జనాయిడుగారు చెప్పారు. కొన్ని కోర్టులలో షెడ్యూల్స్ కులాల ఎడ్యుకేట్ చేశారు. రికమండి చేసేదానికి లేదు. ప్రత్యేకంగా 1990లో ఈ గవర్నమెంట్ వచ్చిన తరువాత. Clear instructions have been given. Wherever there is S.C. and S.T. candidate you have to send his name in the panel. ప్యానల్ లో వచ్చిన తరువాత షెడ్యూల్స్ కులాల వారిని గానీ, షెడ్యూల్స్ తెగలు మొదలయిన తరగతుల వారిని మేము ఒక్కచేసుకూడా రెజిస్ట్రే చేసింది లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటర్మిషన్స్)

ప్రతిపక్షనాయకులు నన్ను చెప్పమన్నారు కాబట్టి మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు దర్జాగా వివరించారు. ఇప్పటికీ నేను మనవిచేస్తున్నాను. క్వాలిఫైడ్ వారు ఉంటే సర్వీస్ సర్వీస్ కూడా, ఊరికేనే బి.ఏ. బి.ఎల్ కాదు. కొంత సర్వీస్ ఉండాలి అంత సర్వీస్ ఉన్నవాళ్లు ఉన్నప్పుడు మేము ప్రయారిటీ ఇస్తాము. తీసుకుంటాము. రిజర్వేషన్ పెట్టినందువలన వచ్చిన నష్టం కోర్టులకు కూడా తెలుసు. 242 పోస్టులు జూనియర్ కాబోర్డే రెక్రూర్మెంట్ నేను ఎస్.సి., ఎస్.టి. రిక్రూట్మెంట్ మూడుసార్లు చేసా,

పోస్ట్మన్ చేస్తున్నారు. వేరేవాళ్ళతో ఫిలప్ చేయకూడదని అంటున్నారు. వేరే వాళ్ళను రిక్రూట్ చేయకపోతే కోర్టువర్క్ సఫర్ అవుతుంది అందువలన వేరేవాళ్ళను రిక్రూట్ చేయడం జరుగుతున్నది. నేను హామీ యిస్తున్నాను. Wherever there is a qualified man we will definitely take him. Under no circumstances we are not going to reject him. మేయు ప్రతిదగ్గర కూడా ఈ లా ఆఫీసర్స్ అపాయింట్మెంట్లో కూడా ఇన్క్లూడింగ్ కన్సూమర్స్ సోస్టేబిల్లో కూడా షెడ్యూలు కులాలవారు ఉన్నారేమో అని వారిని ప్రత్యేకంగా గమనిస్తున్నాము. ఇందులో మేము వయోబేజ్ ఫేయము అని నేను సభకు హామీ యిస్తున్నాను. వారి భావం కూడా అదే అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో ద్వంద్వబేదు. మీరు ఎక్కడయినా ఫలానా చోట వయోబేజ్ చేసినారు. యివ్వాలని జడ్జిదగ్గర నుంచి ఈ మాదిరి వచ్చి మీ గవర్నమెంట్లో అపాయింట్ చేయాలి అని అంభే నేను సవరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

Mr. Speaker:- Answers to the remaining questions are placed on the Table.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- సర్, ప్లీజ్. సభానాయకులు చెప్పారు. మేము అడిగింది ఒకటి. గౌరవనీయ మంత్రిగారు చెప్పారు. పెన్షనబుల్ జాబ్స్, నాన్ పెన్షనబుల్ జాబ్స్ అని ఒక విషయం మాట్లాడారు. పెన్షనబుల్ జాబ్స్కే రిజర్వేషన్ పాటిస్తున్నారా? లిస్టు ఆఫ్ ప్యానల్ అడుగుతున్నాను. వారు చెప్పారు. నాన్ పెన్షనబుల్ జాబ్స్లో వారు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించడం లేదు అని. సభానాయకుడుగా నేను అడుగుతున్నాను. వారు విచక్షణా రహితంగా షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలవారికి కేవలం అవమానించడానికి నాన్ పెన్షనబుల్ జాబ్స్లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించడంలేదని, తమరు దయచేసి హామీ యివ్వాలిగాని తమద్వారా సభానాయకుడిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.జనార్ధనరెడ్డి:- ఇప్పుడే మనవిచేస్తాను. పెన్షన్ జాబ్స్ అంటే రిక్రూట్మెంట్ అయి ప్రభుత్వద్యోగం చేసి, పెన్షన్ తీసుకుంటే రిటైర్ అయ్యే ఉద్యోగం. వాళ్ళకు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించకుండాపోయే దానికి కానిస్టేబుల్స్లో ప్రొవిజన్ లేదు. గవర్నమెంట్ తప్పింపుకోలేదు, టెరమ్ అపాయింట్మెంట్, రూల్ ఆఫ్ లా ప్రభుత్వం 1967లో చేసి యిబ్బంది పడింది అని వారు చెప్పినారు అని చెప్పాను. There are no candidates ఇప్పుడు వాళ్ళ క్యాండిడేట్ ఉంటే తప్పకుండా రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్లో వారికి జాబ్ యిస్తాము. మేము రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్లో ఎస్.సి. ఎస్.టిలను ఎగ్జంప్షన్ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ వలన వారికి న్యాయం జరగదు. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ వలన వర్క్ సఫర్ అవుతుంది కానీ క్వాలిఫైడ్ చిక్కరు. మీకు ఎక్కడయినా ఎస్.సి. ఎస్.టి క్వాలిఫైడ్ ఉంటే, లా చదివి, ఉండవలసిన క్వాలిఫికేషన్స్ ఉంటే, జడ్జిగారు పంపితే, పంపకపోతే మీరైనా యిస్తే. We are prepared to do justice. I want to go on record. మన శంకరరావుగారు 1984 జి.వో. మన విద్యాధరరావుగారు 1984 జి.వో రిఫర్వేచారు. వారు చెప్పిన తరువాత లా సెక్రటరీని అడిగాను. ఇది రైజ్చేసిన శంకరరావుగారు జి.వో యివ్వారా అంటే లేదు. ఒక రిఫరెన్స్ ఏమైనా ఉంటే నేను దానిని కూడా పరిశీలించుతాను. మీరు మంచిపని చేస్తే నేను కూడా దానిని సమర్థిస్తాను. మంచిపని అందరం కలిసి చేద్దాము.

(ఇంతరవ్షన్)

Mr. Speaker:- I have co-operated. మీకు ఎంతో కోపరేషన్ యిచ్చాను. కోఆపరేట్ చేసినా మీరు చెయ్యడంలేదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఏమండీ, 400 మంది క్యాండిడేట్స్ లో కేవలం 11 మందే మీకు దొరికారా? మెరిట్ అడ్డం పెట్టుకొని రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ వయోలెట్ చేస్తున్నారు ప్యానల్ చేశారండీ? ప్యానల్ లో ఎవరినీ పెట్టడంలేదని వార్త మీకు వచ్చింది మెరిట్ ఎందుకు? ఈ మెరిట్ అనేమాట ఎందుకు వాడారు? I want to know that.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు క్లియర్ గా చెప్పారు. ఏదన్నా ఉంటే....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- లాయర్స్ ఉంటే పెట్టాలి. మెరిట్ అనేమాట మీద వారికి ఏమాత్రం అవకాశం యివ్వకుండా, వారికి ప్లోవిజన్ కల్పించడంలేదు అనే విషయానికి సమాధానం చెప్పాలిగానీ, రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ఉంటే ఈ అన్యాయం జరగదు. క్లియర్ గా తెలిసిపోతుంది ఈ నాన్ పెన్షనరుల్ జాబ్స్ ఏమాత్రం అవకాశం యివ్వకుండా వారు ప్లాకి వచ్చే అవకాశం కల్పించకుండా ఈ విధంగా దగా చేస్తున్నారని.

Mr. Speaker:- The matter is over.

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఎన్నిసార్లు చేము చెప్పినా ఎస్.సి. ఎస్.టి. మీరు వినిపించుకోవడంలేదు. వాళ్ళ అభివృద్ధికి పాటుపడడం లేదు. ఇదే నిర్లక్ష్యభావం మీరు చూపితే, మేము ఇక్కడ వుండడం దండగ, అడగడం దండగ. కాబట్టి మాపార్టీ కూడా వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ సిపావ్. విరల్ రెడ్డి:- నాన్ పెన్షనరుల్ జాబ్స్ ఇంతవరకు రిజర్వేషన్ పాటించలేదు. కానీ ఛీఫ్ మినిస్టరుగారు ఇప్పటినుండి పాటిస్తున్నాము అని అన్నారు. ఇంతవరకు పాటించనందుకు నిరసనగా వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(సి.పి.ఐ పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు ఓవికగా సమాధానం చెప్పారు. మేము అనేది అడిగేది వయోలెట్ జరిగిందా, లేదా అనే అనుమానం రాకుండా ఉండాలంటే జరిగినదాంట్లో ఎవరి హయాంలో జరిగినా, దానిని సభముందు పెట్టించడానికి అభ్యంతరం ఉండవలసిన అవసరం లేదు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు సభముందు పెట్టించాలని నేను తమద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు చెప్పినా ఎవరుచెప్పినా అన్నర్ క్లియర్గా వచ్చింది. మూడుసార్లు సమాధానం వచ్చింది. సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పిన తరువాత కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు తిరిగి చెప్పారు. అది కూడా శాటిస్ఫాక్టన్ లేకుండా ఉంటే ఎలా?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వయొలేట్ కాలేదని వారు సరళంగానే చెప్పారు. కాదనడంలేదు. ఆ విధంగా జరిగిందా? లేదా అనే అనుమానం నివృత్తి కావాలంటే దానిని బేబుల్ మీద పెట్టించడానికి ఎందుకు అభ్యంతరం ఉండాలి?

మిస్టర స్పీకర్:- పెడతారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారు కోరినమీద నేను శ్రీ.బి.వెంకటేశ్వరరావును పిలుస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అది కాదండీ, ఈ జి.వి అని కాదు. అది పాబింజ బడిందా, లేదా అని వివరించడానికి బేబుల్ మీద పెట్టారు అనే విషయం మాధానానికి నేను వాకాట్ చేస్తున్నాను.

(సి.పి.ఐ.(ఎం) పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకాట్ చేశారు)

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (నీరసిల్ల):- లా మినిస్టరు సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారు. లా ఆఫ్ రిజర్వేషన్ గానే కమ్యూనల్ రోస్టర్ గానే రెండవ సెక్షన్లో అమలు జరుపకూడదు అని ఎస్.సి. ఎస్.టి. బి.సిలకు దౌహం చేయడమే అవుతుంది. దీనినే ముఖ్యమంత్రిగారు పాలిష్ చేశారు. కాబట్టి ఈ ఎస్.సి. ఎస్.టి., బి.సిలకు న్యాయం చేయని పుభుత్వాన్ని నిరసిస్తూ నేను ప్రభుత్వంపై వాకాట్ చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య వాకాట్ చేశారు)

Sri G. Chinna Reddy:- Mr. Speaker, Sir. You postpone the question. 10.20 ఉ.

Mr. Speaker:- No postponement.

నక్కత్యపు గుర్తులేని పుస్తకాలు - వాతపూర్వక సమాధానములు

PAYMENT OF PENSION TO EX-LEGISLATORS THROUGH D.T.Os
ETC.

1-

5005-Q-Sri A. Madhava Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that most of the Ex-Legislators are finding it difficult to come over to Hyderabad for settlement of the discrepancies, in pension;

(b) whether it is also a fact that the sitting members of the Legislative Assembly are receiving their salaries at D.T.Os and S.T.Os. on the strength of authorisation issued by the Secretary, Legislature; and

(c) whether the Government consider to issue suitable orders allowing the Ex-Legislators also at their option to draw their pension at D.T.Os and S.T.Os on the strength of authorisation as is done in case of salaries of sitting Members to save time and trouble?

A-(a) No complaints have been received from the former Legislators.

(b) Yes, Sir.

(c) It is not considered necessary to change the existing system, as it is working well.

DEVELOPMENT OF REMOTE AREAS

2-

4815-Q- Sarvasri B. Janardhan, Chikkala Ramachandra Rao, K.R. Suresh Reddy and D. Chinamallalah:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) the funds allotted by the Central Government to the State Government for the Development of remote areas during 1990-91;

(b) the guidelines fixed for expending the said funds; and

(c) the nature of schemes taken up by the State Government under the said Project?

A-(a) In order to develop the tribal areas and to wean the tribals away from the influence of the extremist activities, the State Government have prepared a contingency plan for the development of remote areas. The Planning Commission has agreed to provide additional Central assistance of Rs. 65 crores for this Plan. An amount of Rs. 23 crores was promised as Central assistance for 1990-91 and the balance of Rs. 42 crores in 1991-92. Accordingly the State Government have spent the amount of Rs. 23.00 crores during 1990-91 and the same is yet to be reimbursed by the Central Government and the matter is under correspondence with the Government of India.

(b) & (c) A contingency plan has been drawn up for accelerating the overall development of tribals living in the isolated, hilly and forest areas of the State i.e., in the (7) districts viz., Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Adilabad, Khammam, Warangal and Mahabubnagar for Rs. 65 crores. During the year 1990-91 an amount of Rs. 23.00 crores has been released under Accelerated Development Programmes in these areas. The objectives of the schemes under Accelerated Development Programme, have been framed with a view on employment generation for local tribals. The following schemes have been taken up under Accelerated Development Programmes during the year 1990-1991:

- (1) Laying of Arterial Roads.
- (2) Minor Irrigation.
- (3) Drinking Water.
- (4) Credit facility through Girijan Co-operative Corporation.
- (5) Leadership Mobilisation.
- (6) Establishment of New PETs.
- (7) Procurement and Training in MFP collection.
- (8) Citizenship Training for Tribal youth.
- (9) Promotion of Sports.
- (10) Implementaion of works programme. through Govenment assisted Tribal Contractors.
- (11) Acquisition of Agricultural land for assignment to tribals.
- (12) M.F.P. Regneration.
- (13) Home Guards.
- (14) Establishment of Croche and Midday Meals Centres.
- (15) Impact money.
- (16) Purchase of Jowar to Adilabad district.
- (17) Working capital contribution to Girijan Co-operative Corporation.

INSTALLATION OF MACHINES FOR TURMERIC POWDER

3-

3609-Q-Sri K. Subba Reddy:- Will the Minister for Small Scale Industries be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to instal machines to manufacture turmeric powder; and

(b) if so, the names of the District where they are proposed to be installed?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Ranga Reddy, Cuddapah, Medak, East Godavari and Guntur Districts.

SANCTION OF WELLS TO THE RYOTS OF BACKWARD CLASSES

4-

4810-Q- Sri Y. Krishnamurthy, Smt. P. Aruna and Smt. D. Nagavalli:- Will the Minister for Backward Classes Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to sanction wells to the ryots of Backward Classes in Vizianagaram, Srikakulam and Visakhapatnam Districts under Jeevandhan; and

(b) if so, the time by which they will be sanctioned?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

BYE-PASS ROAD TO VUYYURU

5-

3020-Q-Sarvasri M. Ratna Bose, P. Venkateswara Rao and K. Bhaskara Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that hindrance is being caused to the free flow of traffic on Machilipatnam - Vijayawada main road due to the K.C.P. Sugar Fctory in Vuyyuru, Krishna District; and

(b) if so, whether there is any proposal to lay a bye-pass road to relieve the traffic congestion?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Revised Administrative sanction has been accorded in January 1992 for the work of formation of a bye-pass road to Vuyyuru at an estimated cost of Rs. 120.00 lakhs.

WIDENING OF HYDERABAD - BIJAPUR ROAD

6-

4754-Q- Sarvasri P. Indra Reddy, P. Sudhir Kumar and B. Janardhan:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to widen the Hyderabad Bijapur Road upto Karnataka border; and

(b) if so, the amount allotted to complete the said road and the time by which it will be completed?

A-(a) Yes Sir, the widening of the road is taken up in a phased programme.

(b) It may not be possible to say the period of time by which it will be completed since the widening of the road is being taken up in a phased manner depending upon the availability of funds from various sources.

FINANCIAL ASSISTANCE TO CYCLONE EMERGENCY RE-CONSTRUCTION
PROGRAMME

7-

4921-Q-Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether the World Bank has agreed to provide financial assistance under Cyclone Emergency Reconstruction Programme for construction of high level bridges in the following places of Nellore District by the Roads and Buildings Department:

- 1) Between Thinnelapudi and Kasipuram.
- 2) Between Muttembaka and Chittamur.
- 3) Between Pollakur and Addepudi.
- 4) Between Eswarawaka and Kondapuram.
- 5) Between Gunupadupalem and Nayudupeta near Annaveedu.
- 6) On Muthukur Road.
- 7) On Buckingham Canal near Koduru; and

(b) the estimated cost of the said bridges and the time by which they will be started and completed?

A-(a) The Government approved the construction of High Level Bridges in the following places of Nellore District under Cyclone Emergency Reconstruction Project to be executed by Roads and Buildings Department.

Sl. No.	Name of work	Approximate cost in lakhs
(1)	(2)	(3)
1.	Construction of H.L. Bridge across Royyala- vagu at Km. 12/10 on the road from Guduru Duggarajapatnam road to Naidupet -Duggaraju- patnam road to Naidupet - Duggarajupatnam road between Pollakuru and Addepudi.	121
2.	Construction of H.L. Bridge across Royyala- vagu on Darkshatumetta road between Eswara- vaka and Kondapuram.	121
3.	Construction of H.L. Bridge across Pulikalva in Km. 7/8 of road from Madras - Calcutta road at Gunupatipalem via Annaveedu.	162

(1)	(2)	(3)
4.	Construction of H.L. Bridge across River Swarnamukhi on Gudur-Duggarajapatnam road near Vakadu.	27
5.	Reconstruction of H.L. Bridge in KM. 14/6 Venkatachalam - Muthukuru Road.	80
6.	Reconstruction of H.L. Bridge in KM. 19/8 of Venkatachalam - Muthukuru road.	55
7.	Construction of H.L. Bridge on Buckingham Canal near Kodur.	33
8.	Construction of H.L. Bridge at KM. 11/2 of Kavali - Udayagiri - Seetharampuram road.	50

out of the bridges referred to, the following 2 works are not included in the Bridges approved by the Government under Cyclone Emergency Reconstruction Project to be executed by the Roads and Buildings Department:

1. Bridge between Thinnalapudi and Kasipuram.
2. Muttumbaka and Chittamur.

(b) The estimated cost of bridges referred to in answer 'a' above, works out to Rs. 892 lakhs. The work on these bridges is expected to be started in April 1992 and completed by December, 1993.

I.T.I. BUILDING FOR WOMEN AT CHITTEDU OF NELLORE DISTRICT

8-

4927-Q-Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) what is the estimated cost of construction of all types of buildings for the Industrial Training Institute (I.T.I) for Women at Chittedu in Kota Model Mandal of Nellore District;

(b) whether Government of India also have provided funds to the I.T.I. for Women at Chittedu; and

(c) when will all types of buildings for the I.T.I. for Women at chittedu in Nellore District be completed?

	<u>Estimated Cost</u>
A-(a) Construction of Workshop, class rooms and Library Buildings.	.. Rs. 31,64,000/-
Construction of Hostel Buildings	.. Rs. 16,17,000/-
Construction of Compound Wall	.. Rs. 6,60,000/-
L.S. for Water Supply and Sanitary arrangements.	.. Rs. 19,80,000/-
L.S. towards cost of land P.S. charges etc.	.. Rs. 18,29,000/-
Total Estimated Cost:	Rs. 92,50,000/-

(b) No, Sir.

(c) Main Buildings: Tenders are posted to be received on 13-8-1991 by Superintending Engineer (R&B), Nellore.

Compound Wall: Work is in progress.

SETTING UP OF PRESS ACADEMY

9-

5891-Q Sri G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Information and Public Relations be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to setup a Press Academy; and

(b) if so, when?

A-(a) Yes, Sir. The Andhra Pradesh Union of Working Journalists have represented to the Government for setting up of a Press Academy in the Andhra Pradesh State by creating a corpus fund of Rs. 1.00 crore through a grant from Government.

(b) The proposal is being examined in detail.

ESTABLISHMENT OF INFORMATION CENTRE IN EACH TOWN

10-

6022-Q- Sarvasri Chikkala Ramachandra Rao and G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Information and Public Relations be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to establish one "Information Centre" in each town of our State; and

(b) if so, the particulars thereof?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

**ABOLITION OF HARIJAN HOSTELS AND STARTING OF
RESIDENTIAL SCHOOLS**

11-

4873-Q- Smt. G. Aruna, Sarvasri M. Narasaiah, D. Kiran Kumar, G. Mukunda Reddy, T. Jeevan Reddy, G. Nagi Reddy, D. Chinamalaiah, V. Narayana Rao and Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to abolish Harijan Hostels and start Residential Schools; and

(b) when it will be implemented?

A-(a) There is no such proposal to abolish Harijan Hostels and to start Residential Schools. However, Collector, Medak has submitted proposals for amalgamation of group of hostels into Residential Schools and it is under examination by Government.

(b) Does not arise.

FUNCTIONING NANDYAL CO-OP. SUGAR FACTORY

12-

6158-Q-Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, Baddam Bal Reddy and V. Jayapal:- Will the Minister for Sugar Industries be pleased to state:

(a) whether the Nandyal Co-operative Sugar Factory started functioning again; and

(b) if so, when?

A-(a) Yes, Sir.

(b) On 5-2-1992 at 11-45 A.M.

**REGULARISATION OF SERVICES OF SWEEPERS, BARBERS ETC.,
IN COMMISSIONER OF POLICE DEPARTMENT**

13-

5440 (K)-Q-Sarvasri P. Indra Reddy and T. Penchalaiah:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 164 people are working as Sweepers, Barbers, Attenders, since 10 years as Casual Labour with meagre wages in the Commissioner of Police, Hyderabad City;

(b) whether there is any proposal to regularise their services; and

(c) if so, at what stage the matter stands?

A-(a) Yes Sir. At present there are 157 people working as Sweepers, Barbers, Dhobies as Casual Labourers for the periods mentioned below:-

1. More than 10 years	-	9 persons
2. More than 9 years	-	10 persons
3. More than 8 years	-	31 persons
4. More than 7 years	-	48 persons
5. Between 3 to 7 years	-	59 persons
Total:		157 persons

(b) No Sir.

(c) Does not arise.

**CONSTRUCTION OF TEMPLES IN WEAKER SECTION COLONIES IN
NELLORE DISTRICT**

14-

4279-Q-Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:- Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) the estimated cost of construction of new temples in each one of the following places of Vidavalur (M) Nellore district:

- (1) Kamakshinagar Girijan Colony, Vidavalur.
- (2) Yelagalammagunta Girijan Colony, Vidavalur.
- (3) Dandigunta Harijan Colony.
- (4) Musalareddigunta Harijan and Girijan Colony, Vidavalur.
- (5) Srigowripuram of Ramatheertham.
- (6) Bhadrachalam Harijanwada.
- (7) Chowkacherla Arundhteeyapalem;

(b) whether Sri Pasam Subbaramireddi of Vidavalur in Nellore District has agreed to remit the share of contribution of the devotees for all the above temples;

(c) when the works of construction of all the above new temples will be started and completed?

A-(a) The estimated cost of construction of temples under weaker section housing colony temples scheme was Rs. 20,000/- as per the scheme approved by the Common Good Fund Committee in its meeting held on 28-4-1988 including matching contribution of Rs. 2,000. As the cost of construction material has increased, a revised plan and estimate to Rs. 30,000/- was placed before the Common Good Fund Committee meeting held on 15-7-1991. The Common Good Fund Committee in its meeting held on 15-7-1991 has approved the revised plan and estimates from Rs. 20,000/- to Rs. 30,000/- including matching contribution of Rs. 5,000/-. This has come into force from 15-7-1991.

(b) Sri Pasam Subbarami Reddy of Vidavalur in his statement dated: 9-7-1991 had stated that he will remit the required matching contribution of Rs. 2,000/- for each temple and the will obtain applications from the villagers and submit the same.

(c) Does not arise since no proposals are received so far from the sponsors.

**PAYMENT^a OF SALARIES TO THE EMPLOYEES WORKING IN DEVASTHANAMS
DIRECTLY BY THE GOVERNMENT**

15-

5448-(A)-Q-Smt. K. Jayamma, Smt. - E. Sitharavamma, Sarvasri N.S.R.K. Prasad, K.P. Konda Reddy, M. Maheedhar Reddy, J. Raghava Rao and S. Pitchi Reddy:- Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to pay salaries and allowances directly by the Government to the Employees working in Devasthanams under the Endowments Department; and

(b) if so, when?

**DILAPIDATED CONDITION OF SRI VENUGOPALA SWAMY TEMPLE
IN HAMSALADEEVI**

16-

5544-Q- Sri S. Satyanarayana Rao:- Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Sri Venugopalaswamy Temple in Hamsaladeevi in Koduru Mandal in Krishna District is in a dilapidated condition; and

(b) whether the Government is taking steps to renovate the said temple from the C.G.F. funds without contribution from the temple as it is not in a position to bear the expenditure?

A-(a) Yes Sir. It requires major repairs.

(b) No Sir.

EMBAZZELMENT OF FUNDS IN VENKATACHALAM MANDAL

17-

3475-(A)-Q- Sarvasri C. Vittal Reddy, V. Narayana Rao, D. Chinamallaiiah, G. Yadagiri Reddy, K. Biksham and P. Nageswara Rao:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that landlords belonging to higher castes, with fictitious names, had embazzled lakhs of rupees of funds under the Jeevandhara, and IRDP schemes which are started for the benefit of Harijans, Girijans and Backward Classes in Kuricherlapadu and Munyalamgunta Villages : in Venkatachalam Mandal of Guntur District; and

(b) if so, the action taken against the persons responsible?

(A)-A-(The villages of Venkatachalam Mandal are in Nellore District but not in Guntur District as mentioned in the question)

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

CONSTRUCTION OF COMMUNITY HALLS IN NELLORE DISTRICT

18-

5079-Q-Sri Nallapareddi Srinivasul. Reddi:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) what is the estimated cost of construction of community halls in each, one of the following places in Nellore District;

(1) South Girijan Colony of Panchodu in Buchireddipalem Mandal.

(2) Pallepalem of Annareddipalem in Sangam Mandal.

(3) Arundhateeyapalem of Annareddipalem in Sangam Mandal.

(4) Challayanadies and Beedi workers colony at Janda-dibba in Duvvur Panchayat of Sangam Mandal.

(5) Wood Housepeta Harijanwada in Sangam Mandal.

(6) Lingareddipalle in Ravipadu Panchayat in Ojili Mandal; and

(b) when will the construction of community halls in the above places of Nellore District be completed?

A-(a) (1) The Sarpanch, Gram Panchayat of Panchedu has stated that permanent housing Colony was sanctioned to the 30 houses. He promised that he will get sanction orders from the Housing Board for construction of community halls in South Garijan Colony.

(2) There is no proposal for construction of community hall in Pallemalem of Annareddypalem Gram Panchayat.

(3) Construction of community hall at an estimated cost of Rs. 60,000/- taken up from J.R.Y. funds 1990-91 has been taken up and the roofing of the slab was completed. The remaining work is in progress.

(4) The work relating to construction of community hall was included in the Action Plan for 1991-92 under J.R.Y. with an estimated cost of Rs. 45,000/-. The Gram Panchayat has not yet specified the actual place for construction.

(5) There is no proposal for construction of community hall in this place.

(6) There is no proposal for the construction of community hall in this place.

(b) (1) In respect of Sl.No. 1 (a) it is stated that the Housing Board has to accord sanction for construction of the community hall.

(2) In respect of Sl.No. 2, 5, 6 of (a), there are no proposals for the construction of community halls, as such the question of completion does not arise.

(3) In respect of Sl.No. 3 (a) the roofing of the building with RCC slab was completed and the work is in progress.

(4) In respect of Sl.No. 4 (a) as the Gram Panchayat has to show the place for construction of community hall, only thereafter the work can be commenced.

BIFURCATION OF DUVVURU GRAM PANCHAYAT

19-

5315-Q- Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether the Chief Secretary to Government, (A.P) and the District Collector, Nellore have received representations from the M.L.A., Kovur, Nellore District in 1991 for the bifurcation of Duvvuru Gram Panchayat in Sangam Mandal of Nellore District; and

(b) when will the said Gram Panchayat be bifurcated?

A-(a) The Chief Secretary to Government received the representation dated 13-7-1991 from M.L.A., Kovur for bifurcation of Duvvuru Gram Panchayat in Sangam Mandal of Nellore District. The District Collector, Nellore has not received any such representation.

(b) In view of the ban orders issued in Government Memo. No. 85051/Pts.IV/89-1, dated 14-2-1990 on the bifurcation of Gram Panchayats, the representation of M.L.A., Kovur has been referred to the District Collector, Nellore to examine the proposals with reference to the existing norms under Andhra Pradesh Gram Panchayat (Declaration of village) Rules 1988 issued in G.O.Ms.No. 66 P.R. and R.D. (Mandal-I) Department, dated 2-2-1988 and seek specific orders of Government to proceed further.

FUNDS TO JAWAHAR ROJGAR YOJANA

20-

5812-Q-Sri K.R. Suresh Reddy:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the funds allotted to Gram Panchayats under Jawahar Rozgar Yojana have been reduced during the year 1990-91; and

(b) if so, whether there is any proposal to increase the same?

A-(a) Yes, Sir. The total allocation for the State under Jawahar Rozgar Yojana during 1989-90 is Rs. 193.20 crores. Out of this nearly 6% was earmarked for Indira Awaas Yojana Scheme. The balance funds were distributed to Gram Panchayats and Zilla Praja Parishads in the ratio of 80:20 as per Government of India guidelines. The amount allocated to Gram Panchayats was Rs. 145.28 crores.

The total allocation for the State during 1990-91 was Rs. 191.66 crores. Government of India have earmarked 20% of the Annual allocation for Million Wells scheme for Scheduled Castes/Scheduled Tribes in addition to 6% earmarking of funds for Indira Awaas Yojana. The balance funds were distributed to Gram Panchayats and Zilla Praja Parishads in the ratio of 80:20 as per Government of India guidelines. The amount allocated to Gram Panchayats was Rs. 114.62 crores.

In view of earmarking of 20% of total allocation to Million Wells Scheme during 1990-91 there was less allocation to Gram Panchayats during 1990-91 compared to 1989-90.

(b) No, Sir.

OMISSION OF THE COASTAL MANDAL OF POOSAPATIREGA FROM CYCLONE AFFECTED AREAS

21-

2754-Q-Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju and P. Narayana Swamy Naidu:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Coastal Mandal of Poosapatirega has been omitted from the May, 1990 cyclone affected areas despite all Mandals around it have been included in the list of cyclone affected areas;

(b) if so, the reasons therefor and the persons responsible for such omission;

(c) whether the Government consider to include the said Mandal in cyclone affected Mandals list; and

(d) if not, the reasons therefor?

A-(a) Yes, Sir.

(b) The damages and Population affected due to cyclone in May, 1990 has not come up for statistical scrutiny for declaration of Mandal as cyclone affected. It is neither intentional nor a deliberate omission and as such no officer is responsible in this regard.

(c) On a further enquiry it was found that 12 villages out of 37 villages in Poosapatirega Mandal were affected due to cyclone and heavy rains in May, 1990.

Accordingly these 12 villages were notified in the District Gazette as cyclone affected villages due to cyclone in May, 1990.

(d) Does not arise.

DEATH OF PERSONS DUE TO CYCLONE DURING 8TH AND 9TH MAY, 1990 IN GUNTUR DISTRICT

22-

3079-Q- Sri Ch. Jaya Rama Babu:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of persons died due to cyclone that occurred on 8th and 9th May, 1990 in Guntur District; and

(b) the compensation paid to the families of the deceased?

A-(a) 363 persons died in cyclone on 8th and 9th May, 1990.

(b) An amount of Rs. 92,10,000 was paid to the families of eligible deceased persons towards ex-gratia.

DISASTER WARNING SYSTEMS

23-

6089-Q- Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju and N. Chandra-babu Naidu:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

సకలభాగము గుర్తుపై పంపించుట -
వాతపూర్వక సమాధానములు.

17 మార్చి, 1985

(a) whether it is a fact that 47 Disaster Warning Systems have been set up in the cycloneprone areas of the State; and

(b) whether there is any proposal to increase the number?

A-(a) Yes, Sir. 42 Disaster Warning Stations were installed in East Godavari, Krishna, Guntur, Prakasam, Nellore District and 2 Monitoring Stations at Meterological Centre, Hyderabad and Cyclone Warning Center at Visakhapatnam and 3 Disaster Warning Stations at All India Radio Stations of Visakhapatnam, Vijayawada and Hyderabad.

(b) Yes, Sir, there is a proposal under consideration to install 10 more Disaster Warning Stations in West Godavari, Visakhapatnam, Vizianagaram and Srikakulam Districts.

CHIRANJEEVA SUKHEEBHAVA SCHEME

24-

1707 (H)-Q- Sarvasri N. Rama Krishna Reddy, Chikkala Ramachandra Rao and S. Venugopala Chary:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 'Chiranjeeva Sukheebhava' scheme has been introduced in the State;

(b) if so, the yearwise particulars of the amounts allocated so far;

(c) the number of boys and girls undergone for medical checkup thereunder and the number of them identified with severe ill-health; and

(d) whether the said scheme is being continued if not, the reasons therefor?

A-(a) Yes, Sir. The scheme was inaugurated on 2-10-1985.

(b) The yearwise allocation is as follows:

Sl. No.	Year	Amount provided (Rs. in lakhs)
(1)	(2)	(3)
1.	85-86	307.00
2.	86-87	60.00
3.	87-88	10.00
4.	88-89	70.00
5.	89-90	70.00
6.	90-91	70.00

(c) The details of number of boys and girls undergone for medical Checkup are as follows:

	85-86	86-87	87-88	88-89	89-90	90-91	91-92 (June and July 1991)
No. of Schools Visited by MO, PHC.	5976	34706	38276	32842	27707	20862	1306
No. of Children examined by MO, PHC.	550059	2668268	3264781	2691380	2298566	1935650	121587
No. of Children treated by MO, PHC.	180504	918337	970275	925140	718798	623573	36035
No. of Children referred to specialist doctors Viz.Hqrs. H.GGHS.	18284	78803	63008	57518	38023	21015	847

(d) The scheme is being continued. During 1991-92, an amount of Rs. 70 lakhs is ear-marked under plan.

10 BEDDED HOSPITAL AT UNGUTURU

25-

1913-Q- Sri M.Ratna Bose:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that construction of the buildings for the 10 bedded hospital at Unguturu, Krishna District has been completed in 1986;

(b) if so, the reasons for not opening the hospital so far;

(c) when the staff and equipment required for the hospital will be provided; and

(d) the time by which the said hospital will be opened?

A-(a) Yes, Sir.

(b) As the donors demanded for the upgradation of Primary Health Centre at Unguturu, Krishna District, into 14 bedded hospital and to convert into Community Health Centre, the hospital could not be opened..

(c) Orders were issued for the sanction of staff, equipment on 30-1-1991.

(d) The said hospital is functioning from February, 1991.

BUILDING FOR P.H.C. AT GUMMADIDALA

26-

2467-Q- Sarvasri C. Vittal Reddy, D. Chinnamallaiah and V. Narayana Rao:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Sri C. Vittal Reddy, M.L.A., has addressed a letter to Minister for Roads and Buildings on 25-4-1990 for allotment of funds to construct a building for P.H.C. at Gummadidala at Jinnaram Mandal in Medak District; and

(b) if so, the action taken thereon?

A-(a) & (b) No, Sir. The letter dated 25-4-1990 addressed to Minister (R&B) has not been received. (A) PHC was established at Gummadidala village during 1987-88 and it is located in a rented building. The land bearing Sy.No. 508 to an extent of 5½ acres offered by the Sarpanch Gram Panchayat for construction of PHC building is suitable for construction PHC building, operation theatre, officers and staff quarters. The Managing Director, Andhra Pradesh Housing Medical Health and Infrastructure Development Corporation, Hyderabad has been requested to take up the construction work of Primary Health Centre building and staff quarters in this land with HUDCO loan assistance and to furnish details of estimates along with plan.

STOPPAGE OF INCENTIVE INCREMENTS UNDER FAMILY PLANNING PROGRAMME TO GOVERNMENT EMPLOYEES

27-

6108-Q- Sarvasri G. Mukunda Reddy, M. Narasaiah and T. Jeevan Reddy:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether the Government has written a letter to the Government of India to stop the incentive increments to the Government Employees who undergo Family Planning Operation; and

b) if so, the total amount involved in this scheme and the total amount paid to the rural people since its inception?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

STOP OF R.T.C. BUSES AT ASSEMBLY HALL

28-

4487-(A)-Q- Sarvasri G. Chinna Reddy, T. Jeevan Reddy and P. Jaganmaik:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Express Services and Office Specials of R.T.C. buses are not stopping at Assembly Hall, Hyderabad, inspite of the assurance given by them vide answer to question No. 1112, answered on 13-10-1990;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) whether a copy of the orders issued by the Managing Director, APSRTC, to all the Depot Managers in twin cities be placed on the Table of the House?

A-(A)-(a) No, Sir. All Buses including Express and Office Special Buses are being stopped at Assembly bus stop point as per the assurance.

(b) Does not arise.

(c) A copy of the instructions issued in this regard is appended as Annexure-I at page on 63.

BUS SHELTER NEAR ASBESTOS COMPANY, SANATHNAGAR

29-

5229-Q- Sarvasri R. Ravindranath Reddy and G. Mukunda Reddy:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is a pucca bus shelter near Asbestos Cement Company at Sanathnagar, Hyderabad where there is no stop for the buses;

(b) whether it is also a fact that the said shelter is being used for running a mobile pan shop, milk vending and other eatables to the workers; and

(c) if so, whether the Road Transport Corporation abandoned this shelter just to accommodate the vendors?

A-(a) Yes, Sir. There is a pucca bus passenger shelter near Asbestos Cement Company at Sanathnagar constructed by the Asbestos Company on its own. At present the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation buses are not stopping at this shelter.

(b) The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has neither constructed the bus passenger shelter at Asbestos Cement Company nor was it handedover to the Corporation by the Cement Company. As such, the question of the Corporation clearing the mobile pan shop, milk vendors etc., does not arise.

(c) Does not arise as it is not bus shelter of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation.

COMPLETION OF BUS STAND AT KODUR MANDAL

30-

5657-Q- Sarvasri T. Panchalaiah, N. Ramakrishna Reddy and K. Sivananda Reddy:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the estimates have been prepared for the levelling and construction of a Bus Station at Koduru Mandal in Cuddapah District at a cost of Rs. 18.5 lakhs and the work has been entrusted to a contractor;

(b) whether it is also a fact that subsequently the estimates have been reduced and if so, the reasons for the same; and

(c) the steps taken to complete the construction work as per the original estimates?

A-(a) Yes, Sir. The estimated cost of construction of the bus station at Railway Kodur in Cuddapah District is Rs. 18.60 lakhs but not Rs. 18.50 lakhs.

(b) No, Sir. The estimates of Rs. 18.60 lakhs sanctioned by the Corporation in March, 1988 were not reduced. The Corporation could not take up the work as planned owing to stringent financial position. However keeping in view the discomforts of the commuters, the Corporation in the month of February, 1990 had decided to take up the construction of the Bus Station with pruned budget amount of Rs. 8 lakhs for providing a waiting hall with A.C. Sheets an entrance way and a front foyer.

(c) The construction work of the bus station is in progress and nearing completion for the pruned amount of Rs. 8 lakhs. However, it was decided to provide the balance estimated amount of Rs. 10.60 lakhs for this work and to complete the bus station as per the original plan, within a short time. Action is also initiated to complete the balance work with a R.C.C. roof. For providing immediate relief to the travelling public, the bus station will be commissioned by the end of April, 1992 with minimum facilities for the present, and the balance work taken up for the original estimate of Rs. 18.60 lakhs.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME AT CHELIKILI HARIJANAWADA
 IN NELLORE DISTRICT

31-

5314-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi. Will the Minister for Rural Development and Rural Water Supply be pleased to state:

(a) what is the estimated cost of Protected Water Supply Scheme at Chelikili Harijanawada in Madivarthi Panchayat of Vidavalur Mandal in Nellore district; and

(b) when will the said work be started and completed?

A-(a) No Protected Water Supply Scheme was sanctioned to Chelikili Harijanawada.

(b) Does not arise.

SUPPLY OF SAFE DRINKING WATER IN RURAL HABITATION

32-

5671-Q- Sarvasri P. Ashoka Gajapathi Raju, D. Sivaram Raju and T. Penchalaiah:- Will the Minister for Rural Development and Rural Water Supply be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government of India have issued fresh guidelines to the State Government for preparing and conducting the survey of the availability of safe drinking water supply in the rural habitations; and

(b) if so, the details of these guidelines alongwith the proposals submitted by the State Government to the Government of India;

A-(a) Yes, Sir.

(b) The following are the guidelines:-

(i) The name and location waterless habitations and the population including that of Scheduled Castes/Scheduled Tribes has to be reported to the Government of India directly by the Field Investigators in the Post Cards (Printed) supplied by Government of India.

(ii) Detailed maps showing the locations of each Census village and the habitations comprised in it attached to the main village are to be prepared in a uniform scale (1 cm = 40,000 or 2.5 cm = 1 Km.) and sent to the Government of India along with the data collected from the villages. The existing sources of drinking water as well as existing facilities for safe drinking water supplied should be indicated on the Map. These maps are to be prepared for each of the blocks and again for each district;

(iii.) Population figures as per 1991 Census shall be adopted in case. 1991 Census Population figures are not available, the present population figures are to be adopted based on local enquiry;

(iv) Actual field survey in part-I should be conducted starting from 1st week of December, 1991 and completed before 19-1-1992. Field Survey in Part-II to be completed by 30-4-1992. The information relating to problem of drinking water operation and maintenance and earlier sanctions is to be furnished in 3 formats;

(v) The Data collected in the field shall be entered in the computer and the floppies/disks are to be sent to the Rajiv Gandhi National Drinking Water Mission, Minister of Rural Development. The existing set up of N.I.C. has to be utilised for this purpose.

The survey is in progress under the leadership and guidance of Secretary to Government, Panchayati Raj and Rural Development Department. The Collector is the Chief Co-ordinator of the survey at District level.

ARREST OF PERSONS FOR VIOLATION OF RULES UNDER ESSENTIAL COMMODITIES ACT

33-

4619-Q- Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

the number of persons arrested along with the value and details of goods illegally traded in the year 1990 in violation of the Essential Commodities Act?

A- During the year 1990 the Vigilance Cell, Civil Supplies Department booked 1,659 cases, arrested 1,593 person and seized property total worth of Rs. 27,54,58,695/-. The details of commodity-wise breakup is as follows:

Commodities		Cases	Persons	Value of Property seized Rs.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Food grains	378	367	4,02,34,678
2.	Sugar	9	9	10,39,680
3.	Petroleum Products	430	320	3,37,44,401
4.	Edible Oil/Seeds	131	139	4,06,95,550
5.	F.P. Shops	249	262	51,76,505
6.	I.S.S.	256	286	8,10,10,683

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7.	Pulses	49	49	91,17,418
8.	Cement	4	5	7,37,860
9.	Others	153	156	6,37,01,920
<u>Total:</u>		1,659	1,593	27,54,58,695

ABNORMAL INCREASE IN PRICE OF GROUNDNUT OIL

34-

5441-(C)-Q- Sri C. Narsi Reddy:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the price of Groundnut oil has been increased abnormally; and

(b) if so, whether there is any proposal to supply the Groundnut Oil to the public through Ration Shops to both green and yellow cardholders?

A-(C)-(a) The present price of groundnut oil is Rs. 39/- per K.g. and corresponding price of previous year is Rs. 32/- per K.g.

(b) There is no proposal to supply groundnut oil through Public Distribution system as the Supreme Court of India in its judgment dated 8.1.1989 held that the State Government have no power to procure groundnut oil from the millers.

SEPARATION OF THE CIVIL SUPPLIES WING FROM THE REVENUE DEPARTMENT

35-

5621-Q-Sri P. Bala Raju:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to separate the Civil Supplies Wing from the Revenue Department and provide independent status to it; and

(b) if so, the time by which it will be implemented?

A-(a) Civil Supplies Department is already an independent and separate Department. Revenue Department personnel are only taken on tenure basis in Civil Supplies Department.

(b) Does not arise.

HIKE IN THE PRICE OF RICE

36-

6094-Q- Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju and G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether the State Government have decided to hike the price of the rice supplies through the Public Distribution System to those eligible for subsidy; and

(b) if so, at what price it is decided to sell the rice?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Rice is being sold at Rs. 3.50 Ps. Per K.g. with effect from 27-1-1992.

PAYMENT OF ONLY RS. 75/- TO SWEEPERS ETC. IN EDUCATION DEPARTMENT

37-

880-Q- Sarvasri M. Omkar, D. Chinnamallaiah and C.Vittal Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether the Government is aware of the fact that the Sweeper, Scavenger etc. are being paid Rs. 75/- per month in spite of their long standing continuous service under the jurisdiction of District Educational Officer of Hyderabad;

(b) whether it is a fact that there are Government orders specifying the part-time contingency staff with 10 years of service to be converted as full-time contingency staff with a pay of Rs. 150/- per mensem and thereafter to be regularised as Attenders with scale;

(c) if so, whether these orders of the Government are implemented in toto; and

(d) if not, the reasons therefor?

A-(a) The part-time Farrash (Scavenger and Sweepers) are being paid as follows:

Part-time Farrash Rs. 150/- per month and Scavenger Rs. 80/- per month as per G.O.Ms.No. 336, dated 27-10-1989 with effect from 1-10-1989.

(b) There are no rules for appointment of Part-Time Farrash as Full Time Contingent Servant (Govt. Memo.No.14669/Estt./IX/87-1, dated 21-9-1987).

(c) As per G.O.Ms.No. 200, Finance, dated 15-7-1991 the un-skilled part-time employees are being paid Rs. 250/- per month.

(d) Does not arise.

**NON-ALLOWING OF CERTAIN STUDENTS FOR
APPEARING 10TH CLASS EXAMS**

38-

2306-Q- Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, R. Ravindranath Reddy, T. Rajeswara Rao, V. Jayapal and Baddam Bal Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it was brought to the notice of the Government that the Head Master, Luthern High School, Benjamin Paul detained the students of 10th Class from appearing for the Annual Exams, Held in March, 1990;

(b) whether it is a fact that the Head Master collected building fees and donation without issuing receipts; and

(c) if so, the action taken against the said Head Master?

A-(a) Yes, Sir. It is ascertained that five students of 10th Class were not allowed for appearing for the S.S.C. Exams, March 1990 by the Head Master, Luthern High School, Benjamin Paul of Dowleswaram, on the ground that they have not out in the required attendance in 10th Class.

(b) There is no information to the effect that the said Head Master has collected building fee and donation from students without issuing receipts.

(c) Does not arise.

BOYS HIGH SCHOOL IN KADAM MANDAL

39-

2493-Q- Sarvasri S. Venugopala Chary and M. Damodar Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

whether there is any proposal to establish Boys High School in Kadam Mandal of Adilabad District?

A- The District Educational Officer, Adilabad has submitted proposals for opening of Urdu Medium Residential School for Boys in Kadam Mandal, Adilabad District. The proposal has not been considered during 1990-91, since no provision has been made in the Annual Plan Budget for 1990-91 for the purpose.

ENROLMENT OF CHILDREN

40-

3060-Q- Sarvasri T. Purushothama Rao, T. Jeevan Reddy, Baddam Bal Reddy, V. Jayapal, R. Ravindranath Reddy, Ch. Vidya-sagar Rao, T. Rajeswara Rao, P. Shankar Rao, D. Kiran Kumar and K. Sai Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) the percentage of enrolment of children in the age group of 6 - 11 in the State;

(b) the names of the Districts in which enrolment is below the State average; and

(c) the steps taken by the Government during 7th Plan period to improve the enrolment in such districts?

A-(a) The percentage of enrolment of children in the age group of 6 - 11 in the State is 81.39% during the VII Plan period.

(b) Following are 8 Districts where the enrolment is below the average:

1. Medak; 2. Nizamabad; 3. Khammam; 4. Karimnagar, 5. East Godavari; 6. Krishna; 7. Guntur and 8. Chittoor.

(c) The following steps have been taken by Government to improve the enrolment in selected districts:

i) Fixing targets for enrolment.

ii) Opening of new Primary Schools.

iii) Free distribution of text-books to disadvantaged sections of the children.

iv) Improving the facilities by appointment of new teachers, construction of School Buildings, supply of furniture and equipment under Operation Black Board Scheme and Andhra Pradesh Primary Education Project.

v) Training the teachers to improve their skills.

RECOGNITION OF ALL PRIVATE RESIDENTIAL SCHOOLS

41-

3098-Q- Sarvasri M. Narasiah and T. Jeevan Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to recognise all the Private Residential Schools in the State; and

(b) if so, the time by which it will be implemented?

A- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

PAYMENT OF SALARIES TO TEACHERS ON FIRST DAY/ OF EVERY MONTH

42-

3293-Q- Sri C.V. Sesha Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether all the teachers are receiving their salaries on first of every month; and

(b) if not, the steps taken by the Government to pay salaries regularly?

A- (a) No, Sir. The teachers working in Government Schools receiving their salaries on the first working day of every month. In respect of teachers working in Local Bodies the salaries are disbursed by the concerned (i.e.,) Mandal Praja Parishad/Zilla Praja Parishad/Municipalities.

Regarding the teachers working Private Aided Institutions, their salary bills are passed by the Treasuries, the concerned banks in which their accounts are maintained and they receive the payment and adjust to their Bank Accounts under the scheme of direct payment of salaries to teachers and generally they will also receive salary by 1st of every month. This will depend on the timely submission of the Pay Bills by the Correspondents/Headmasters.

(b) Efforts are being made to ensure payment of salaries to all categories of teachers by the first of every month.

BUILDINGS FOR D.I.E.Ts

43-

3538-Q- Sri P. Indra Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that one crore rupees has been sanctioned for constructing buildings for the D.I.E.Ts at District Centres;

(b) the time by which the construction of the said buildings will be completed;

(c) the time by which the teaching aids in those institutions will be provided?

A- (a) Government have so far sanctioned and released Rs. 745.63 lakhs for construction of buildings for the D.I.E.Ts in 23 Districts.

(b) buildings in respect of 9 D.I.E.Ts of Phase-I were completed. The remaining 14 of Phases-II and III are at various stages of construction.

(c) Government of India have not yet released the entire amount on equipment. The process of procurement of equipment will be completed soon after entire Central Assistance is released to State Government.

INTRODUCTION OF COMPUTER LITERACY IN SCHOOLS AND COLLEGES

44-

3601-Q- Sri K. Subba Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether the Government is introducing computer literacy as compulsory in all the High Schools and Colleges; and

(b) if so, the time by which it will be started?

A- (a) and (b) The Computer Literacy is not compulsory in all High Schools. It is a National Council of Educational Research and Training Project introduced in selected schools with the objective of providing understanding computer and their use, provide hands on experience, and to demystify computer to develop a degree of ease and familiarity.

The number of schools selected year-wise and district-wise as follows:

Sl. No.	Year	No. of Schools selected	No. of Schools in Rural	No. of Schools in Urban	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	1984-85	11	1	10	11
2.	1985-86	26	1	25	26
3.	1986-87	38	21	17	38
4.	1987-88	44	16	28	44
5.	1988-89	24	18	6	24
6.	1989-90	17	11	6	17
Total:			68	92	160

District-wise schools selected from 1984-85 to 1989-90:

1.	Srikakulam	6
2.	Vizianagaram	9
3.	Visakhapatnam	15
4.	East Godavari	3
5.	West Godavari	4
6.	Krishna	6
7.	Guntur	6
8.	Prakasam	5
9.	Nellore	5
10.	Kurnool	5

11. Ananthapur	4
12. Cuddapah	4
13. Chittoor	3
14. Hyderabad	20
15. Ranga Reddy	9
16. Nizamabad	5
17. Medak	6
18. Mahboobnagar	8
19. Nalgonda	3
20. Warangal	15
21. Khammam	5
22. Karimnagar	10
23. Adilabad	4

Total:

160**ESTIMATION FOR CERTAIN WORKS IN NELLORE DISTRICT**

45-

3798-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasulu Reddi:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) the estimated cost of each one of the following works in Nellore District:

1. Construction of compound wall to Zilla Praja Parishad High School, Patur.

2. Construction of two additional class rooms to Zilla Praja parishad High School, Inamadugu.

3. Construction of building to anganwadies at i) Mudivarthi, ii) Vavilla, iii) Chelika Harijanawada of Mudivarthi; and

(b) when will the said works be started and completed in Nellore District?

A- (a) Estimated Cost (1) Rs. 1.50 lakhs (2) Rs. 2.00 lakhs (3) (i) Does not arise as the building constructed already under J.R.Y. (ii) Rs. 0.60 lakhs (iii) Rs. 0.60 lakhs.

(b) Does not arise.

RESIDENTIAL SCHOOL, AVANIGADDA

46-

4040-Q- Sri S. Satyanarayana Rao:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Residential School, Avanigadda, Krishna District is functioning without teachers pertaining to important subjects; and

(b) if so, the time by which the teachers will be posted?

A- (a) There is no Residential School at Avanigadda, Krishna District. However, there is a Residential School for Boys at Puligadda. It is not a fact that this School is functioning without teachers in important subjects.

(b) All the teacher posts have been filled up and the school is functioning normally and there are no vacancies to fill up.

LOCATION OF NAVODAYA SCHOOLS

47-

4230-Q- Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju and Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

-- (a) the number of Navodaya Schools situated in the State along with their location; and

(b) whether there is any proposal to open the said schools in other districts also?

-- A- (a) So far, 20 Navodaya Vidyalayas have been established in the State at the following places:

<u>Village</u>	<u>District</u>
1. Chalakurthy Camp	Nalgonda
2. Horsley Hills	Chittoor
3. Nizamsagar	Nizamabad
4. Choppadandi	Karimnagar
5. Peddapuram	East Godavari
6. Kagaznagar	Adilabad
7. Lepakshi	Ananthapur
8. Warangal	Medak
9. Pellur Camp Colony	Ongole
10. Kommadi	Visakhapatnam
11. Banwasi	Kurnool
12. Maddirala	Guntur
13. paleru Kusumanshi	Khammam
14. Gachibowli	Ranga Reddy
15. Cheryyeru Project Area	Cuddapah
16. Krishnapuram	Nellore
17. Seethampeta	Srikakulam
18. Padavegi	West Godavari
19. Viyyampet	Vizianagaram
20.* Veluru	Krishna

(b) The Policy of Government of India in respect of establishment of Navodaya Vidyalayas is to cover every district in the Country with one Vidyalaya in due course and our Government have sent proposals for opening Navodaya Vidyalayas in Warangal and Mahaboobnagar Districts also. The decision of Government of India is awaited.

FURNITURE IN GURUKULA PATHASALA IN NIRMAL

48-

4803-Q- Sri S. Venugopala Chary:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the girls Gurukula Pathasala at Nirmal in Adilabad District is not having furniture and pucca building;

(b) whether it is also a fact that even the minimum facilities have not been provided to this school; and

(c) if so, the steps taken to construct pucca building and to provide the minimum facilities to the school?

A- (a) The furniture available is just sufficient for the student strength. The school does not have a pucca building.

(b) No, Sir.

(c) The Andhra Pradesh Residential Educational Institutions Society has released Rs. 6.50 lakhs and the District Collector was requested to arrange for release of Rs. 6.50 lakhs as matching grant and arrange for starting construction of 2 Dormitory halls with a Kitchen and Dining Hall. The estimates are being prepared by the Engineering Department. Further, necessary action is being taken for construction of all buildings phasewise. The School has minimum facilities.

INCREASE IN THE PRICES OF TEXT BOOKS

49-

5038-Q- Sarvasri D. Rajgopal, B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy, K. Bojji, P. Nageswara Rao, Md. Rajab Ali, D. Chinamallaiiah, C. Vittal Reddy, G. Yadagiri Reddy, V. Narayana Rao, M.B. Chowhan, K. Biksham, R. Ravindranath Reddy, G. Muddukrishnama Naidu, N. Chandrababu Naidu, A. Madhava Reddy, M. Raghuma Reddy, B. Gopalakrishna Reddy, Y. Ramakrishnuadu, Chikkala Ramachandra Rao, P. Subbaiah and K. Ramakanth:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have recently raised the prices of Text Books and Note Books supplied to the students in the State; and

(b) if so, the steps to reduce the prices?

A- (a) Yes, Sir.

(b) No steps have been taken because it is not possible to reduce the increased prices of Text Books as the cost of white printing paper has gone up by 320% due to purchase in open market. In 1983 the white printing paper rate was

Rs. 5,400/- per M.T. which was supplied by Messers Hindustan Paper Corporation, Calcutta, at concessional rate. Now it is costing more than Rs. 17,400/- per M.T. in open market. As the Government of India stopped the allotment of concessional paper for Text Books. The Press is forced to purchase the paper in open market from the Local Mills.

HANDOVER OF EDUCATION SUBJECT FROM PANCHAYAT RAJ TO
EDUCATION DEPARTMENT

50-

5811-Q- Sri K.R. Suresh Reddy:- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to remove Education subject from Panchayat Raj and hand it over to the Education Department; and

(b) if so, the details thereof?

A- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ANNEXURE

Copy of:

ANDHRA PRADESH STATE ROAD TRANSPORT CORPORATION

No. 03/240 (2)/91-BR.

Office of the
Regional Manager (BR),
Mushirabad, Hyderabad,
Date: 12-8-1991.

To
The Divisional Managers,
A.P.S.R.T.C.,
Bhagyanagar Region.

Sub:- OPERATIONS - Provision of bus stop for all the city express services at Legislative Assembly Building - Reg.

Ref:- This Office Lr.No.03/562(7)/90-BR, dated 7-3-1990.

Instructions were issued for stopping of all city express services at Assembly Building stage in both ways. You were also requested to incorporate in all the MTD-141 Cards of the Services and also ensure stoppage of buses at the above stops by posting enforcement squads.

సంతాప ప్రతిపాదనలు: (2) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ అన్నాబత్తుని సత్యన్నారాయణగారి మృతిపట్ల సంతాపము.

You are therefore once again advised to take necessary action on the above report compliance since the Andhra Pradesh Assembly is being opened from 17-8-1991.

Please send us compliance report.

Sd/-
Senior Manager (T) : BR.

సంతాప ప్రతిపాదనలు

(1) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ బి. రత్నసభాపతిగారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ బి. రత్నసభాపతిగారి మరణంపట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ 'శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతిగారు 1967లో తొలిసారిగా రాజంపేట నియోజకవర్గం నుండి ఎన్నికైనారు. వేరు మరల 1972 మరియు 1985లో జరిగిన ఎన్నికలలో అదే నియోజక వర్గం నుండి ఎన్నికైనారు. వేరు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో 1987 నుండి ఒక ఏడాది పాటు మంత్రిగా ఉన్నారు. రాష్ట్ర ప్రజాశిక్షాభివృద్ధి సంస్థ షెడ్యూల్డ్ గ్రంథాలయాభివృద్ధి సంస్థ షెడ్యూల్డ్ గ్రామీణ సహకార సంఘాల షెడ్యూల్డ్ గ్రామీణ పని చేసారు. పాతికేళ్లు రాజకీయ చరిత్ర కలిగి అనేక ఉన్నత పదవులు చేపట్టిన రత్నసభాపతి గారు తీవ్ర అస్వస్థతతో 3 సార్లుగా రాజకీయాలకు దూరంగా ఉంటూ 1992 జనవరి 2వ తేదీన కడపలో మరణించారు.

(2) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ అన్నాబత్తుని సత్యన్నారాయణగారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ అన్నాబత్తుని సత్య నారాయణగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ 'శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ అన్నాబత్తుని సత్యనారాయణగారు 1983లో తెనాలి నియోజకవర్గం నుండి శాసనసభకు ఎన్నికైనారు. వేరు తెనాలి మున్సిపల్ షెడ్యూల్డ్ ఒక పర్యాయము ఎన్ని కైనారు. కార్యదక్షతగల ప్రజాసేవకునిగా పేరొందారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో పౌర సరఫరాల మంత్రిగా 1984 అక్టోబరు నుంచి 1985 వరకు కొనసాగారు. వేరు తెనాలి ప్లాంకానికి విశేషమైన సేవలు చేసి సమర్థవంతమైన పనులలో ప్రశంసలు పొందారు. వేరు గత కొద్ది కాలంగా తీవ్రమైన లివర్ వ్యాధితో బాధపడుతూ 1992 జనవరి 9వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 57 సంవత్సరాలు.

సంతాప ప్రతివాదనలు: (6) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ 17 మార్చి, 1992. 2
 మాజీసభ్యులు శ్రీ బి.వి. రమణయ్యగారి మృతిపట్ల
 సంతాపము.

(3) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ బి. హయగోవాచారిగారి
 మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ బి. హయగోవాచారిగారి
 మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి
 కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. హయగోవాచారిగారు 1957 మరియు 1962లో ధర్మనాగర్ 1972లో
 ఘనాపూర్ మరియు 1978లో హనుమకొండ నియోజకవర్గాల నుండి శాసనసభ్యుడిగా ఎన్ని
 కైన్నారు. వేరు సర్వే శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు, జె. వెంగళరావుగారు మరియు
 ఎమ్. చెన్నారెడ్డిగార్లు మంత్రివర్గాలలో మంత్రిగా వున్నారు. వేరు ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య
 సమరయోధులు. వేరు ఉపాంశని రోజులో 1991వ సంవత్సరములో డిసెంబరు 30 తేదీన
 దారుణ హత్యకు గురైనారు. వేరి వయస్సు 76 సంవత్సరాలు.

(4) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ బి.బి.ఎల్.ఎన్. చౌదరిగారి మృతిపట్ల
 సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ బి.బి.ఎల్.ఎన్. చౌదరిగారి
 మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి
 కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ బి.బి.ఎల్.ఎన్. చౌదరిగారు 1978లో అనంతపురం నియోజకవర్గం నుండి
 శాసనసభకు ఎన్నికైనారు. వేరి వయస్సు 50 సంవత్సరాలు. వేరు అస్పృశ్యతతో బాధ
 పడుతూ బెంగుళూరులోని ఆస్పత్రిలో నవంబరు 18న మరణించారు.

(5) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ ఎ. కిషన్ దాస్ గారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ ఎ. కిషన్ దాస్ గారి మరణం
 పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ
 సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. కిషన్ దాస్ గారు 1978లో నిజామాబాద్ శాసనసభ నియోజకవర్గం నుండి
 ఎన్నికైనారు. ఒక పర్యాయము నిజామాబాద్ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ గా ఉన్నారు. వేరు 1991
 డిసెంబరు 19న గుండెపోటుతో మరణించారు.

(6) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ బి.వి. రమణయ్యగారి
 మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ బి.వి. రమణయ్యగారి
 మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి
 కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

సంతాప ప్రకటనలు: (9) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ పి.వి. రాజేశ్వరరావుగారి మృతిపట్ల సంతాపము.

శ్రీ బి.వి. రమణయ్యగారు 1967వ సంవత్సరములో అల్లవరం నియోజక వర్గం నుండి శాసనసభ్యునిగా ఎన్నికైనారు. వీరు "జేభం" పత్రిక సంపాదకులు, వ్యవసాయకులు. వీరు తేదీ 21-10-1991న మరణించారు.

(7) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీ సభ్యులు శ్రీ గోగినేని సత్యనారాయణగారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ గోగినేని సత్యనారాయణ గారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబసభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ గోగినేని సత్యనారాయణగారు 1967లో అల్లందు నియోజకవర్గం నుండి శాసన సభకు ఎన్నికైనారు.

వీరు ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు, న్యాయవాది. వీరి వయస్సు 64 సంవత్సరములు. వీరు 1991 డిసెంబరు 17 తెల్లవారు జామున గుండెపోటుతో మరణించారు.

(8) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ కనవర్తి నాగయ్యగారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ కనవర్తి నాగయ్యగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ కనవర్తి నాగయ్యగారు 1962లో కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థిగా గుంటూరు - 1 నియోజకవర్గం నుంచి ఎన్నికైనారు. వీరు 1970-76 సంవత్సరాల మధ్య గుంటూరు జిల్లా స్థానిక సంస్థల నియోజకవర్గం నుంచి శాసనసభకు ఎన్నికైనారు. 1959-60లో గుంటూరు పురపాలక సంఘ ఉపాధ్యక్షుడుగా, ఇన్‌ఛార్జ్ ఛైర్మన్‌గా పదవీ బాధ్యతలను నిర్వహించారు.

వీరు ప్రముఖ ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకులు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, భారత విక్రమ కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి. వీరి వయస్సు 78 సంవత్సరములు. కొన్నాళ్ళుగా కేన్సర్ వాధితో అస్వస్థులై ఉంటూ 1991 నవంబరు 5న గుంటూరులో మరణించారు.

(9) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ పి.వి. రాజేశ్వరరావుగారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ పి.వి. రాజేశ్వరరావుగారి మరణంపట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చుతూ శోకార్తులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ పి.వి. రాజేశ్వరరావుగారు 1957లో సిసిపెట అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం నుండి ఎన్నికైనారు. వీరు 1942లో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమంలోను, 1946లో రజాకారుల వ్యతిరేక ఉద్యమంలోను పాల్గొన్నారు. భూదాన ఉద్యమంలో పాల్గొని 1000 ఎకరాలు సేద్యం చేశారు. వీరి పదవీ కాలంలో చేసిన సేవలు కొనిపూడదగినవి.

వీరు గత కొద్ది కాలంగా పక్షవాతంతో బాధపడుతూ ఉన్నాడని అనుభవించి 1992లో జనవరి 12న మరణించారు. వీరి వయస్సు 66 సంవత్సరములు.

(10) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ కల్లూరి చంద్రమౌళిగారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ కల్లూరి చంద్రమౌళిగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెల్లడిస్తున్నామని అన్నారు. వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు 1957 నుండి 1962 వరకు వేముగుడి నియోజకవర్గం శాసనసభ్యునిగా ఉన్నారు. వీరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి, కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి మంత్రివర్గంలో మంత్రిగా పనిచేశారు. వీరు ప్రిటన్లోని అబర్డెన్లో వ్యవసాయ శాస్త్రంలో డిగ్రీ పొంది స్వదేశానికి తిరిగొచ్చిన స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు.

వీరు కొన్ని మాసాలుగా బాధపడుతూ 1992 జనవరి 21న మరణించారు.

(11) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ మాజీసభ్యులు శ్రీ వెంకట రాజేశ్వర జోషిగారి మృతిపట్ల సంతాపము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసనసభ్యులు శ్రీ వెంకట రాజేశ్వరజోషిగారి మరణం పట్ల ఈ సభవారు తమ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని వెల్లడిస్తున్నామని అన్నారు. వారి కుటుంబ సభ్యులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నారు.

శ్రీ వెంకట రాజేశ్వర జోషిగారు 1952-57 సంవత్సరములో మెదక్ జిల్లా అంధోల్ నియోజకవర్గం నుండి శాసనసభకు ఎన్నికైనారు. వీరు ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు. వీరు గత రెండు సంవత్సరాలుగా డయాబెటీక్స్ వ్యాధితో అస్వస్థులై మార్చి 9వ తారీఖున స్వగృహంలో మరణించారు.

వీరి ఆత్మలకు శాంతి చేకూరాలని రెండు నిమిషాలపాటు మౌనం పాటించాము.

(గౌ. సభ్యులు నిలబడి సంతాప సూచికగా రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించారు)

ప్రకటనలు

(1) అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that I have nominated the following Members to be on the panel of Chairmen for the sixth session:

- 1) Sri Kudipudi Prabhakara Rao
- 2) Sri P. Rajagopal Reddy

- 3) Sri D. Narasaiah
- 4) Smt. K. Prathibha Bharathi
- 5) Sri Y. Yerran Naidu
- 6) Sri D. China Mallaiah

(2) డా. ఎం. చెన్నారెడ్డిగారు శాసన సభ్యత్వానికి రాజీనామా యిచ్చారు.

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that Dr. M. Channa Reddy, an elected Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly from 208 - Sanathnagar Assembly Constituency has resigned his seat in the Andhra Pradesh Legislative Assembly with effect from the afternoon of the 4th February, 1992.

(3) గవర్నరుగారి ప్రసంగ పాఠము సభాసమక్షములో పెట్టారు.

Mr. Speaker:- I have to acquaint the House that on 16-3-1992 Governor was pleased to address Members of this House, and a copy of the address has been laid on the Table of the House.

సభా కార్యక్రమము

(ముగ్గురు బి.జె.పి. సభ్యులు లేచి నిలబడ్డారు)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు యిచ్చిన ఎడ్జర్మిమెంటు మోషన్ రూల్సు ప్రకారం రిజక్టు చేసినాను. మీరు జేరో అవర్లో దానిని గురించి ఎందుకు అడుగుతారు.

30 శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- క్వశ్చన్ అవర్ కంటే ముందే ఎడ్జర్మిమెంటు మోషను గురించి ప్రస్తావన తెదామనుకున్నాను. కానీ బి.ఎ.సి.లో అనుకున్న ప్రకారం ఎంత ప్రధాన అంశం అయినప్పటికీ కూడ క్వశ్చన్ అవర్ను డిస్మిస్ చేయకూడదని, డిస్మిస్ చేయకుండా వున్నాను. మీరు దానిని రిజక్ట్ చేస్తూ నాకు నోటీసు యిచ్చారు. దానిలో ఏమన్నారంటే I am to inform you that the notice regarding the lathi charge in Hyderabad has been disallowed..... అని. వందలాది మంది కార్యకర్తలను లాఠీ ఛార్జి చేశారు. ఇంజ్యురీస్ అయినవి. హాస్పిటల్లో నోరియస్గా వున్నారు. It is a very important thing. కమీషనరుగారికి వివరాలు తెలియజేసి, యీ ప్రభుత్వం పవర్స్ యిస్తే, ఆయన కృష్ణారావు కమీషను రిపోర్టుకు భీష్మంగా వ్యవహరించారు. అప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వుంది. ఎన్.టి. రామారావు గారి కేబినెట్ అమోదించింది కృష్ణారావు కమీషను రిపోర్టును. ఆ అమోదించిన రిపోర్టులో గణేష్ విగ్రహాల పై తగ్గించాలని గానీ సెంట్రల్జెడ్డు పోలీస్ ఫౌండకూడదని గానీ వారు చెప్పలేదు. మత సామరస్యాన్ని కాపాడడానికి శాసనసభలో లెజిస్లేషను చేయాలని స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఇది ఎవరికి తెలియదు. మత సామరస్యం కాపాడడానికి కృష్ణారావు కమీషను సూచించిన సూచనలో, చట్టబద్ధం చేయడం కొరకు శాసనసభకు వదిలిపెట్టాలని చాలా స్పష్టంగా వారు వ్యాస్తే - మరి ఎవరు చెప్పారో, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారో లేక

భాస్కరరావుగారు తమకు తాము అనుకున్నారో గానీ the Commissioner has issued a notification which is quite illegal. అంతేగాదు, మొత్తం రాష్ట్రంలో, మొత్తం భారతదేశములో వున్నటువంటి కోట్లాది మంది మనోభావాలను కించపరిచే విధంగా ఈయన అర్డరు తీసి దానిని అమలు పరుస్తాను అంటాడు. దానిలో కృష్ణారావు కమిషను రికమండేషన్సులో ఐటం నెంబరు 5 స్పష్టంగా వుంది. టర్క్వి అఫ్ రెఫరెన్స్లో చాలా స్పష్టంగా వుంది. Centralised Ganesh Immersion procession.....

Mr. Speaker:- You come to my Chambers. There cannot be any citation.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు లేగల్గా చెప్పండి.

Mr. Speaker:- It is disallowed. అవి అన్నీ చూశాను. మీరు యింకొక విధంగా నోటీసు యివ్వవచ్చు. There is another provision also. Now it is disallowed.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- There should be an assurance by the Chief Minister.

Mr. Speaker:- There cannot be any citation..... It is disallowed.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- You have to hear me. You have to hear one sentence.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఒక సెంటెన్స్ కాదు, అయిదు విన్నాను, తెగలేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు రెజిక్ట్ చేసినప్పుడు, రీజన్స్ ఏమిటో అని అడిగే వాక్కు నాకు లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వేరే విధంగా నోటీసు యివ్వవచ్చు. కానీ మీరు ఎడ్జర్స్ మెంటు మోషను యిచ్చారు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి (కార్వాన్):- ఇంతకంటే అత్యవసరమైన విషయం ఏముంది? వెంటనే వోలేసు కమిషనరును సస్పెండు చేయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- You come to my chambers. There is another way under Rule 304.

శ్రీ బి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట):- కమిషనరుగారి చర్య వల్ల.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- రాజేశ్వరరావుగారు, యాంగ్లయితే వుండి కాబట్టి ఒక సెంటెన్స్ చెప్పడానికి పర్మిషను యిచ్చాను. It cannot be a citation. It is enough.

Shall I go to the next..... You do not hear you leader also. (With Sri Ch. Vidyasagar Rao) Your people are not allowing you to say. యాంగ్లయిటి వుందని ఒక సెంటెన్స్‌లో చెప్పాలంటే 50 సెంటెన్స్‌లు చెబితే ఎట్లా?

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- వందలాది మంది కార్యకర్తలను లాల్ ఛార్జి చేశారు. ప్రభుత్వ ఆస్తులు నష్టమై పోయినవి. అంతే గాకుండా మా యం.పి.సి., యం.ఎల్.ఏ.లను చితకబాది లాకప్‌లో వేయడం జరిగింది. అంతేకాదు. కొట్లాడి మంది మనోభావాలకు సంబంధించిన విషయం గురించి చెప్పాను అందులో - నేను యిచ్చిన ఎడ్యుర్నిమెంటు మోషనును రిజిక్ట్ చేస్తూ నాకు యిచ్చారు. నాకు అట్లా యిచ్చినప్పుడు మే ఛాంబరులోకి వచ్చి ప్రస్తావన చేయవలసిన పద్ధతి కాదు. As per the provisions, you have to give reasons for disallowing a motion. లా అండ్ ఆర్డర్ విషయం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేకు యింకొక ప్రాజెక్టు ఉంది. ఆ ప్రకారం రండి. ఎడ్యుర్నిమెంటు మోషను అవసరం లేదు.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- అది లేదని చెప్పడానికే... Government after careful consideration has decided (then the Telugu Desam Government) to appoint Krishna Rao Commission. That Commission has given its report. కృష్ణారావు కమిషను రిపోర్టులో టర్నిప్ ఆఫ్ రెఫరెన్స్ నెం. 5ను అప్పటి ప్రభుత్వం యాక్సిప్ట్ చేస్తూ - This finding left open for the consideration and advise of the Legislative Assembly, అని స్పష్టంగా చెప్పారు.

Mr. Speaker:- It is stalling the House. మీరు మళ్ళీ కావాలంటే నా వద్దకు రండి.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- మేకు ధర్మం యిది - మీరు ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పి, ప్రభుత్వ వద్దేశం స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు కాదు, మీరు యింకొక నోట్‌ను యివ్వండి. మాట్లాడు దాము. I have already said that it is disallowed. మీరు యింకొక నోట్‌ను యివ్వండి. You cannot stall the proceedings.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- మేము రిక్వెస్ట్ చేసేది ఏమంటే.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు రిక్వెస్ట్ చేశారు, నేను విన్నాను. డిస్‌ఎలౌ అయిందని చెప్పాను. మీరు యింకొక తీరుగా నోట్‌ను యివ్వాలని చెప్పాను. ఊరికే సర్, సర్ అని పొడిగిస్తే ఏమీ లాభం?

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- ఇంకొక తీరుగా నోట్‌ను అవసరం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమనండి

Mr. Speaker:- For adjournment motion, there is no answer. It is disallowed.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- మమ్ములను చిత్రపీఠంపలు చెన్నున్నారు, తప్పుడు కేసులు పెడుతున్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు సర్.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఎడ్జర్మెంటు మోషన్ కాదు, ఇంకొక ప్రాసీజరు వుందని చెప్పాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- 67 (1)లో మీ ఛాంబర్సుకు రావాలని లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను చెప్పలేదు, మిమ్ములను రమ్మని.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారిని ఏదో జవాబు చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జవాబు చెప్పేది ఏమీ లేదు ఎడ్జర్మెంటు మోషను మీద. No. I have to follow it strictly.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమి లాభం అధ్యక్షా, అధ్యక్షా, అని యింకొకరిని మాట్లాడ నవ్వరు. మీకు చెప్పాను, యిజిడ్ డిస్ఎలౌడ్ అని.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- As per the rules, what are the reasons for disallowing it, I must know.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారు, లా అండ్ ఆర్డరు ప్రాబ్లం గురించి గవర్నరు అడ్గను మీద మాట్లాడేప్పుడు డిస్కస్ చేయండి. I have already said that it is disallowed.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I want to know the reasons.

Mr. Speaker:- That is secondary. మీకు అవసరం వుంటే రండి, నేను మాట్లాడుతాను.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- భాస్కరరావు నీయంతృత్వ ధోరణితో యిష్టం వచ్చినట్లుగా కొట్టాడు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు సభను నడవనీయరు. I have to adjourn the House. ఏమి లాభం? When it is disallowed, it is disallowed. మీకు చెప్పాను కూడ. లా అండ్ ఆర్డరు ప్రాబ్లం గురించి డిస్కస్ చేసుకురండి. గవర్నరు అడ్గను పైన వర్ష వుండి, దానిలో కూడ మాట్లాడవచ్చు.

(ఇంటిరషన్స్)

Mr. Speaker:- Please resume your seat. మీరు ఎవరిని మాట్లాడ నివ్వరు. Mr. Madhava Reddy. మీకు కావలసినంత టైమ్ ఇవ్వాలను - అవుట్ ఆఫ్ ది వే - మీరు బల్బలు నాలుగు సార్లు కొట్టినా ఉన్న రూల్ ఒకటే.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- హాస్పిటల్ లో అడ్మిట్ అయినారు, సేరియస్ యిష్యూ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అందుకని యింకొక షేప్ లో మీరు నోటీసు ఇవ్వండి. గవర్నరు గారి అడ్గినైస్ చర్చ సందర్భములో మీరు లా అండ్ ఆర్డరు గురించి మాట్లాడవచ్చు. You cannot dictate like this.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి గారిని చెప్పమనండి, సమాధానం వచ్చేవరకు మేము కూర్చోము. సభ నడవడానికి వేలులేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పరు, మాధవరెడ్డిగారు, మాట్లాడండి. రజిట్ అలీగారు, మీకు ఏమైనా చెప్పాలని వుందా?

శ్రీ మహమ్మద్ రజిట్ అలీ:- అధ్యక్షా, శాసనసభలో.....

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- మాకు సమాధానం కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రతి ఒక్కరు సమాధానం కావాలంటారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒక సజెషన్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమి సజెషన్ ఇస్తారు? ఈ విధంగా స్టాల్ చేయడం బాగాలేదు. ఏదీ అడిగినా అన్నర్ వచ్చే దాకా మేము నీలబడి వుంటాము, అన్నర్ రాకపోతే పోడియం మీదకు వస్తాము అనేది - It is not at all good. ఇంకా వారు అయినా వినారు పాపం. మాధవరెడ్డిగారు, మీరు మాట్లాడండి. Zero Hour will be closed.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Only one submission. I want the Hon'ble Speaker మీరు మా రెస్పాన్సుకు రావాలి. మైక్ ఇవ్వనందున మా నోరు పోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెస్పాన్సుకు వచ్చి, వచ్చే యింత దూరం అయింది. నేను మీతో మాట్లాడి, మాట్లాడి నా నోరు కూడ పోయింది.

10.40
పి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నేను ఒకటి రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను. మాకు మైక్ ఇవ్వకుండా, హరాసేమెంటు అవుతూ ఉంటే మేము మాట్లాడము.

Mr. Speaker:- No harassment. We are treating you very good.

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- మీరు ఎడ్జర్మింటు మోషను రిజెక్టు చేస్తే రీజన్సు ఇవ్వాలని రూల్సులో ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ - మీరు మళ్ళీ మొదలు పెట్టారు

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అది అడగడం లేదు. ఆ రీజన్లు కూడా మిమ్ములను అడగడం లేదు. మాకు కావలసింది గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారితో మేరు సమాధానం ఇప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది ఇంకొక తేరులో నోటీసు ఇవ్వాలి. దీని మీద రాదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఏ నోటీసు ఇచ్చినా మేరు డిస్ ఎగ్జిట్ చేస్తారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఎందుకు అడుగుతున్నామంటే - శాసనసభ నడుస్తున్నప్పుడు ఆ కమీషనరుగారి ఆర్డరు ఉందా, లేదా? కమీషనరుగారు, పోలీసులను పిల్చి ఇష్టం వచ్చినట్లు సభకు సభ్యులను కొట్టడమే కాకుండా మా స్కూటరులు, కారులు.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేరు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో అర్థం కావడంలేదు. Nothing will go on record.

(ఇంటరప్షన్)

You have given adjournment motion and that is disallowed. You come in another way.

(ఇంటరప్షన్)

నేను సమాధానం ఇప్పించేందుకు ఎడ్జర్మెంటు మోషను ప్రొపోజరులో లేదు.

(ఇంటరప్షన్)

ఏమిటి? It is very bad.

హోం శాఖమంత్రి (డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి):- అధ్యక్షా, మేరు ఈ మోషను డిస్ ఎగ్జిట్ చేశారు. ఇప్పుడు ఇవన్నీ ప్రొపోజింగులోకి వెళ్ళాయి. అవన్నీ లీని వేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏవే ప్రొపోజింగులోకి వెళ్ళవండి. మాధవరెడ్డిగారు మాట్లాడండి.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోన్గిరి):- అధ్యక్షా, నన్ను మాట్లాడనేయకపోతే నేను ఏమి చేసేది?

(ఇంటరప్షన్)

మేరు వారికి చెప్పండి. They cannot stall like this: అధ్యక్షా, ఆర్డరులోకి తీసుకొని రండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, This is very bad. ఇది పద్ధతి కాదు. మీరు గౌరవాన్ని కాపాడడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ గౌరవాన్ని కాపాడుతూ ఉంటే మీరు నలుగురు అసెంబ్లీని స్టాల్ చేస్తున్నారు. స్టాల్ చేసే పద్ధతి లేదు. బి.ఎ.సి.లో అనుకున్నాము, మీకు రూలు తెలుసు. When once disallowed, It is disallowed. You cannot talk like this.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా,.....

Mr. Speaker:- What is that మీరు హౌస్‌లో మండికి వెలుతారు. మీరు ఇంకా స్టాల్ చేస్తామని అంటారా?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారితో సమాధానం చెప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను అన్నాను. ఇంకొక షేప్ ఉంది. You cannot argue like that. I asked Mr. Madhava Reddy to speak.

(Interruptions)

మీకు రిగార్డు ఉంటే కదా, ఉందని చెప్పండి. మీరు ఏమీ అంటున్నారు - మీరు మంచిగా నడవడం లేదని అంటున్నారు. మీ రిగార్డు ఏమిటి? మీరు రిగార్డు ఇచ్చినప్పుడు రిగార్డు దొరుకుతుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రిగార్డు కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారు - మీకు చెప్పాను. లా అండ్ ఆర్డరు విషయం ఉంటే మీరు గవర్నర్ ఎడ్రస్ మీద డిస్కస్ చేయవచ్చు. It is disallowed. మీరు ఇంకొక షేప్‌లో రావచ్చు అని చెప్పాను. I have said correctly. మీరు ఏమీ అంటున్నారు. మిమ్ములను పట్టించుకోవడం లేదని మీరు స్పీకరు మీద రిమార్కు చేస్తే - మీరు రిగార్డు ఇస్తే కదా అంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు దానిమీద జవాబు ఇవ్వరు. ఎడ్జర్మెంటు మోషను డిస్‌అలౌడు: దాని మీద ఆయన జవాబు ఇవ్వరు.

(ఇంటరప్షన్స్)

There is no rule. మీరు ఏమీ మాట్లాడుతున్నారో? మీరు వారినీ మాట్లాడనీయడం లేదు, మీరు మాట్లాడరు. I have to adjourn the House again. జీరో అవర్ కూడా కాన్సిల్ అవుతుంది. మీరు ఎంతసేపు మాట్లాడినా ముఖ్యమంత్రిగారికి అన్నరు ఇచ్చే అవసరం లేదు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- You can take my suggestion.

Mr. Speaker:- Is it in Zero Hour?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నిన్న లాల్ థార్నింగ్ జరిగి వందలాది కార్మికుల తలలు పగిలితే అర్జన్టీ లేకపోతే ఎలాగ?

Mr. Speaker:- Your adjournment motion is disallowed.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గవర్నరుగారికి అభినందనలు తెలిపే కేరళానం పూర్తి కావడానికి 2 రోజులు అవుతుంది. కమీషనరుగారి ఆర్డరు అవిధంగా ఉంటే మత సామరస్యం దెబ్బ తింటుంది. నిన్న చాలామంది యాజ్మిట్ చేసారు. కమీషనరుగారి ఆర్డరు కృష్ణారావు కమీషను రిపోర్టుకు భిన్నంగా ఉంది. ఆయన వ్యక్తిగతంగా తీసుకొంటున్నారు, ఆయన నియంతృత్వంగా తీసుకొంటున్నారు. The Home Minister is responsible for it. మీరు స్పష్టంగా చెప్పండి. నిన్న జంట నగరాలలో జరిగిన అల్లరితో ఇంత నష్టం అయితే, ఇంతమంది తలలు పగిలితే మా తప్పు లేదని అంటే ఎట్లాగ? ముఖ్యమంత్రిగారు - Even he is not hearing. వందల మంది మీద లాల్ థార్నింగ్ అయితే.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎడ్జర్మెంటు మోషను లేదు. మీరు ఇంకొక పేజీలో రండి, ప్రకపోజ్ డిరో అవర్లో లేవండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను చెప్పింది మీరు ఎక్కడ వెంటున్నారు? ఎడ్జర్మెంటు మోషను లేదు, మీరు ఇంకొక పేజీలో రండి, నేను ఎలా చేస్తాను. నేను దీనిమీద ఎప్పుడూ నీయను, మీరు ఇంకొక పేజీలో రండిని చెప్పాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో, దేశంలో గతంలో ఎన్నోసార్లు, ఎన్నో సందర్భాలలో ప్రతిపక్షాలను దెబ్బకొట్టాలనే దురుద్దేశంతో ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాలరాచే ఈ *** మొన్న మైనారిటీ ప్రభుత్వమైన *** ప్రభుత్వాన్ని.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎవరైనా పేర్లతో చెబితే ఉరుకుంటారా? మిమ్మలను పేరుతో పిలిచి అంటే ఉరుకుంటారా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అందులో ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధం ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మంత్రి వర్గానికి సంబంధం ఉంది. నేను చెప్పాలా వద్దా. నా దగ్గర ఆధారాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రికి, కేంద్ర మంత్రిలకు సంబంధం ఉంది. మా దగ్గర ఆధారాలు ఉన్నాయి, మమ్మలను చెప్పనీయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- It is not good. డిరో అవర్లో వర్జిన్ ఇంఫార్మేషన్లు ఉన్న విషయాలు చెప్పండి. It is not at all important.

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి - అధ్యక్షా, మా పార్లమెంటు సభ్యులను మధ్యపెట్టి వాగ్దానాలు చేసి వారిని . .

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు నోటీసు ఇవ్వండి, నేను ఎలా చేస్తాను. వారిని అనడం కాదు.

చక్కెర, వాణిజ్యం, ఎగుమతుల ప్రోత్సాహ శాఖామంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ జానీ). -
అధ్యక్షా, అసలు చర్చ దేనిమీద జరుగుతున్నది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ:- అధ్యక్షా, మన శాసనసభ కార్యాలయం నుంచి ప్రకటించినటువంటి ప్రకటనల దృష్ట్యా మా పక్కాన్ని తగ్గించి సంఖ్యను వెయ్యడం అన్నీ పేపర్లలో వచ్చింది. అది మా పక్కానికి అగౌరవంగా ఉందండి. మేము 8 మంది ఉంటే మమ్ములను ఆరుగురిని చేసి, ఆరుగురు ఉన్న వారిని 8 మందిగా వ్యాయడం జరిగింది. ఒక్క పేపర్ కాదు, రాష్ట్రంలో పది పేపర్లలో ఈ వార్త వచ్చింది. దానిని కరక్టు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందండి. ఈ కార్యాలయంలో జరుగుతున్నటువంటి

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాకూ అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇవ్వను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాధవరెడ్డిగారికి అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇవ్వను. అట్లాగ మాట్లాడటం బాగుండబోదు. నేను పబ్లిక్ ఇంప్రొనుస్ ఉంటే కానీ ఇవ్వను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, మాధవరెడ్డిగారికి అవకాశం ఇప్పి చెప్పనీయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎన్.టి. రామారావుగారు - మీకు తెలియనీది కాదు. మీరు గౌరవనీయులు. *** ఇక్కడ ఎక్స్ట్రే ఎలాగ?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- రాష్ట్రం తగలబడుతున్నటువంటి సమస్య ఇది. అది చెప్పనీయండి.

Mr. Speaker:- It is not at all good. పేరు కేయకుండా మాట్లాడాలి. వారికి తెలియనీది కాదు. పేర్లతో చెబితే ఇప్పటి నుంచి అసెంబ్లీలో ప్రశ్న రాదు.

మీరు స్పీకర్ చేయడం తప్ప మీరు ఏమీ చేయరు. పబ్లిక్ ఇంఫార్మెన్సు ఉన్న విషయాలు మాట్లాడరు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖాన్ చేసే హంతకులు *** వారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- దేనిమీద చర్చ జరుగుతున్నదో తెలుసుకునే హక్కు మాకు ఉంది. అదంతా రికార్డు నుంచి తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖాన్ చేసే హంతకులు *** వారిని గురించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదా?

Mr. Speaker:- Don't provoke like that. It is not good.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- అధ్యక్షా, ఇది జేరో అవర్ అండి.

Mr. Speaker:- There is no Zero Hour if they talk like that.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు అందరినీ ఎట్లాగ ఫేస్ట్ ఎలాగ? ఊరికే మర్యాదగా కూర్చోని ఉండటం తప్పా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది మీరు తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మాకు ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకొని రావలసిన విషయాలు ఉన్నాయి, తేసుకొని రానీయండి. మీరు కాదంటే ఎట్లాగ మమ్ములను.

Mr. Speaker:- I have the right to cancel it.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అది ఎట్లాగ? అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఎవరినీ చెప్పమంటే వారు చెబుతారు. మీరు చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఇప్పుడు రజిట్ అలిగారిని చెప్పమని అంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, నేను చెబుతాను, దయచేసి వినండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Why do you provoke like that?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ప్లొవోక్ కాదండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

10-50 ఉ. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- రాజకీయాలలో నైతిక విలువలు పరిరక్షించవలసిన దానికి సంబంధించిన సమస్య యిది. ఈనాడు.....

Mr. Speaker:- Nothing will go on record if names of any party is taken. I will not allow.

Sri T. Seetharam:- Sir, you are pressing voice of the Opposition.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- నేను క్లారిఫికేషను గురించి అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri N.T. Rama Rao:- We have the right to speak.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డేర్ అవర్లో పేర్లు పార్టీలు పేర్లు ప్రస్తావించడానికి వీలులేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రస్తావన తీసుకుని వచ్చారు కాబట్టి నేను క్లారిఫికేషను అడుగుతున్నాను.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- డేర్ అవర్లో ఆ విధముగా ప్రస్తావించకూడదు. సబ్జెక్టు మీద నోటీసు యిచ్చే అధికారం ఉంది. అది ఎడ్మిట్ చేయవలసి ఉంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు, పార్టీ పేరు ప్రస్తావించడం జరిగింది. I said nothing will go on record. For that, why do you make notice? Nothing will go on record. యిది డేర్ అవర్ అని అర్థము చేసుకోండి. మీరు నోటీసు యివ్వండి. ఈ విధముగా మాట్లాడకూడదు. పబ్లిక్ యింఫార్మేషన్లు ఉండి ఆ సబ్జెక్టు ఉంటే ఫలానాది ఉంది అని చెప్పండి. యింకా ఏదైనా ఉంటే ఫలానాది ఉంది అని చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఈ విధముగా అధికార దుర్వినియోగంనకు సంబంధించిన విషయం యిది. ***

Mr. Speaker:- No please. Nothing will go on record. It is not for you to go on saying like this. మీరు పార్టీ వరంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. మీరు నోటీసు యివ్వండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- కేవలం నేను సత్కానక్ష చెబుతున్నాను వినండి

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కోపానికి వస్తే కాదు. ఎన్.టి. రామారావుగారూ..... మీరు హౌస్‌లో చేయకూడదు. పిల్లల లాగ చేయకూడదు. అటువంటిది చేయకుండా చెప్పండి. మీ పట్ల నేను గౌరవనీయమైన భావము ఉంచుకున్నాను.....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ***

Mr. Speaker:- I said, nothing will go on record please.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ***

Mr. Speaker:- It is over - please resume your seat. Nothing will go on record. యింక తమరు ఆ ఇష్యూను ఎత్తనే వద్దు.

(ఇంటిరప్పిన్స్)

Mr. Speaker:- Yes - it is already over please - all of you please resume your seats.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు చాలామంది లేచారు)

వైద్య. ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- పాయింటు ఆఫ్ క్లారిఫికేషను.....

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Speaker, Sir.....

Mr. Speaker:- Mr. Raju, I will call you. When he (Mr. N.T. Rama Rao) is on his legs, you please take your seat.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- ***

Mr. Speaker:- No such things please - nothing will go on record. I do not allow you. You cannot talk like that, I have already told you. తమరు అనవసరమైన మాటలు మాట్లాడవద్దు.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరావు:- దీంట్లో *** పాత్ర ఉందని తెలిసిన విషయమే.

Mr. Speaker:- Mr. Ashok, please, you cannot talk like that.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ***

Mr. Speaker:- No - nothing will go on record. I have already told you. జేరో అవర్‌లో పార్టీ పెరు, పెర్లు ఎక్కి మాట్లాడవద్దని రూలింగు యిచ్చాను. వారు సూత్రప్రాయంగా ఒప్పుకుని కూర్చున్నారు.

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎవరైనా పార్టీల పేర్లు, వ్యక్తులు పేర్లు ఎత్తుకుండా ఏదైనా సబ్జెక్టు మీద పబ్లిక్ ఇంఫార్మేషన్లు ఉంటే చెప్పండి. లేకపోతే జేరో అవర్ తీసేస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మనం కొన్ని నారమ్ము ఫంక్షనింగు గురించి పెట్టుకున్నాము. నోటీసు యివ్వండి, అంగీకరిస్తాము అని అన్నారు. దానికి కట్టుబడి ఉండవలసిందే. సభా నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు తతిమ్యా వారు కూర్చోవాల్సి అని, అదే విధముగా ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు తతిమ్యా వారు కూర్చోవాల్సి అని మనం రూల్స్ పెట్టుకున్నాము. ఆ రూల్స్ను అమలు జరుపవలసిన అవసరం ఉంది. వాటిని ఎవరు వ్యతిరేకించినా, ఉల్లంఘించినా ఈ సభను అగౌరవపరచినట్లుగా భావించవచ్చు. ఎవరి పేర్లు ఎత్తుకుండా విషయాన్ని ప్రస్తావించడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- జేరో అవర్ అని స్పీకరుగారు ప్రకటించారు. గౌరవ నేయులైన మాధవరెడ్డిగారు మాట్లాడినారు. దాని మీద స్పీకరుగారు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు ఆ విషయాన్ని ఎత్తవద్దు అంటే మరల అదే విషయాన్ని చెబుతున్నారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు చెబుతున్నది సబబు కాదు. యిది ఏ సందర్భమో చెప్పండి.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నాకు తెలిసినంతవరకు కాదు. జేరో అవర్ గురించి చెబుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- సభా నాయకుడుగా నేను సభలో కార్యక్రమాలు జరిపించవలసిన అవసరం ఉంది: You cannot dictate me.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సభా నాయకుడుగా మిమ్మల్ని గౌరవిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- జేరో అవర్ విషయంలో మనం అనుకున్నాము. డి.ఎ.సి.లో ప్రతి పార్టీకి ఒక్కరికి అవకాశం యివ్వాలి అనుకున్నాము. మాధవరెడ్డిగారు మాట్లాడినారు. తరువాత రజత్ అలి గారు లేచారు. పార్టీ పేరు, వ్యక్తి పేరు ఎత్తుకుండా మాట్లాడాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- జేరో అవర్ గురించి చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. డి. రామారావు:- నన్ను మాట్లాడనివ్వండి.....

(ఇంటరప్షన్స్)

11.00
ఉ.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, it is not Zero Hour. It is a fault of the Legislature, which you have to correct. నేను ఏమంటున్నానంటే, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడుగానీ, సభా నాయకులు

మాట్లాడినప్పుడు గానీ, ఒక పద్ధతి అంటూ వుందని నా అభిప్రాయాన్ని చెప్పాను. ఏవిధంగా మాట్లాడాలో నాకు బాగా తెలుసు. అయితే, వారు నేను ఏవిధంగా మాట్లాడాలో నాకు సూచన చేసినట్లు కనిపించింది. వారు ఆ విధంగా చెప్పకూడదని అంటున్నారు. మా పాల్గొనే బాధలను లేదా అభిప్రాయాలను చెప్పడం లేదా ప్రభుత్వ చర్యలను ఖండించడం తప్పా?.....

(ఇంటరప్షన్స్)

ప్రభుత్వ పక్షమని మెన్షన్ చేయడం తప్పా? What is this? I can also speak.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నోటీసు ఇవ్వండి. We have corrected that.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- ప్రధానమంత్రిని గురించి గానీ, లేదా ముఖ్యమంత్రిని గురించి గానీ ఆరోపణ చేయడం.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నేను తప్పుగా ఏమీ మాట్లాడడం లేదు. ప్రభుత్వ చర్యలు సరిగా లేనప్పుడు వాటిని ఖండించే హక్కు మాకుంది. ఏ ప్రభుత్వమైనా అప్రజాస్వామిక చర్యలు గొక్కొన్నట్లయితే వాటిని మెన్షన్ చేసే హక్కు మాకుంది. By all means we will give notice.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- జేరో అవర్లో మాఫార్మ్ కూడా ఏమీ చెబుతుందో వినండి. నాగేశ్వరరావుగారు ఏమీ చెప్పారంటే, ప్రభుత్వ పక్షము నుండి సభా నాయకుడు లేదేనా, ప్రతిపక్షము నుండి ప్రతిపక్ష నాయకుడు లేదేనా, గౌరవించాలని అన్నారు. ప్రభుత్వ పక్షము వారు ఇతర రాజకీయ పార్టీల వారినీ పిలిపించి, వారిలో వేరికలు తెస్తూ, దాన్ని ఖండించే హక్కు మాకుంది.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ రజిబ్ అలీ:- శాసనసభ కార్యాలయం నుండి వస్తున్న ప్రశ్నలు, మా పక్షము నుండి వచ్చే.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- పార్టీపరంగా తేసుకోకూడదని నేను ఇదివరకే రూలింగ్ ఇచ్చాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మేరు ఎవరూ డి.ఏ.సి. రూల్సును పాటించడం లేదు.

శ్రీ ఎ. మధవరెడ్డి:- మా బాధలను చెప్పడం తప్పా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేర్లు పెట్టి పార్లమెంటుగా మాట్లాడకూడదు. రజిడ్ అల్ గారు మీరు మాట్లాడండి. ఎవరూ ప్రివోక్ అవకుండా చెప్పండి. పబ్లిక్ ఇంఫార్మేన్స్ వంట బాలు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ప్రతిపక్షాలను దెబ్బతీయడానికి అధికారంలో వున్న పార్టీ వారు ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖానీ చేస్తున్నారు. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రములో కానీ, కేంద్రములో కానీ, అధికారంలో వున్న పార్టీ నాయకులు ప్రతిపక్షాలలో బీకను సృష్టించి ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాలరాయడం జరుగుచున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు తిరిగి డివియేట్ అవుతున్నారు రూల్సును.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఆయరామలను, గయరామలను సేకరిస్తూ, తమ ప్రభుత్వాన్ని రక్షించుకొనడానికి ప్రతిపక్షాలపై దెబ్బతీయడానికి.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- రూల్సుకు ఎగసిస్తూ మాట్లాడితే రికార్డులోకి వెళ్ళవు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- మేము మా పార్టీ గురించి చెప్పుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. మాకు కూడా అనుమతి ఇవ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

TT-10

జి.

9

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను యిప్పుడు చెబుతున్నది కూడా ఆ విషయం గురించే. ఇక ముందు ప్రజాస్వామ్యానికి సంబంధించి జేరో అవర్లో మాట్లాడాలి తప్ప మిగిలిన ఏ విషయం గురించి సభ్యులు మాట్లాడినా అవి రికార్డులోనికి పోవు.

(శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, శ్రీ మాధవరెడ్డి తదితర తెలుగుదేశం పార్టీ గౌ. సభ్యులు మాట్లాడడానికి భేషి నిలబడినారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎవరినీ మాట్లాడడానికి ఎలా చేయడం లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను పార్లమెంటుగా ఏమీ మాట్లాడినా రికార్డులోనికి పోవచ్చును కదా? వ్యక్తిగతంగా నేను మాట్లాడను..... నేను చెప్పేది ఏమిటంటే రాష్ట్రంలోనూ, కేంద్రంలోనూ అధికారంలో ఉన్న.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో - నేను సభ్యులు మాట్లాడేది రికార్డులోనికి పోవడానికి ఎలా చేయడంలేదు. నేను యిప్పుడు ఎకైండాలోని 304కు వెదుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను పార్టీ తరపున మాట్లాడుతున్నాను. నేను ఎవరిపేరూ చెప్పడంలేదు. ***

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

83

Mr. Speaker:- No, nothing will go into the record. I have given my ruling not to say such things.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము మాట్లాడుతున్న వాటికి మా దగ్గర ఆధారాలు ఉన్నాయి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా,.....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, యిక్కడ రూలు క్లియర్ గా ఉంది.... 'Not on a single individual.....'

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు నాగేశ్వరరావుగారు యిదే విషయం చెప్పారు. ఇంకా ఇతర సభ్యులు కూడా యిదే విషయం మీద చెబుతున్నారు. అందువల్ల ప్రజాప్రతినిధుల గల విషయాలు తప్ప యితర విషయాలు సభ్యులు ఏమీ మాట్లాడరాని నేను మాట్లాడడానికి ఎలా చేయను. వారు మాట్లాడినవి రికార్డులోనికి పోవు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, యీ విధంగా చెప్పడం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి కాదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఒక ముఖ్యమైన విషయాన్ని యీ సభా దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. యీ మండల్ ప్రజా పరిషత్ యొక్క.....

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు బాటామాండి లేవీ
 ఏదో మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను యీ సభను 10 నిమిషముల పాటు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 11-12 a.m.)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12-10 గం||లకు సమావేశమైనది

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము

పేదలకు సబ్సిడీ బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు నేను రూలు 304 క్రింద యిచ్చిన నోటీసు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, తమరు జీరో అవరీతో మేము మాట్లాడడానికి అవకాశము యిస్తామన్నారు. రేపినా మాకు ప్రజలకు సంబంధించిన విషయాలు చెప్పుకోవడానికి అవకాశం యిస్తారా?

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రజలకు సంబంధించి చెప్పుకోవడానికి అవకాశం మీకు ఎప్పుడూ ఉంటుంది. ఇప్పుడు 'పేదలకు సబ్సిడీ బియ్యం పథకం' అమలు చేయుటను గూర్చి ముందుగా శ్రీ కె. విద్యాధరరావుగారు మాట్లాడతారు.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, the implementation of subsidised rice scheme clearly exposes the hollowness of this Government. It also exposes the commitment of this Government towards the poor. Sir, in the morning also during Question Hour we saw the indifference of the Government towards the weaker sections mainly Harijans. They did not have the minimum.....

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిటువంటి ముఖ్యమైన 304 సబ్సిడీ బియ్యం యిష్యూ మీద యీ ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సంబంధించినదీ మాట్లాడుతున్నపుడు యీ సభలో మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండడం చాలా అవసరం. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ సభకు హాజరు కావలసిందిగా ఆదేశాలు యివ్వాలని అధ్యక్షుల వారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే యిది చాలా ముఖ్యమైన విషయం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తారు. ఇప్పుడు సభ్యులు మాట్లాడుతూ ఉంటే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా వస్తారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, శ్రీ విద్యాధరరావుగారు జనరల్ గా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడవచ్చును. కానీ యిక్కడ అందరు సభ్యులకు అర్థం అయ్యే భాష తెలుగు. వారికి కూడా మాట్లాడడానికి వేలు ఉంది కాబట్టి వారు తెలుగులో మాట్లాడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నేను తెలుగులోనే మాట్లాడతాను. కానీ కొన్ని పాయింట్లు ఇంగ్లీషులో అయితే బాగా అర్థం అవుతాయి. ఇప్పుడు నేను చెప్పేది ఏమిటంటే యీ సబ్సిడీ పథకం క్రింద కిలో రెండు రూపాయలకు యివ్వడం విషయంలో ఆలోచన చేస్తే ఎలక్కన్నీ ముందు మన ముఖ్యమంత్రిగారు కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు అందరూ కూడా యీ బియ్యం సబ్సిడీ రేటుకే యిచ్చేటట్లు చూస్తామన్నారు. ఇప్పుడు ఈ రిజర్వేషన్స్ విషయంలో మేము ఏమైనా అడుగుతూ ఉంటే మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పేది ఏమిటంటే భారత ప్రభుత్వ తరపునుంచి ప్రధానమంత్రిగారు అంగీకరించాలని అంటున్నారు. ఈ బిడ్ బిడుగువర్గాలకు, హరిజనులకు, గిరిజనులకు మేలు చేకూర్చే యీ సబ్సిడీ బియ్యం అమలు విషయంలో వారు ఎలక్కన్నులో ఓట్లు సాంపాదించుకునేందుకు అధికారంలోకి వారు వచ్చే ముందు దీనికి కంటిమీసా చేస్తామని హామీ యిచ్చి ఉన్నారు. కానీ యిప్పుడు తాను ఎక్కిన చెట్టును తానే నరుక్కున్నట్లు మన ముఖ్యమంత్రిగారు సిగ్గుచేటు పనిచేస్తూ యీ సబ్సిడీ బియ్యం పథకంను కొనసాగించలేమని ప్రకటన చేసారు. అలాడు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు తాము ఎలక్కన్నులో మాట్లాడుతూ కేంద్రం ప్రవేశపెట్టిన కె.జి. 1-90 పైసల సబ్సిడీ బియ్యం పథకాన్నే కాపేకోట్టి ఎస్.బి.ఆర్.గారు 10 పైసలు లాభం సేసుకొని రెండు రూపాయలకు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము: సేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

85

కె.జి. బియ్యం పథకం ప్రవేశపెట్టారని అన్నారు. ఎలక్ష్మన్నులో ఎన్.టి.ఆర్.ను వాడ వాడలా ఆ విధంగా విమర్శన చేస్తూ వోటు సంపాదించుకున్నారు. కానీ యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలోకి కేంద్రంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ కూడా వచ్చినప్పుడు యీ రెండు రూపాయలు కె.జి. బియ్యం పథకం అమలు చేయలేమని ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఇది వరకు యిక్కడకు కేంద్ర మంత్రులు అందరూ కూడా రామారావుగారిని విమర్శించడానికి వచ్చి కేంద్ర ప్రభుత్వం నొమ్ము యీ రాష్ట్రప్రభుత్వం దానం చేస్తున్నదని అన్నారు. అనేక మంది సేద బడుగు వర్గాల కోసము ఒక పూటకు కూడా తిండికి గతినే ప్రజలకు ఒక పూటకైనా యీ సబ్సిడీ పథకం క్రింద చౌకధరకు బియ్యం అందిస్తున్నప్పుడు ఆ స్వేచ్ఛను యిప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు రద్దు చేసినారు. అలాడు ఖమ్మం జిల్లా నుంచి ఎన్నికైన మాజీ మంత్రివరులు శ్రీ జలగం వెంగళరావుగారు యితర కేంద్ర మంత్రులు కూడా యీ సబ్సిడీ బియ్యం పథకం విషయంలో చాలా ఆశ్చర్యకరమైన స్వేచ్ఛమెంట్లు చేస్తూ వచ్చారు.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ఈరోజు మేము కిలో బియ్యం రూ. 1.80 పైసలకే ఇస్తుంటే రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి 12.20 ఎన్.టి. రామారావుగారు రెండు రూపాయలకు ఇస్తున్నారు. ఈవిధంగా బడుగు వర్గాలకు వారిమంచి 20 పైసలు దోచుకొంటున్నారని కూడా ఆరోపణ చేశారు. అలాడు కేంద్ర న్యాయ శాఖ మంత్రిగా వున్న శివశంకర్గారు ఆరోపణలు చేశారు. కేంద్రమే మొత్తం సబ్సిడీని ఫర్నిష్ చేస్తే ఈ పథకాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే అమలు చేస్తోందని అంటున్నారు. ఈ పథకంలో రాష్ట్రానికి ఏమీ సంబంధంలేదన్న ధోరణిలో అలాడు కొంతమంది మహానుభావులు విమర్శించారు. వారి నాయకుడు రాజీవ్ గాంధీగారు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కిలోకు 20 పైసలు దోచి వేపెందని చెప్పారు. ఈ పథకం ప్రజల్ని ఆకర్షించింది. బడుగు వర్గాలకు ఎంతో అవసరం, ఫుడ్ సబ్సిడీ అనేది ప్రపంచమంతటా అవసరమన్న విషయాన్ని అలాడు కాంగ్రెస్ పార్టీవారు గుర్తించారు కాబట్టే దీనిని వారి ఎలక్ష్మన్ మేనేజ్మెంట్ లో కూడా ఇంక్యూట్ చేయడం జరిగింది. ఇదివరకు వున్న రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని కొనసాగిస్తామని చెప్పారు. చెన్నారెడ్డిగారు పి.సి.సి. అధ్యక్షుడిగా వుండగా వారి మేనేజ్మెంట్ లో స్పష్టంగా ఈ విషయాన్ని చెప్పడం జరిగింది. ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని గుర్తించాలి, సివిల్ సప్లయ్స్ మినిస్టరుగా వున్న నా మిత్రుడు వెంకటాచలగారు విద్యా వంతులు. ఎంతో మంది ఎకనమిక్ ప్రొఫెసర్స్, ఎకనమిక్ మేధావులు చేసిన అబ్జర్వేషన్స్ ను కూడా మనం గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. మనం బడుగు వర్గాల వారందరికీ ఉపాధి కల్పించనప్పుడు, వారికి కడుపునొండా తిండి లభించేలా కార్యక్రమాలను అమలు చేయలే నప్పుడు డైరెక్ట్ సబ్సిడీల ద్వారా వారికి ఒకపూట అయినా తిండి పెట్టలేకపోతే 'ధర్ షిర్ బి ఎ రెవల్యూషన్' అని అనేక మంది మేధావులు చేసిన అబ్జర్వేషన్స్ ను మనం మర్చిపోకూడదని మరొకసారి మిత్రులు పాలడుగు వెంకటాచలగారికి నేను గుర్తుచేయదలచుకొన్నాను. నోటెడ్ ఎకనమిక్ ప్రొఫెసర్ అయిన అమృతకుమార్ సేన్ లాంటివారు చెప్పారు, ఎంతో మంది మేధావులు ఈ అబ్జర్వేషన్ చేశారు. అమెరికాలాంటి దేశంలోనే కాదు, ఈస్టర్న్ బ్లాక్ లోనే కాదు, ఎక్కడైనా చూడండి, సేదవర్గాలవారికి ఫుడ్ సబ్సిడీ అనేది - it is a must all over the world. అలాంటి దేశను గుర్తించే రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని అమలుచేస్తామని చెప్పి అధికారంలోకి వచ్చి, ఇంకా మీ నాయకత్వం ఎన్నిక కాక ముందే డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు ఢిల్లీలో ఒక స్వేచ్ఛమెంట్ ఇచ్చారు, ఈ పథకం కొనసాగింపు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి:

విషయమే వారు అనుమానాస్పదంగా చెప్పారు. మీకు తెలుసు, ఈ శాసనసభలో బాధ్యతగల ప్రతిపక్షంగా ఈ విషయమే మేము సిగ్గుచేరినప్పుడు గతేక, మతేక, ఆశలేక ఈ పథకాన్ని కొంత కాలం కొనసాగించారు. మేము అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టి ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రజా వ్యతిరేక కార్యక్రమాలను బట్టబయలు చేసినప్పుడు, ఇతర రాష్ట్రాలలో జరుగుతున్న సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి మేము తెలియజేసినప్పుడు అనాడు డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వంలో వున్న అనేకమంది మేధావులు - ఈనాడు కూడా కేబినేట్‌లో ఉన్న మేధావులు - మాట్లాడితే జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ అంటారు. అలాంటి పెద్ద పెద్ద పదాలు మాకు తెలియవు. నేను ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతుంటే తెలుగులో మాట్లాడమని మీత్రులు రోశయ్యగారు చెప్పారు, నేను మాట్లాడేది వారు వింటే సంతోషిస్తాను. అనాడు వేరు కూడా బాధ్యత కలిగిన మంత్రివర్యులే. చెన్నారెడ్డిగారి మంత్రివర్యంలో వేరిని నెంబర్ 2 అనేవారు. ఎవరు ఏదీ మాట్లాడినా వెంటనే వారు చెన్నారెడ్డిగారి తరపున లేవే వారు. అనాడు వారు బాధ్యత వహించే రూ. 1.90 పైసలకే కిలో బియ్యం సరఫరా చేస్తామన్నారు. అలాగే 5 పౌండ్.పి. వరకు ఉచితంగా విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరా చేస్తామన్నారు. ఆ ప్రమాణాలు ఈనాడు ఏమయ్యాయని నేను అడుగుతున్నాను. పార్లమెంట్ ఎన్నికలు వచ్చాయి, పార్లమెంట్ ఎన్నికల ముందు ఈ శాసనసభ సమావేశమైతే ఈ సభలో మీత్రులు పాలడుగు వెంకటాపుగారు చేసిన వాగ్దానాలు, ఇచ్చిన హామీలు ఏమయ్యాయో ఒకసారి వారు గుర్తుచేసుకోవాలని అడుగుతున్నాను. పాలడుగు వెంకటాపుగారు ఎం.ఎల్.సి.గా వుండగా వారినే 'He is a man of impulse' అనేవారు. ఎందుకంటే వారు చాలా ఆవేశంతో, ఉద్రేకంతో మాట్లాడతారని, వారికి వయసు వచ్చిన కొలదీ అనుభవం పెరిగింది కాబట్టి ఏదీ మాట్లాడినా తూచి, ఆలోచించి మాట్లాడతారని నేను అనుకున్నాను. కానీ ఈ సభలోనే వారు చెప్పారు, చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం బోగస్ కార్పొరేషన్ పరివేశ పేరుతో ఆకుపచ్చ కార్డులను పసుపుపచ్చ కార్డులుగా మార్చింది, అందుకు నేను ఇన్ టోటో ఆర్డర్స్ ఇచ్చానని నేను ఈ సభలో క్వెరీఫైవేషన్స్ అడిగినప్పుడు వారు సమాధానం చెప్పారు. అర్హతగల వారందరికీ బియ్యం కార్డు ఇస్తామన్నారు. కానీ జరిగిందేమిటి? అన్నంతా జరిగింది. ఇవి ఎన్నికల వాగ్దానాలు అని మేము అంటే, కాదు, "I am a man of not only words but I am a man of action." అని చెప్పారు. అదేవిధంగా అదేశాలు ఇచ్చారు, నేను కాదనడం లేదు. అందరు కలకత్తర్లకు, జాయింట్ కలకత్తర్లకు అదేశాలు ఇచ్చారు కానీ ఆర్.డి.ఓ.లు అమలు చేయలేదు. ఓట్లు తక్కువ వస్తాయన్న భయంతో ఏదో కొంతమంది అమలుచేశారు తప్ప అందరూ అమలు చేయలేదు. మీరు ఒక్క పెన్‌స్కోపిక్‌తో పసుపుపచ్చ కార్డులన్నీంటినే బియ్యం కార్డులుగా మార్చి ఎం.ఆర్.ఓ.లకు ఆర్డర్స్ ఇచ్చినా రేషన్ ఇచ్చారా? కావలసిన బియ్యం విడుదల చేశారా అంటే బియ్యం విడుదల చేయలేదు. బియ్యం విడుదల చేయకపోవడమే కాకుండా గ్రామ సభలు పెట్టి బియ్యం కార్డు ఇస్తామని చెప్పారు. ఎన్నికల సందర్భంలో ప్రజల్ని ఆకర్షించేందుకు అర్హులైన వారందరికీ కార్డు ఇస్తామని చెప్పి ఎలక్షన్స్ తరువాత మీ డైలాగ్స్ ఏమిటి? ఆరోజు నుంచి ఈరోజు వరకు మాట్లాడేదేమిటి? అనంతపురంలో ఒక మంత్రిగారు మాట్లాడతారు, గుంటూరు జిల్లాలో ఒక మంత్రిగారు మాట్లాడతారు, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక మంత్రిగారు మాట్లాడతారు, ప్రభుత్వంపై భారం పెరిగిపోతోందని మీరే అన్నారు. మర్చి పోయారా? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వుండగా ఈ భారమంతా కేంద్రప్రభుత్వమే భరిస్తోందని

రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై భారమేలేదని అన్నారే, ఆ విషయాన్ని మీరు అధికారంలోకి వచ్చాక మర్చిపోయారా? రోజయ్యగారు తెలుగులో చక్కగా ఉపన్యసిస్తారు, ఆయన మెలికలు తిరుగుతూ మాట్లాడతారు, మెలికలు తిరగకుండా నేను అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పమనండి. అయ్యా, మీరు చేసిన వాగ్దానాలు ఏమిటి?

(అంతరాయము)

కార్మిక శాఖా మంత్రి (శ్రీ పి.జనార్దనరెడ్డి):- కోఆపరేటివ్ ఎలక్ష్మన్స్‌లో గెలిచాం.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అదీ కూడా మాట్లాడతాను, అదీ ప్రజాస్వామ్యమా? ఇక అనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని అమలు చేసి నప్పుడు మొత్తం సబ్సిడీని కేంద్రమే భరిస్తోంది అన్నారు. అనాటికీ, ఈనాటికీ వచ్చిన మార్పు ఏమిటో నివీల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారికి తెలుసు. ఆ మార్పు ఏమిటంటే అనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 27 లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని సేకరించింది, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక లక్ష టన్నులు కూడా సేకరించి సహాయపడలేదు. ఓవర్‌హెడ్స్‌తో సహా మేము భరించాం. మా బాధ్యతను మేము గుర్తింపే మొత్తం బియ్యాన్ని మేమే సేకరించాం. అయ్యా, మనకు అన్యాయం జరుగుతోందని మేము అంటే ఒక్క కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యుడికి గానీ, కేంద్రంలో బాధ్యత గలిగిన మంత్రులకుగానీ, కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన ఏ నాయకుడికిగానీ కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చి రాష్ట్రానికి సహాయం చేయాలన్న ఆలోచన కూడా రాలేదు. అలాంటిది ఈరోజున రాష్ట్రంలో. ప్రతి బియ్యపు గింజ సేకరణా కేంద్ర ప్రభుత్వమే చేస్తోంది, మేకు కనీస బాధ్యత లేదు, మేకు ఖర్చు తగ్గిపోయింది. ఇలాంటి దశలో భారం పెరిగిపోయిందని అంటూ మీరు ఎందుకు వెనుకడుగు వేస్తూన్నారని అడుగుతున్నాను. ఎలక్ష్మన్స్‌లో గెలవగానే మే బాధ్యత తీరిపోయిందా అని అడుగుతున్నాను. మిత్రులు జనార్దన రెడ్డిగారు కోఆపరేటివ్ ఎలక్ష్మన్స్‌లో గెలిచామని అన్నారు. అదీ ఒక విషయమేనా అధ్యక్షా? ప్రలోభాలు పెట్టి జడ్జిస్‌ను ఆకర్షించి 11 మందిలో ఇద్దరినీ నామినేట్ చేసి, ప్రలోభపెట్టి వైస్-ఛాన్సలర్‌షిప్ ఇస్తామని చెప్పి మీరు దొడ్డిదారిని గెలిచారే, ఇదే గెలుపేనా? ఎన్ని కలలో ఇలా గెలిచి మేము గెలిచామని పంకలు కొట్టుకుంటే సరిపోదని మిత్రులు జనార్దన రెడ్డిగారు గుర్తుచేయడంమకొన్నాను. అధ్యక్షా, కిలో రెండు రూపాయలు కాదు, మూడున్నర రూపాయలకు పెంచామన్నారు. ఇష్యూ ప్లైస్ పెరిగింది కాబట్టి మేము ఫిక్స్‌డ్ సబ్సిడీ క్రింద రెండు రూపాయలు ఇస్తే మాకు 5 1/2 రూ.లు అవుతుంది కాబట్టి మూడున్నరకు ఇస్తామన్నారు. బాగుంది. కానీ మూడున్నర రూపాయల కాడికి ఇస్తానే 25 కిలోల కొర్రా ఇవ్వడానినీ 16 కిలోలకు తగ్గించారు. అలా తగ్గించడమే కాకుండా దీనిని అవకాశంగా తీసుకొని అసలు నవంబర్, డిసెంబర్, జనవరి మాసాలలో 40 పర్సెంట్ మీరు కట్టవలెను. ఎక్కడైనా మీరు బియ్యం సరఫరా చేశారా అని అడుగుతున్నాను. మీ చేర్కొన్నాన్ని అయినా పూర్తిగా అమలు చేశారా అని అడుగుతున్నాను. అసలు నాలుగు మాసాలు ఇవ్వకుండా చేశారు. పె్గా మేము కలక్టరును, జాయింట్ కలక్టరును అడిగితే అదీ అయిపోయింది, వచ్చే నెలకు ఇస్తాము కానీ పాతవి మాత్రం ఇవ్వము అని చెప్పారు. అయ్యా, పాతది డీలర్స్ తీసుకోకపోతే మీరు ఇవ్వలేదా, లేకపోతే మీరు ఆపుచేయడం వల్ల 12-30 తీసుకోలేదా అని అడిగితే సమాధానం లేదు, నవ్వుతారు కలక్టర్స్, జాయింట్ కలక్టర్స్. మే

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దుష్కేరి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

కారణం. You have given instructions for 40% cut. మరి మీరు చెప్పారు సూపర్మార్కెట్ గా ఆకుపచ్చ కార్డులన్నీ మార్చేయమని చెప్పారు. ఈ వేళ ఏమీ జరుగుతోంది? ఎలక్ష్మన్స్ ముందు ఒక స్టోర్ గన్, ఎలక్ష్మన్స్ తరువాత ఒక స్టోర్ గన్. మీరు తిరిగి ఆ కార్డులు ఇస్తున్నారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈనాడు మీరు తీసుకున్న నిర్ణయం వల్ల రు. 3-50 కి పెంచిన దాని వల్ల వచ్చిన లెక్కలు ఒకసారి ప్రభుత్వానికి చెప్పాలని నా ఉద్దేశం. 16 కేజీలకు రు. 3-50 కాడికి ఇస్తే రు. 56 అవుతుంది. మిగతా 9 కేజీలు కొనుక్కోవాలంటే మీకు తెలుసు, ఆ బాపతు బియ్యం ఈరోజు రు. 7 మంది రు. 19 వరకు అమ్ముడుపోతున్నాయి. కనీసం రు. 7 ధర తీసుకున్నా రు. 63 అవుతుంది. మొత్తం 25 కేజీలకు రు. 119 అవుతుంది. అంటే సగటున కేజీకి రు. 4-75 వడుతుంది. అధిక. ఈ ప్రభుత్వం అనాలోచిత సివిల్ సప్లయ్స్ నిర్ణయాలు తీసుకోవడం మూలాన ఈ రైస్ ఎక్స్ పోర్ట్ స్కీములో మీరు తీసుకున్న నిర్ణయాల వల్ల, కనీసం ఎవరితోను సంప్రదించకుండా పార్టీపరంగా ఏకపక్ష నిర్ణయం తీసుకోవడం మూలాన ఈనాడు ఈ నష్టం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు - బియ్యం కార్డు ఉన్న వారికి అందరికీ 20 కిలోలు కాడికి కొర్రు రు. 4-50కి సరఫరా చేస్తామని చెప్పారు. మీత్రులు కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసన సభ్యులు చాలా మంది ఉన్నారు. ఈవేళ పార్టీతో పని లేదు. బదులు పేద వర్గాలకు మనము ఏదో ఒక విధంగా న్యాయం చేయవలసిన బాధ్యత మన మీద ఉంది. ఈ హామీతో ఉన్న యావత్తు మందిని నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. ఎక్కడయినా సరే రు. 4-50కి ఏ రైస్ మిల్లు అయినా బియ్యం సరఫరా చేస్తోందా? అయ్యా, మంత్రిగారు మీరు చెప్పండి. మీ జిల్లాలో సరఫరా జరుగుతోందా? మా జిల్లాలో అయితే నాకు తెలుసు రూఢిగా. మీ జిల్లాలో జరుగుతోందా? తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలో ధాన్యం పంటకు కరువులేదు. అటు వంటి జిల్లాలలో ఈనాడు కొర్రు రు. 4-50కి ఇస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. This is because of your unknowledgeable policy about the rice export scheme. మీరు ఏమీ చేశారు? మొత్తం మీరు సేకరణ చేయడం లేదు. సరఫరా చేయడానికి. మీరు లేకపోతే ఎక్స్ పోర్ట్ చేయడానికి వీలులేదని ఆదేశాలు ఇవ్వడం లేదు. మొత్తం మీద ఈనాడు రాష్ట్రం నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి అయ్యే బియ్యాన్ని అదుపులో పెడితే ఈ రు. 4-50కి కాదు ధర రు. 4-00 లకు పడిపోయే అవకాశం ఉంది. కొర్రు రు. 4-00 లకు ఇవ్వే అవకాశం ఉంది. కానీ మీరు రైస్ మిల్లర్స్ కి ఈనాడు, ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా 15 లక్షల టన్నులు వారు సేకరిస్తూ ఉండే దానికి గాను అవకాశం ఇచ్చిన కారణంగా మొత్తం బియ్యం ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేసి ఈనాడు ఓపెన్ మార్కెట్లో బియ్యం ధర విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. ఈనాడు రు. 7 నుంచి రు. 10 వరకు పెరిగిపోయింది. అయితే మీకు ధైర్యం ఉంటే చెప్పండి - అయ్యా కొర్రు రు. 2 లకు ఇస్తామని ఎలక్ష్మన్స్ కోసం చెప్పాము. మేము అధికారంలోకి వచ్చాము. ఇకనుంచి మేము ఈ స్కీము అమలుచేయము వరే సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలుచేస్తామని చెప్పి పూర్తిగా రద్దు చేస్తాము, బియ్యం ధర తగ్గిపోవడం కోసం మొత్తం రాష్ట్రములో ధాన్యం అంతా కూడా రాష్ట్రములో అమ్ముడుపోవాలని మేము నిర్ణయం తీసుకుంటామని చెప్పి ఎక్స్ పోర్ట్ పరికట్టే చేస్తామని ధైర్యంగా చెప్పండి. అంతేకాకుండా మేము సిగ్గడిసేస్తున్నాడు అలాగ ప్రజల ఏమంటారో, ప్రజల రీయాక్షన్ ఏమిటో అనే భయముతో ప్రజలను ఎదుర్కోలేక

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

69

మీరు కానీపు ఈ స్కేము కంటిన్యూ చేస్తాము అంటారు. ఒక ప్రక్క మీతులు జానీగారు చెబుతారు ఏమైనా సరే ఇది భారం ఎక్కువ పడుతోంది కిలో రు. 2 బియ్యం అమలుచేయడానికి వేలులేదు అంటారు. ఒక ప్రక్క మా జె.సి. దివాకరరెడ్డిగారు. అంటారు. మన మీతులు రఘువీరారెడ్డిగారు ఇది అసలు శుష్క దండగ ఈ స్కేము అని చెబుతు ఉన్నారు. మరి చెబుతున్నప్పుడు కమాన్ - మీకు ధైర్యం ఉంటే You remove the scheme - tell us, spell out మీరు వెల్ఫేర్ స్కేమ్ అములు చేస్తామని మీరు ముందుకు వచ్చి చెప్పండి. మీరు అది చెప్పలేక, కారణం ఏమిటి అధ్యక్షా, వేరికి తెలుసు ఈ కేజీ రు. 2 బియ్యం వల్ల పడుతున్న భారం ఎక్స్ పెన్ డిస్ చేయాలేని కారణం, అయ్యా, నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. మీరు సంపన్న వర్గాలకు చేసిన నిర్ణయాల వల్ల వారికి ఎన్నో కోట్లాది రూపాయల హాకర్యం చేశారు. లిక్కర్ బేరస్కి మీరు తీసుకున్న ఎన్నో నిర్ణయాల వల్ల ఎన్నో కోట్లు కలిసి వచ్చిందంటే? కోట్లు దోచి పెడుతున్నారు. మా బాపిరాజుగారు చెబుతారు - మెజర్ సిమెంట్ ప్లాంట్స్ కి వర్తించదు మేనే సిమెంట్, ప్లాంట్స్ కి మేము టాక్స్ ఎగ్జెంప్షన్స్ ఇచ్చామన్నారు. ఈవేళ సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీస్ కి న్యాయంగా చుస్తే ఇంకా టాక్స్ లు వేయవలసి వస్తోందని ఈవేళ కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు టాక్స్ పెంచారు. మనమోహన్ సింగ్ గారు సిమెంట్ ప్లాంట్స్ మీద టాక్స్ పెంచారు. అదే విధంగా ఈనాడు కంట్రాక్టర్స్ కి ఉదయం క్వశ్చన్ వచ్చింది. మేము అడిగింది ఒకటే. ముఖ్యమంత్రిగారు దాటవేసే అవకాశం వచ్చి దాటిపోయారు. ఇన్ ది ఇంటరెస్ట్ ఆఫ్ ది పూర్ వేపుల్, అధ్యక్షా, ఈనాడు టెండర్స్ కి ఎన్నో కోట్లు ఎక్స్ పెన్ డి ఇస్తున్నారు. ఈవేళ ఈ లోపం జరుగుతోంది, కోట్లాది రూపాయలు నష్టం జరుగుతున్నా మీరు పబ్లింపుకోవడం లేదు. కందలేరు రిజర్వాయర్ విషయములో ఒక కంట్రాక్టర్ చేసినది, రాఘవరెడ్డి అనే కంట్రాక్టర్ ఇచ్చిన ఆర్ బిజీ షప్స్ ఇది అయ్యా, అవేలువేయాలని అడ్వకేట్ జనరల్ వ్యాస్, మీరు అవేలు చేయకుండా రు. 1.40 కోట్లు ఇచ్చారు. సంపన్న వర్గాలకు కోట్లాది రూపాయలు దోచి పెడుతున్నారు. పేద వర్గాల వారి గురించి ఆలోచించడానికి వారి సంక్షేమం కోసం ఖర్చు పెట్టడానికి మీరు ఎందుకు వెనకడుగు వేస్తున్నారన్నీ మంత్రిగారి దృష్టికి, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లదలిచాను. మీరు ఎలక్షన్ లో వివయితే వాగ్దానాలు చేశారో, కిలో రు. 2 బియ్యం పథకం అమలుచేస్తామన్నారు, పేద వర్గాల వారి సంక్షేమాన్ని కాపాడుతాము అన్నారు. మీరు అరవేతిలో వైకుంఠము చూపుతారు. రు. 10 వందల కోట్ల స్కేము ప్రపంచ బ్యాంకుకి పంపాము ఏదో స్కేము సంక్షేమం కోసం తయారు చేసి అన్నారు, అతలు రేకిత్తించారు. వాస్తవాలు చెప్పండి. లేకపోతే డేర్ ఏట్ ది ఏ రియాక్షన్ - ప్రజలు సమయం వచ్చినప్పుడు తగు నిర్ణయం తీసుకోగలరని హెచ్చరిస్తూ మీరు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు మేరకు ఈ సబ్సిడైజ్ స్కేము, ఇది ప్రపంచ వ్యాప్తముగా గుర్తింపబడ్డ స్కేము, ఫుడ్ సబ్సిడీ అనేది యావత్తు, భారతదేశములోను కాదు ప్రపంచముంతా గుర్తింపబడ్డ స్కేము అని అది గుర్తించి ఈ సబ్సిడీ స్కేమును అమలు చేయాలని కోరుతూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రజలకు సంబంధించినటువంటి అత్యంత ముఖ్యమైన విషయం చర్చించబడుతూ ఉన్నందుకు నాకు సంతోషముగా ఉంది. జనార్థనరెడ్డిగారు ప్రభుత్వం ఈ మధ్య సంక్రాంతి పండుగ తరువాత కొత్త సంవత్సర

రూలు - 304 క్రింద పృథుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

కానుకగా పృజల మీద భారం మోపుతూ ఒక చర్య తీసుకున్నారు. దీనిలో ఉన్నటువంటి
జైవీత్యాన్ని గురించి, మంచిపెద్దల గురించి మనం కొద్దిగా తేవ్వంగా అలోచించవలసిన
అవసరం ఉంది. ఇది ప్రధానంగా బడుగువర్గాలు, క్రింది వర్గాల మీద ప్రభావం కలిగించే
చర్య, వారికి బాధ కలిగించేటటువంటి చర్యను పృథుత్వం తీసుకున్నది. కొంతమంది
అంటూ ఉన్నారు - జనార్ధనరెడ్డిగారు చాలా ద్వైర్యంగా ఈ చర్య తీసుకున్నారని.
ఏదీ ఏమైనా కానివ్వండి. ఈ చర్యలో ఉన్నటువంటి జైవీత్యాన్ని గురించి నేను
ప్రశ్నించదలచుకొన్నాను. ఇది పృజలను మోసగించడం లాంటిది. పాలకపక్షం కామిచ్చిన
వాగ్దానాలకి భీన్నంగా పృజలను మోసగిస్తూ ఒక చర్య మధ్యంతరంగా తీసుకోవాలని
వచ్చినప్పుడు పృజలను కానీ, పృజాప్రతినిధులను కానీ సంప్రదించడానికి ప్రయత్నం చేసి
ఉంటే ఇంతకంటే మెగరుగైనటువంటి పరిస్థితులలో దీనిమీద ఏదైనా పృజలకు సహాయం
చేయడానికి దీనిలో ఉన్నటువంటి స్పెంటిఫిక్ అపోజ్ ఏమైనా ఇవ్వడానికి అవకాశం
ఉండేది. గతములో ఇదే కాంగ్రెస్ పృథుత్వం, మరొకరు నాయకులుగా ఉన్నప్పుడు ఈ
పృథుత్వానికి, ఈ హామీతో చర్చ జరిగింది. బహుశా కాంగ్రెస్ పార్టీలో కూడా పెద్ద
ఎత్తున చర్చ జరిగింది. అట్లాగే అనేక పార్టీల వారు తమ అభిప్రాయాలు చెప్పారు. మా పార్టీ
తరపున నేను కూడా చెప్పాను. ఈ హామీలోనే చెప్పాను. ఈ కిలో రెండు రూపాయల
బియ్యం పథకం కొనసాగిస్తామని మీరు మీ ఎలక్షన్ మేనేజ్మెంట్ లో చెప్పారు. మీరు
గెలిచారు, అధికారములోకి వచ్చారు. పృజలు మిమ్ములను అధికారములోకి తెచ్చారు.
మీరు ఇందులో మార్పులకు ఏదైనా బేసిస్ ఉంటే, అలాడు చెన్నారెడ్డిగారు అధికారములో
ఉన్నప్పుడు నేను అరమరీకలు. లేకుండా చెప్పాను. బేసిస్ ఏదైనా తీసుకున్న తరువాత,
సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏదైనా సబ్సిడీ పెంచితే దీని మీద భారం మోపుతూ ఉంటే 30, 40
పెన్సలు పెంచునా యి బియ్యం పథకం కొనసాగించవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పడం
జరిగింది. నిండు సభలో మా అభిప్రాయం ఓట్లతో సంబంధము లేకుండా చెప్పాము.
అలాడు అధికారములో చెన్నారెడ్డిగారి మంత్రివర్గములో జనార్ధనరెడ్డిగారు కూడా
సభ్యులు, ఈ సభలోనే అలాటి ముఖ్యమంత్రిగారు చెన్నారెడ్డిగారు రు. 2 కాదు రు.
1-90 కే ఇస్తామని బల్లగుడ్డి గట్టిగా చెప్పారు. ఆ వయస్సులో ఆయన అంత గట్టిగా
12-40 బల్లగుడ్డి చెపుతారని నేను అనుకోలేదు. "నేను రూపాయి తొంబైకే కిలో బియ్యం
మ. ఇస్తారని" బల్లగుడ్డి చెప్పారు. చాలా చర్చోపచర్చలు వారిపార్టీలో జరిగాయి. ఈ
అసెంబ్లీలో ఇచ్చిన వాగ్దానం తరువాత వారు చెప్పినటువంటి వాగ్దానం. బహుశా: ఆ
వాగ్దానానికి మీరందరూ బాధ్యులు. ఎందుకంటే మంత్రివర్గ సభ్యుల మీద సమిష్టి బాధ్యత
వున్నదని నేను అభిప్రాయం వదులుకున్నాను. ఇప్పుడు దాన్ని ఒకేసారి రూపాయి తొంభై
పెన్సల నుంచి రు. 3-50 లకు పెంచారు. అట్లాగే 25 కిలోల నుంచి 16 కిలోలకు కొబ్బ
తగ్గించారు. తద్వారా మీరు ఏమి చేయదలచుకున్నారు? మీరు ఎంతభారం పృజల మీద
మోపదలిచారు? నాకు తెలిసిన మేరకు 1/3 కొబ్బ తగ్గించారు. రు. 270 కొబ్బు మీరు
ఇస్తాననేటటువంటి సబ్సిడీని పృజలకు యివ్వకుండా భారం మోపారు. కాబట్టి క్యాలిక్యు
లేషన్ కు వోదాము. ఎందుకంటే, ఆ భారం అట్లాగే మోస్తామని చెప్పారు కదా? మీరు
మోయడంసాధ్యమైతే అట్లామోసే పరిస్థితి వుంటే, 1/3 కొబ్బ తగ్గించడం, 270 కొబ్బు
రూపాయలు ఇప్పుడు పృజలకు ఇచ్చేది మీరు తన్నుకొని ఏమి చేశారు. అట్లాగే, ప్లైన్ రైల్

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

91

ప్రశ్న 10: పేదలకు పన్నెండున్నర పైసల చొప్పున కోటిరూపాయలను అదనంగా మోపుతున్నారు. చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారు - ఇప్పుడు 1.60 పైసలు పెంచారు. సుమారు 200 కోట్ల రూపాయలు ధర పెరడం ద్వారా ప్రజల మీద భారం మోపారు. విద్యాధరరావుగారు చెప్పిన అంకెలలోకి నేను వోవడంలేదు. మీరు యిచ్చిన వాగానం ప్రకారం అయినాసరే మీరు దానికి కట్టుబడి వుంటే 270 కోట్లు, మరియు కోటా తగ్గించడం ద్వారా 200 కోట్లు మొత్తం 470 కోట్ల రూపాయలు ఏకకాలంలో కొత్త సంవత్సరం కానుకగా యీ భారాన్ని ప్రజల మీద మోపారు. నేను ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధిని నేను శంకిస్తున్నాను. ఏదైనా బాధ వుంటే, ఆ బాధను ప్రజలకు చెప్పి, ప్రజాప్రతినిధులకు చెప్పి ఒప్పించి, చర్య తీసుకోవాలి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. కొంతమంది ఒప్పుకోకపోవచ్చు నేను కూడా ఒప్పుకోకపోవచ్చు. కానీ, దాంతో, ఉన్నటువంటి జైవిత్యం కొద్దిగా ప్రశ్నించాలి. ఇనార్మన్రెడ్డిగారు అత్యవసరం పేరుకోవాలి. ఒక ప్రభుత్వంలో మంత్రివర్గం సభ్యుడుగా, చెన్నారెడ్డి మంత్రివర్గం సభ్యుడిగా రు. 1.90 లకు అంగీకరించారు. వీరికి యిష్టం లేకుంటే, మంత్రివర్గం నుంచి రాజీనామా ఇవ్వాలి వుండే. ఒకవేళ ఇప్పుడు తీసుకున్నటువంటి చర్య కరెక్టు అనే అభిప్రాయంతో వుంటే, అప్పుడు తీసుకున్న చర్య కరెక్టు అనే అభిప్రాయంతో మరొకరకమైన చర్య తీసుకోవాలి. అనాడు రూపాయి తొంభై పైసలు కరెక్టు అందామా, ఇప్పుడు రు. 3.50 కరెక్టు అందామా? రబుల్ స్టాండర్డు ఉండడానికి వీలులేదు. అదుకని యీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యను చట్ట బద్ధంగా విమర్శిస్తున్నాను. చట్టవ్యతిరేకంగా విమర్శించడం లేదు. వారి నాయకులే చెప్పారు. ఇప్పుడు అయినాసరే, యీ ప్రభుత్వాన్ని యీ సభద్వారా ఒక ప్రశ్న అడుగు తున్నాను. మీకు ఒకసారి 1.60 పైసలు పెంచారు. దేరే యాజ్ నొ స్పెంటిఫిక్ బెనిఫిట్. ఆ అధికారం లేదు. మీరు ఒకసారి యిష్యూ ప్లైస్ పెంచిన తరువాత తగ్గించి రూపాయ 90కి అమ్మడానికి సిద్ధమేనని చెప్పారు. ఒకవేళ ధర మే మీద మోపబడితే అభారం వరకు అయినా పెంచడానికి సిద్ధపడ్డారా? 1.90 నుంచి 70-80 పైసలు అధనంగా మోపుతూ 2.70 పైసలకు రావాలి. రు. 3.50 లకు వోవడంలో ప్రజా ఆమోదం కావాలి. ప్రజల ఓట్లు రెండురూపాయల కిలో బియ్యంతో తస్కరించారు. ఆ క్రెడిట్ అయినా పోతే రామారావుకు పోవాలి. మనకు యిష్టం వున్నా లేకున్నా పోవాలి. కిలో రెండురూపాయలు బియ్యం పథకం మీద చరిత్రాత్మకమైన బాధ్యత వహించి ప్రజలకు ఎన్ని బాధలు వచ్చినాసరే పెంచ కూడదు. క్రెడిట్ ఫుడ్ గో టు రామారావు; నాట్ టు చెన్నారెడ్డి, నాట్ టు ఇనార్మన్రెడ్డి. 1.90 లకే ఇచ్చినా సగం వారి పార్టీలోనే సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ఇచ్చారు తప్ప వేరు కాదు. నాకు తెలుసు - అనేక సందర్భాలలో మాట్లాడాను. ఇది నిజంగా ప్రజలకు న్యాయం చేయడానికి లేదు - అనాడు కూడా ఆ మాట చెప్పాను. ఈనాడు కూడా చెప్ప తున్నాను. ఇవాళికి అయినా స్పెంటిఫిక్ ఎపోజ్ వుంటే, మీరు యీ రేటును తగ్గించండి? మంత్రివర్గం ఇచ్చిన బాధ్యత మేరకు 1.90కే ఇస్తామని చెప్పారు. మేము అనాడు అధనం భారంపడింది ఇది ఏదీ వేసి ఇస్తామంటే సరెన్నాము. రు. 2.75 పైసలకు రావాలి. మీకు చిత్తశుద్ధి వుంటే, ఎట్లాగూ కోటా తగ్గించారు 25 నుంచి 16 వేళారు. స్పెంటిఫిక్ ఎపోజ్ అంటున్నారు - 'ఫ్యామిలీ ఆఫ్ టు చిల్డ్రన్' అని. అది తీసుకోవాలంటే, 5 కేజీలు ఇస్తున్నారు కదా, 5x5 25 కేజీలు యివ్వండి? పెంచడానికి ప్రయత్నించేయండి? పరిమాణం తగ్గించడం జైవిత్యం కాదు. ప్రజలు కూడా ఓపెన్ మార్కెట్లో రు. 7.8, 10లకు

కొంటున్నారని మీకులు చెప్పారు. చిదో మీలుల దగ్గర అంటున్నారు. నాకు కూడా మీల్సర్స్ ఫ్రెండ్స్ ఉన్నారు. అల్టిమేట్ గా కొన్ని పాపాలను ఓపెన్ చేయించారు. పాపాల ద్వారా ఎంతమందికి ఇస్తున్నారు? ఎంత ఇస్తున్నారు? ఏమీ బియ్యం ఇస్తున్నారు? ఇవన్నీ చర్చ నీయాంశాలు. మే కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో (అధ్యక్షుని దృష్టిలో పెట్టుకుని) మే అనుభవంలో వస్తుంది. నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో ప్రజలు అడుగుతున్నారు. అందుకని యీ ప్రభుత్వాన్ని 3.50 నుంచి రెండు రూపాయలకు చేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాను. అనాడు చెప్పాను. ఒకేసారి 3.50 పెనలలు పెంచడంలో ఇంత భారం ప్రజల మీద మోపడంలో ఓపిత్యం లేదు. మే అనౌచిత్యం ప్రజలు సంకోచిస్తున్నారు. న్యాయమైన దేటుకు స్పెంటిఫిక్ ఎవోవీతో తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. ఈ పరిమాణాన్ని 25 నుంచి 16కు తగ్గించిన దాన్ని తిరిగి 25 కిలోలు చేయాలని, ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టు కోవాలని, ప్రజల మీద పడిన భారాన్ని తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయండి? గతంలో ఒక మాటచెప్పి ఇప్పుడు ఒక మాట చెప్పుతున్నారు. ప్రజలకు యీ సభకు క్షమాపణ చెప్పాలి. ఈ ప్రభుత్వం క్షమాపణ చెప్పాలి. అయ్యా, యీ సభలో వాగ్దానం చేసి యీ సభను పక్కకు పెట్టి మేకే మేరు నిర్ణయం తీసుకుని బయట ప్రకటన చేసి ప్రజల మీద యీ భారం మోపుతున్నారు. దానికి అయ్యా, యీ పరిస్థితుల్లో యీ చర్య తీసుకోవలసి వచ్చినా, మమ్మల్ని క్షమించాలని యీ సభలో అడుగవలసిన పరిస్థితి వుంది. కోపరేట్ చే ఎన్నికల్లో గెలిచారు; గెలిచి వుండవచ్చు అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. చరిత్రాత్మక పరిస్థితుల్లో, ఒక్కొక్క ఎన్నికల్లో అనేకమంది అనేక పద్ధతుల్లో గెలవడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. సమయం వచ్చినప్పుడు చెప్పుతాను. దాని జోలికి పోవడం లేదు. నాకు తెలిసిన మేరకు పేద ప్రజలకు కోపం వచ్చిన తరువాత అనేక మందిని ఎన్నుకొన్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో చూశాము - 1978లో చూశాము. ఇందిరా గాంధీ వేన్ వచ్చినప్పుడు చూశాము. 1983లో రామారావు వేన్ వచ్చినప్పుడు చూశాము. దేని కోసం ప్రజలు తీర్చిందారో - అందుకని పేద ప్రజలకు, అబ్బడుగు, బిడుగు వర్షాల ప్రజలకు కోపకాపాలు వచ్చిన తరువాత మన లాగా పత్తి సందర్భంలో ఆరుస్థాయిల కోపడం వొరపాటు. I think this Government will learn a lesson if they do not reduce the rate. నేను మళ్ళీ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. యీ పెంచిన ధరను తగ్గించి, పరిమాణాన్ని పెంచి ప్రజలకు క్షమాపణ చెప్పడం ద్వారా యీ పథకాన్ని అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన తొటి శాసన సభ్యులు యీ కిలో బియ్యం రెండు రూపాయల నుంచి 3.50 పెనలకు పెంఫే విషయంలో ప్రభుత్వం అనుసరించినటువంటి ప్రజాస్వామిక విరుద్ధమైన చర్యల గురించి చాలా వివరాలు చెప్పారు. నేను అంత ఎక్కువ వివరాలలోకి పోకుండా క్లుప్తంగా మాట్లాడతానని మనవి చేస్తూ, అధ్యక్షా, నూటికి 51 మంది దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన వున్నారని ప్రభుత్వం చెప్పుతూ వున్నది. పదే పదే వారిని ఉద్ధరించడానికి కంకణం కట్టు కున్నామని ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు, మెన్ ఫోర్తో, పత్తికల్లో వాటిలో చెప్పడం సంస్కృతి కాంగ్రెసుకు వున్నది. 12-50 కానీ నేను అడుగుతున్నాను. పేదవారికి ప్రభుత్వం ఇచ్చే రాయితీ ఇదొకటే. అది కూడా మూడు మాటల కేడుపు నీండా తినడానికి కాదు. కనీసం గంట త్యాగదానికి అయినా ఉంటుందని అనాడు రామారావుగారు పథకం ప్రవేశపెట్టారు. అప్పుడు ఈ పథకం 'మాదీ, మాదీ' అని గొప్పలు చెప్పుకున్న వేరే రు. 2కిలో బియ్యాన్ని రు. 3.50కు పెంచడం చాలా

దారుణమైన విషయం. అనుక్రామిక వ్యవస్థ అవుతుంది బియ్యం ఇవ్వడం అనే పరిశ్రమలు పెట్టడం ఉత్పాదక వ్యవస్థ అనే అంభే పరిశ్రమల వారు ఏ రకమైన గేటు లేకుండా కొద్ది రూపాయలు గడించడానికి చాలా అవకాశాలున్నాయి. ఇతర దేశాల నుంచి వచ్చి, కొద్ది కొద్ది డబ్బు పెట్టి, ఈ దేశాన్ని కొల్లగొట్టడానికి కావలసిన అవకాశాలున్నాయి. కరెంటులో రాయకే. బాక్సులలో రాయకే, భూములు ఇవ్వడంలో రాయకే. సల్ఫు డబ్బు రు. 1 లక్ష కొట్టకు పెరిగింది. వ్యవసాయానికి వస్తే, నూటికి 80 మంది వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడి పల్లెలలో ఉన్నారు. కష్టపడి, పంట పండించి, ఈ దేశానికి తిండి పెడుతున్నారు. వారికి కడుపు నిండా తిండి పెట్టడం, దంగడమారి పని అనే, అనుక్రామిక పథకం అనే, బియ్యం రేటు పెంచి, పరిమాణం తగ్గించడం అంభే ప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం చిత్తశుద్ధి లేదని తెలుస్తోంది. వికపక్షంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకరి కంటే ఎక్కువ పిల్లలను కనరాదని శాసనం వేశారు. కుటుంబం అంభే సగటున 5 గురు ఉండాలి. భార్య, భర్త, లేక తల్లిదండ్రు, ఒక పిల్లవాడుగా కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య 4 గురుకి వేశారు. చాచకుని లెక్కలా? చిత్రగుప్తుని లెక్కలని అనిపిస్తోంది. నలుగురికి నాలుగు కిలోల చొప్పున 16 కిలోలు వేశారు. ప్రభుత్వం లెక్కలు చెప్పవచ్చు. మూడు మూళ్లు కొమ్మిడి అన్నది సూత్రం. కాదు 10 అంభే చెప్పగలిగేది లేదు. వికపక్షంగా సభ్యుల సంఖ్య నుండి ఒకటి తగ్గించి, 40 శాతం బియ్యం పరిమాణం కూడా తగ్గించారు. ఇది అన్యాయం. సిపిఐ సప్లయిస్ శాఖ మంత్రిగారు ఈ శాసన సభలోనే గత బడ్జెట్ సమావేశాలలో చెప్పారు. "మేము ఏ పరిస్థితులలో కూడా ఈ బియ్యం ధర పెంచబోవడం లేదు. ఈ సబ్సిడీ బియ్యం పథకం పాటిస్తాము. కొత్తవారికి కార్డులిస్తే విషయం అలోచిస్తామని చాలా స్పష్టంగా సభకు వామే ఇచ్చారు. కార్డులు మారుస్తామనే పేరుతో మూడు మాసాలు బియ్యం ఇవ్వలేదు. మంత్రిగారికి కావాలంటే లెక్కలు ఇస్తాను. అదొక కోత. చర్చకు సిద్ధమైతే, నేను లెక్కలు ఇస్తాను. ఈ విధంగా దోపిడీ పాగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఒకవైపున పేదలకు సహాయం చేస్తున్నామని చెబుతూ, రెండో వైపున ఈ విధంగా కోత పెడుతున్నారు. గ్రూపు రాజకీయాల కోసం బియ్యం తగ్గిస్తున్నారని అంటున్నాను. విపక్షం మాలో ఉందంటున్నారు కానీ వారిలోనే ఉంది. ఎవరో అడిగితే రు. 1-90 కిలో వేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీలోని విపక్షం వారే చెన్నారెడ్డిగారి మీద దాడి వేశారు. సభ్యులు నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. అలాడు చేసింది క్యాబినెట్, సమిష్టి నిర్ణయం. ఇష్టం లేకపోతే ఆ నాడే రాజీనామా చేసి ఉండవలసింది. అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, ఈ రకమైన దాడి, దోపిడీ సరైనది కాదు. కాంగ్రెస్ సంస్కృతి ఎక్కా మారించండి, "ఏరు దాణే వరకూ ఓడ మల్లయ్య, ఏరు దాటిన తరువాత బోడి మల్లయ్య" అనే సిద్ధాంతానికి దిగజారింది. కో ఆపరేటివ్ ఎలక్షన్స్ లో గెలిచామని అన్నారు. మెజారిటీని మైనారిటీగా, మైనారిటీని మెజారిటీగా వేశారు. ఎలక్షన్స్ లో గెలిచామని చెప్పకోవడం వట్టి మోసం. పేదల కడుపులు కొట్టి పరిస్థితి అవలంబించారు. ఇది ఏ రకంగా కూడా సమర్థనీయం కాదు. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి అంటే పెంచిన బియ్యం ధరను రు. 2-00కి తగ్గించాలి. పేదలకు చేసిన వాగ్దానం నిలుపుకోవాలి. తప్పనిసరిగా డివైడ్ ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలి. లేకపోతే ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు అని మరొకసారి రుజువు చేసినట్లు అవుతుంది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పెదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

శ్రీ సిపాన్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం ముఖ్యంగా తమిళనాడు తరువాత మన రాష్ట్రంలో, అదే విధంగా భారతదేశంలో కూడా అధిక ప్రాధాన్యత సంతరించుకున్నది. ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే, ఈ పథకాన్ని కొనసాగిస్తామని చెప్పారు. కేంద్రంలో కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే, జులై 90న ఉన్న ధరలకు తిరిగి తీసుకు పెడతామని అన్నారు. అప్పటి ధరలను రూపొందిస్తామన్నారు. ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో చెప్పిన విషయాలకు తిరోడకాలు ఇవ్వడం కాంగ్రెస్ సంస్కృతి. 1990, జులై నెలలో ఉన్న ధరలకు తీసుకు పెడతామని చెప్పారు కదా అంటే ఆర్థికమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ గారు ఏమన్నారంటే ఎన్నికల మేనిఫెస్టో రూపొందించినప్పుడు తాను కాంగ్రెస్ సభ్యుడిని కానని స్పష్టంగా చెప్పారు.

మన రాష్ట్రంలో రూ. 2 కిలో బియ్యం పథకాన్ని కొనసాగిస్తామని అన్నారు. కేవలం వోట్ల కోసమే మేనిఫెస్టోలు రూపొందించడం చాలా పొరపాటు. కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు బాహుళంగా కృతావహులు చెప్పుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి జనార్ధన్ రెడ్డిగారు ధైర్యంగా, సాహసంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు బియ్యం ధర పెంచే విషయంలో. గతంలో చెన్నారెడ్డిగారు తీసుకున్న నిర్ణయాలను - త్రిముఖ హృదయం, 2 రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం విషయాలలో చాలా ధైర్యంగా నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. ధైర్యంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో వారికి చార్లె సాటి. అయితే ఆ నిర్ణయాల వల్ల కొంత నష్టం కలుగుతోంది. సాహసోపేతమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవడం గురించి వేరే సందర్భాలలో చెబుతాను. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకంపై ప్రతిపక్షాలకయినా, కాంగ్రెస్ పార్టీకయినా కానీ చర్చించాలంటే కొంత ఇబ్బందికరం. ఇది కొనసాగించాలా, వద్దా. కొనసాగిస్తే ఎట్లా కొనసాగించాలి అనేది ఉంది. పార్టీరహితంగా శాసనసభ్యులు ప్రజల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, బడ్జెట్ అంచనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉంది.

1.00 మ. అయితే అధ్యక్షా, మరీ చెన్నారెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు ప్రతి సారీ దాదాపు కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన మంత్రులందరూ క్యాబినెట్ మీటింగ్ తరువాత ప్రతి సారీ పేపర్స్ అసలు కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం తీసి వేయాలన్నారు. తీసివేయాలన్నారు అంటు వచ్చేది. ప్రతిపక్షం వాళ్లం అనుకున్నాం తీసి వేస్తారేమో తీసి వేయడానికి వీలు లేదు కొన సాగించాలని అన్నాం. మేము ఏదీ చెబితే బహుశా దానికి వ్యతిరేకంగా వేయాలనుకున్నా రేమో అప్పుడు చెన్నారెడ్డిగారు 10 పైసలు తగ్గించారు. పెద్ద కన్ఫ్యూజన్ వచ్చింది రాష్ట్రంలో. జనార్ధన్ రెడ్డిగారు పెంచమంటే తగ్గిస్తారో, తగ్గించమంటే పెంచుతారోనని - అసలు వారు అడిగితే మేము ఏమీ చెప్పాలో తెలియక పెద్ద సందిగ్ధావస్థలో పడ్డాము. చెన్నారెడ్డిగారు రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం ఎక్కి వేస్తామంటే మేము వద్దు వద్దని మొట్టుకుంటే 10 పైసలు తగ్గించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆలోచన వివేకంగా ఉంది. మన్మోహన్ సింగ్ గారి ఆలోచన వివేకంగా ఉంది. మేము పెంచమంటే తగ్గిస్తారో, తగ్గించ మంటే పెంచుతారో అన్న భావంతో మేము కూడా మేతో స్పష్టంగా చెప్పలేదు. ఒక మాట మాత్రం చెప్పామని ఒప్పుకుంటాము. మేము స్పష్టంగా చెప్పిన విషయం చెబుతాను.

అయ్యా ఈ రాష్ట్ర అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని కిలో రెండు రూపాయల బియ్యాన్ని పెంచడం అనివార్యం అని చెప్పాము. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- స్పష్టంగా పేపర్లలో మా అభిప్రాయం చెప్పండి.

శ్రీ. సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఎన్.టి. రామా రావుగారు ఈ రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకం చాలా సదుద్దేశ్యంతో బిలో పావర్టీ ట్రైనులో ఉన్న ప్రజలను గుర్తించి ఆ పథకాన్ని అమలు పెట్టారు. దాని మీద ప్రజలు గుర్తింపి వోటు వేసారు. కానీ మొన్న ఎన్నికలలో రు. 2 లు పథకం కొనసాగుతున్నప్పటికీ ప్రభుత్వాన్ని వోడగొట్టారు. దీనిని బట్టి ప్రజల యొక్క ఆలోచన కేవలం కిలో రెండు రూపాయల బియ్యంతో ముడిపడి ఉందని చెప్పడానికి వీలు లేదని; రాష్ట్రంలో జరిగిన ఎన్నికలను బట్టి స్పష్టం అవుతోంది. ఏదీ ఏమయినప్పటికీ రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం కావలసిన బిలో పావర్టీ ట్రైనులో ఉన్న వ్యక్తులు ఈ రాష్ట్రంలో ఇంకా ఉన్నారు. ఆర్మీసాన్స్, ఫేసేత కార్మికులు, రైతు కూలీలు కొట్లాడి మంచి ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకంటే తక్కువ ధరకు దొరికినా ఇవ్వవలసిన నైతిక బాధ్యత ఉంది. కానీ మనకున్న వనరులను బట్టి ఈ బడ్జెటు పొలిసి చూసుకున్నప్పుడు గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పరిపాలనలో ఉన్నప్పుడు 300 నుంచి 400 కోట్లకు ఉంది. ఇప్పుడు దాదాపు రు. 700 కోట్లకు ఈ రాష్ట్రం పై సబ్సిడీ భారం పడే ప్రమాదం ఉంది. రు. 700 కోట్లంటే ప్లాన్ బడ్జెటు ఉన్నప్పుడు - టి.డి.పి. ఉన్నప్పుడు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ రు. 700 కోట్లు లెక్కచూసుకుంటే అధ్యక్షా ఒక కోటి రూపాయల వరకూ గ్యామీజి ప్రాంతంలో ఖర్చు పెడితే ఒక చిన్న ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసుకోవచ్చు. కోటి రూపాయలతో నిర్మాణం అయ్యే ప్రాజెక్టు క్రింద 1000 ఎకరాలు మెట్ట సాగు అయ్యే అవకాశం ఉంది. రైతాంగం అభివృద్ధి కోసం, రైతాంగం బాగు కోసం, మారు మూల ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం చేసినట్లయితే ఖచ్చితంగా లాభదాయకంగా ఉంటుంది. ఈ రు. 700 కోట్లు వేరే పద్ధతిలో ఖర్చు పెడితే సబ్సిడీ భరింపే విధం కూడా ఉండాలి. భరింపే విధానం ఉంటే సబ్సిడీ కూడా పెట్టుకోవచ్చు. బడ్జెటు ఉంటే పెట్టుకోవచ్చు. కానీ పార్టీ రహితంగా ఆలోచించి రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి మనం రూపొందించుకున్నా, మనం రూపొందించుకున్న కార్యక్రమాలకు అనుకూలంగా రూపొందించు కోవాలంటే ఖచ్చితంగా బియ్యం ధర రెండు రూపాయలకంటే పెంచుకోక తప్పదు. ఈ ధర పెంచాలన్న ఆలోచన వచ్చినప్పుడు ఈ ప్రభుత్వ అధికారులు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఎంత బాధ్యతా రహితంగా ప్రవర్తించి ఆలోచించారంటే 40 శాతం కోత విధిస్తూ ఒక నోటిఫికేషన్ జారీ చేసారు. 21 నవంబరు 1991 లో జారీ చేసారు. 40 శాతం కోత పెట్టారు. ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోకముందే ఏకపక్ష నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి అధికారులు చెప్పారో లేదో కానీ అధికారులు 40 శాతం కోత నిర్ణయించారు. నిర్ణయం కూడా నెల మొదట్లోనే లేక నెలాఖరులో కానీ చేయాలి. మధ్యన 21 నవంబరు నాడు నోటిఫికేషన్ జారీ చేస్తే కొంతమంది డిలరర్లకు, ప్రభుత్వానికి ఇబ్బందికరంగా ఈ రాష్ట్రంలో జరిగింది. దీని వల్ల కొట్లాడి రూపాయలు దుర్వినియోగం జరగడమే కాకుండా చాలా బాధ పడ్డారు. కార్మికుల మీద 25 కిలోలు ఇస్తామని 15, 16 కిలోలకు మార్చారు.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తేసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

రోశయ్యగారు 92లో కొత్త తరహాగా కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమం మొదలు పెట్టినట్లు ఈ మధ్య విస్తృతంగా పేపర్లలో వచ్చింది. కుటుంబ నియంత్రణ మాటెమో కానే కార్కుల నియంత్రణ ఈ ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చేయడం జరిగింది. దానికి సరయిన ఎక్స్‌ప్లనేషన్ ఇవ్వాలి. ఈ కోత విధించడం వల్ల కొంతమంది డిలర్స్ ప్రతి కుటుంబానికి 25 కిలోలు ఇచ్చే విధంగా వారు డి.డి.లు కట్టి కోటా లిఫ్ట్ చేశారు. కొంత మంది కోటా లిఫ్ట్ చేయలేదు. లిఫ్ట్ చేసిన వాళ్లు డబ్బు తిరిగి చెల్లించమన్నారు. లిఫ్ట్ చేయని వాళ్లు ఆలోచన ఇంకో విధంగా ఉంది. ఈ నోటిఫికేషన్ వల్ల రాష్ట్రంలో చాలా అవకతవకలు జరిగాయి. అంతేకాకుండా ఇప్పటికి కూడా ఈ రు. 200 కోట్లు సబ్సిడీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది కాబట్టి అసలు రవాణా ఛార్జీలకు ఎంత రాష్ట్రం భరిస్తున్నది? మా లెక్కల ప్రకారం కేవలం రవాణా కోసం రు. 200 కోట్లు కన్నా ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుందనే భావన ఉంది. ఎన్నోసార్లు ముఖ్యమంత్రిగారి వద్ద అధికారుల వద్ద క్లారిఫికేషన్ తేసుకోవాలని ప్రయత్నం చేసినా సమాధానం వారు స్పష్టంగా చెప్పలేదు. మిశ్రతంగా చర్చలు జరగలేదు. మీరు పెంచితే పెంచండి తప్పలేదు కానీ పెంచే ముందు మళ్ళీ ఒకసారి నిర్ధారణ చేయండి. ఈ పథకం సమర్థవంతంగా రాష్ట్రంలో అమలు చేయడానికి మళ్ళీ ఒక సమావేశం పెడతారా లేక శాసన సభలో వివరణ ఇస్తారా చెప్పండి. దానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందో వివరాలు చెప్పి రెండు రూపాయలకన్నా కొంత పెంచిస్తే ఫర్వాలేదు కానే రు. 3.50 పైసలు వద్దు. ఇంత భరించలేదు. రు. 3.50లు కాకుండా మధ్యస్థంగా అమోదయోగ్యమైన ధరను నిర్ణయించండి. ఏ డబ్బుయితే చేస్తున్నారో ఆ డబ్బును మారు మూల ప్రాంతాల అభివృద్ధికి ల్యాండ్ కార్యక్రమాల కోసం, కన్స్ట్రక్షన్స్ ప్రోగ్రామ్ కోసం ఖర్చు పెట్టాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం అన్నది ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినా కూడా దీనిని తొలగిస్తారన్న ఆలోచన ప్రజలకు రాలేదు. ఈ ఆలోచన చివరకా ఎన్నికల రోజు వచ్చి ఉంటే రామారావుగారే తప్పకుండా అధికారంలోకి వచ్చి ఉండే వారని అభిప్రాయపడే వాళ్లలో నేను ఒకడిని. ఒక సారి రామారావుగారు కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలు చేసారు ఇది ఎల్లకాలం ఉండిపోతుందని దీనిని ఎవరూ కూడా రద్దు చేయలేరనే భావం ప్రజలలో కలిగి ఉంది. కాంగ్రెస్ వారు కూడా దానికి అనుకూలంగా మేము తప్పకుండా రెండు రూపాయల కె.జి. బియ్యం కొనసాగిస్తామనే నమ్మిక కలుగ జేసినందున ప్రజలు కాంగ్రెసు వారికి వోటు వేయడం జరిగింది. అందులో వేరే ఆలోచన లేనే లేదు. దానికి నిర్ధారణ చెప్పాలంటే గతంలో చెన్నారెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు ఆ బియ్యం పథకం తొలగిస్తారో, తేసివేస్తారో అన్న అనుమానాలతో అవోహంతో ప్రజలున్నప్పుడు అది నిజమయినది కాదని దానిని ఇంకా గట్టి పరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో రెండు రూపాయలు కాదు రు. 1.90 లకే ఇస్తామని చెప్పి ప్రజలను మోసం చేశా రేమోనని ఈ సందర్భంలో కాంగ్రెసు వారికి మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఎప్పుడయినా కానీ, ఏ ప్రభుత్వం అయినా కానీ అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు బీదలకు ఏ విధంగా సహాయం చేయాలని లేక బీదల ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధంగా మెరుగుపరచాలన్న ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉండాలి. ఈ రోజు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం చదులు మూడు రూపాయల 50 పైసలకు కిలో బియ్యం చేశారని అంటే ఏమయినా కొనుగోలు శక్తిని పెంచారా? వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని ఏమయినా

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

97

మెరుగుపరచినారా? అధికార పక్షం ఏమయినా బీదలకు సహాయం చేస్తున్నదా? ఇప్పుడు వుండే సహాయాన్ని తగ్గిస్తున్నారనే భావం ప్రజలలో ఏర్పడడా అని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. అంతేకాదు నిజంగా ఈ రోజు కాంగ్రెస్ వారు చెప్పినది ఏమిటంటే ఈ రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం వలన దాదాపు ప్రభుత్వానికి 800 కోట్ల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం నష్టం కలుగుతున్నదన్నారు. ఈ 800 కోట్ల రూపాయల నష్టాన్ని భరింపలేమన్నారు. రామారావుగారి ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు కేవలం వంద, 50 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే సబ్సిడీ క్రింద నష్టం వచ్చేది. అప్పుడు ఆ ప్రభుత్వం భరించేది ఈ రోజు 800 కోట్ల రూపాయలు భరించలేము, ఇది సాధ్యం కాదని, మూడు రూపాయల యాబది పైసలకు కిలో చేసినట్లయితే 200, 250 కోట్ల రూపాయల వరకు సబ్సిడీ భరిస్తామని తక్కిన పైసలు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు కేటాయిస్తామని వారు చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించినది ఈ సబ్సిడీ బియ్యం క్రింద ఏదయితే మిగులు వుంటుందో, ఏ డబ్బు అదా అవుతుందో దానిని ఆ 50 లక్షల రూపాయలను ప్రతి నియోజక వర్గం డెవలప్ మెంట్ కోసం ఇస్తామని చెప్పారు. వారు చెప్పిన అంకెల ప్రకారంగానే ఒక వేళ 800 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతూ వుంటే ఈ రోజు రు. 3-50 పైసలకు పెంచినట్లయితే 250 కోట్ల రూపాయలు పోగా మిగిలే డబ్బు దాదాపు 600 కోట్లు వుంటుంది. 600 కోట్ల రూపాయలు వుంటే ప్రతి నియోజక వర్గానికి 200 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించవలసిన అవసరం వుంటుంది. దానికి బదులు 50 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయిస్తే తక్కిన పైసలు కాంగ్రెస్ సెక్షన్ కు పెడుతున్నారా? లేకపోతే ఏమీ చేస్తున్నారనేది మాకు తెలియజెప్పలేదు. తెలియజెప్పవలసిన అవసరం వున్నది. వారు ఒక విధంగా ఒకే పథకాన్ని చెప్పినప్పుడు అయ్యా ఇన్ని రూపాయలు ఈ విధంగా మిగులు పెడుతున్నాము, ఈ విధంగా అదా చేస్తున్నాము అని చెప్పాలి. మరి ఆ డబ్బును ఏ విధంగా ఖర్చు పెడుతున్నారు? కనీసం ఈ రోజు గామాలలో వుండే బీద ప్రజానీకానికి సహాయం చేస్తున్నారా, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచడానికి ఏమీయినా పథకాలు రూపొందిస్తున్నారా, ఏమిటి, దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన వుండే జనాన్ని పైకి తీసుకురావడానికి...

ఛైర్మన్:- సర్పిరెడ్డిగారు ప్రతి నియోజక వర్గానికి రు. 2 కోట్లు కేటాయించి రు. 3-50 చేసినా సరిపోతుందని మీ అభిప్రాయమా?

శ్రీ సి. సర్పిరెడ్డి:- నా అభిప్రాయం ఏమిటంటే వారు నిజం చెప్పడం లేదు. దగా చేస్తున్నారు. కళ్ల నేరు తుడిచే పద్ధత్యంతో రు. 50 లక్షలు ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారు కానీ అసలు మిగులు డబ్బు మొత్తం యివ్వాలి గదా. ఒక వేళ వారు చెప్పిన మాట నిజమైతే బీదలకు సహాయ పడే పథకాలు రూపొందించాలి గదా. అది చేయడం లేదు. వారి పాలన సర్వేనది కాదని చెబుతున్నాను. ఈ రోజు ఇంకా ముందుకు వెళ్లి చెప్పాలంటే ఈ సబ్సిడీ బియ్యం బీద రైతాంగం ఇస్తున్నా ఈ ప్రొక్యూర్మెంట్ ఈ రైతాంగం దగ్గర ప్రొక్యూర్ చేసి అంటే ఈ రోజు బజారులో దొరికే బియ్యం ఏ రు. 8 లో, రు. 10 లో వుంటే ప్రొక్యూర్మెంట్ రేటు ఏ రు. 4లో వున్నది. సగము రేటు వున్నది. ఈ భారం ఎక్కువ మోసేది రైతు. ప్రభుత్వం మాత్రం కాదు. ప్రభుత్వం మోసే కొద్ది భారం మోయకుండా ఈ బీద, సాధలకు సహాయం చేయకుండా పెంచడంలోనే అర్థం ఏమిటో

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

నాకు బోధ పడడం లేదు. అంతేగాకుండా పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూట్ సిస్టంలో ప్రతి కుటుంబానికి 25 కేజీల బియ్యం ఇవ్వే వారము. అది ఇప్పుడు 16 కేజీలకు తగ్గించారు. అదయినా సక్రమంగా అందుకున్నాయా అంటే సగము అధికారులకు వోతుంది, డిలర్లకు సగము వోతుంది, బ్రాన్స్‌వోర్డ్‌లో సగము వోతుంది. ఏ విధంగా కూడా ప్రభుత్వం అందింపే ఈ కొద్ది పాటి సహాయం కూడా బీదలకు అందడం లేదు. కాబట్టి దీనిని మరల ఒకసారి పరిశీలించి ఈ పథకం ఎలా పురపడి అలా పుంపవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (కోవ్వూరు):- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులందరికీ ఉత్తరాలు వ్రాసి నియోజక వర్గాల ప్రకారం నేను కిలో బియ్యం రేటు పెంచానని ప్రకటన చేశారు. దీనికి నేను తీవ్రమైన ఆక్షేపణ తెలుపుతున్నాను. ఎందుకంటే నేను కూడా ఒక కాంగ్రెస్ సభ్యుడినే. నాకు ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరి నుంచి ఉత్తరం రాలేదు. ఈ రు. 2 లకు కిలో బియ్యం ధర పెంచడం న్యాయమా కాదా అని నన్ను సలహా అడగలేదు. I am not a party to the decision. This is consensus minus N. Srinivasul Reddy.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి (నర్సేపల్లి):- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా.....

Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:- Sir, who is he? Let me express my opinion. This is Parliamentary democracy. Nobody can interfere.

(అంతరాయం)

శ్రీ రత్న:- శేషారెడ్డిగారు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు వెళుతూ, వెళుతూ నా మీదికి ఈయనను వదలిపెట్టి వెళ్లారు. ఇది కున్నీ పట్టడమా, ఏమిటండీ. అసెంబ్లీలో రోజీఇజమా?

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి:- అధ్యక్షా.....

శ్రీ రత్న:- శేషారెడ్డిగారు దయచేసి కూర్చోండి. మీరు విఫ్ కూడా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి తరఫున ఎవరయినా వకలా తీసుకుంటే న్యాయం కాదని నేను చెబుతున్నాను. నన్ను మాట్లాడనియ్యండి ఈ నిర్ణయాలలో నేను భాగస్వామిని కానని మనవిచేస్తున్నాను. అదే చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు నేను రోశయ్యగారు, సమరసింహారెడ్డిగారు సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ నాడు మంత్రియము. కానీ ఆ రోజు చెన్నారెడ్డిగారు రు. 2 లకు కిలో బియ్యం పెంచుదామంటే పెంచడానికి వేలు బేదన్నారు. ఇదే కాదు బోగస్ కార్డులు వేడాట్ చేస్తామని అంటే పేయడానికి వేలు బేదన్నారు. అందులో రు. 2 లకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని పెంచితే ప్రతి పక్షం వాళ్లు అధ్యానీతేజీగా తీసుకొంటారని With due apology to Sri K. Rosaliah and Sri D.K. Samarasimha Reddy. రు. 2లకుకిలో బియ్యాన్ని రు. 10 పెంపలకి

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 కేసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలుచేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

99

తగ్గించి అనౌన్స్ చేయమని నేను పింటూ వుండగానే, టెగ్జర్ బెంచెస్ పింటూ వుండగానే
 అనౌన్స్ చేయమని చెప్పి అనౌన్స్ చేసిన తరువాత.....

(ప్రతి పక్కం నుండి నవ్వులు)

ఛైర్మన్:- శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు తమరు రోశయ్యగారు.....

Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:- That is why I said
 with due apology.

Sri K. Rosaiah:- Point of Clarification. Sir, since my
 name is mentioned here, I want to clarify it. కూడా హౌస్‌లో వుండ
 గానే వారు డైరెక్ట్‌గా ఏదో చెడుగా మాట్లాడారు, ఏదో అన్నారని కాదు. నా పేరు మెన్షన్
 చేసి డ్యూ అపాలజీ అని వారు చెబుతూ వుండగా విన్నాను అన్నారు. I want to make
 records straight. I have never told to the Chief Minister to
 reduce the price. On the other hand ఆ రోజు నేను వెళ్లి చెప్పినది
 ఏమిటంటే ఇది సబ్సిడీ వుంటుందని నేను అనుకోవడం లేదని చెప్పాను. చిహ్నం వారు
 వినడం పొరపాటు అయినా కావచ్చు. లేకపోతే నేను మాట్లాడగానే వేరు వెళ్లి చెప్పారని
 అపోహ అయినా వుండాలి కనుక అది పోరపాటుని మనవిలేదున్నాను.

ఛైర్మన్:- ఓ.కె.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- ఎలా అయితే నేమి. రు. 1-90లు చేయడానికి
 మేము అందరం భాగస్వామం అన్నాం. మేము బియ్యం ధర రు. 1-90 పైసలు షేస్ సరికి
 ప్రతిపక్కల ముఖాలు నల్లగా అయ్యాయని సమరసింహారెడ్డి నోటి నుంచే అన్నారు.
 ఇప్పుడు రు. 3-50 పైసలు షేస్ సరికి వాళ్ళ మెహాలు తెల్లబడ్డాయి, మన మెహాలు నల్ల
 బడినాయి.

(ప్రతిపక్కం నుంచి నవ్వులు)

ఇప్పుడు కార్డులు వేడబ్ చేయబోతున్నారు. రు. 3-50 పైసలకు అమ్మబోతున్నారు. 16
 కేజీలకు మాత్రం దింపి వేశారు. '5 గురు వన్న కుంటుంటుంటే ఒకరిని హత్య చేస్తా
 నలుగురే మిగిలారు' అన్నట్లు వన్నది. ఇక బియ్యం గురించి అంగడికి పోతే మా దగ్గర
 స్టాక్ లేదని బోర్డు వుంటుంది. ఆ 16 కేజీలు కూడా సున్నే. మరి మాస్టే ఇతర
 రాష్ట్రాలకు వెళ్ళబోతున్నాయి. ప్రభుత్వ అధినేతల అధ్యక్షులతో బ్యాక్ మార్కెట్ జరుగుతూ
 ఇతర రాష్ట్రాలకు ట్రాన్స్‌పోర్ట్ జరుగుతూ వుంటే అడ్డగించే నాధుడే భేషం వోయింది.

(ప్రతిపక్కం నుండి షేమ్, షేమ్ అని కేకలు)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

శ్రీ సి.వి. శేషారెడ్డి:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా, *** వున్నది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- ఆయనకు ఎందుకు కూర్చో గుమ్మడికాయల
వొంగ అంటే భుజాలు తడుముకుంటున్నారు. నేను వీరు చేసే వేషాలకు రాజీవ్ గాంధీగారి
తత్వ కోణింబి పోతున్నాను.

(అంతరాయం)

రూల్ 304 క్రింద మాట్లాడుతూ వుంటే ఈ విధంగా అడ్డు తగులుతున్నారు. ముఖ్య
మంత్రిగారు పెడుతూ, పెడుతూ నా మీదకు వదలిపెట్టి వెళ్ళారు. ముఖ్యమంత్రిగారు
జవాబు చెబుతారు. వారికి ఎందుకండీ. నేను మరల చెబుతున్నాను. స్వర్గంలో వుండే
రాజీవ్ గాంధీ మనసు కోణింబి పోతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. వారికి ఏమయినా *** అనే
పదాన్ని రికార్డుల నుంచి తొలగించాలి.

ఫైరర్స్:- నేను రికార్డుల నుంచి అది ఎక్స్ పండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- జానీగారు కూడా ఒక ప్రకటన చేశారు.
మొత్తం బియ్యం మీద ఇవ్వే సబ్సిడీని రద్దు చేయాలని ప్రకటన ఇచ్చారు. ఇది గవర్నర్
మింట్ లో ఒక భాగం. అర్థికంగా, పుష్టికరంగా తయారు చేయకుండా సామాన్య
మానవుడిని చిత్రపీఠాలు పెడుతూ ఎలక్ట్రిసిటీ బారెప్ పెంచి 5 1/2 శాతం వడ్డీ రద్దు చేసి
గ్లాస్ సబ్సిడీ రద్దు చేసి, అన్ని ధరలు పెంచి బీదవారిని కూల్చివేస్తున్నందున అగ్ని పర్యతం
బద్దలు అయ్యే రోజు వస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

(నవ్వులు)

ఒక పథకం ప్రకారం ఈ పార్టీని సమూలంగా నాశనం చేస్తున్నారు. అఖరుగా ఒక మాట
పెబుతున్నాను నేను 250 మీటింగ్లు పెట్టినప్పుడు బాబ్ రూం డాన్స్లు చేశారు.

(ప్రతిపక్షం నుంచి నవ్వులు, వప్పట్లు)

1-20
మ.

Chairman:- You confine to the subject only.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- నన్ను చెప్పనివ్వండి. పాలిడుగు వెంకటరావు
కన్సర్న్డ్ మినిష్టరు జవాబు చెప్పాలి. పాలి అడుగు అంటే పాలిష్ చేసిన మేగడ వుంటుంది.
పాలకు అడుగున మట్టిపాత్ర ఉంటుంది. మేగడ పెట్టుమనడం లేదు. కనీసం పాలన్నా

*** Expunged as ordered by the Chair.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తేసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

101

యివ్వండి అంటే మట్టిపాత్ర ప్రజలకు యిచ్చి అదుక్కుమన్న పరిస్థితి వచ్చింది. వినండి సార్. చెప్పకుండానే బెల్లు కొడుతున్నారు. బెల్లుంటేనే నాకు గుండెదడ. మా పరిస్థితి ఏటా వుందంటే కేంద్రప్రభుత్వం ఆర్థిక విధానాలు బాగున్నాయి. ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ బాగుంది. కేంద్రప్రభుత్వ విధానాలు బాగున్నాయి. ఆర్థిక విధానాలు బాగున్నాయి. బాగుందో లేదో చూడకుండానే మా నాయన నేతిని తాగాడు నా మూతి వాసన చూడండి అన్నట్లు కేంద్రప్రభుత్వంను పొగుడుకొని సర్పెట్టుకోవలసి వస్తున్నదేగానే ఇక్కడ పడే బాధలు, రాష్ట్ర పరిస్థితికి ఏమీ జవాబు చెప్పాలి అనే ఆలోచన లేకుండా ఈ పరిస్థితులలో కూడా ఎవరికి తెలియకుండా డెసిషన్ తీసుకొని ఒక్కసారే రు. 300లు పెంచడం అంటే ప్రజలు క్షమిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. దానికి జాగ్రత్త ఉండాలి. అయిదు వందల కోట్ల రూపాయలు కోట్లవరకు రాయితీలు యిచ్చి పేదవాడి నోటి దగ్గర కూడా దొరకకుండా చేస్తే ప్రజలు క్షమించరని మనవి చేస్తున్నాను.

Chairman:- Please confine to the subject.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు నాపేరు మెన్షన్ చేశారు. నేను క్లారిఫై చేసేది ఏమిటంటే, మంత్రివర్గంలో నేను సభ్యుడిగా వున్నాను. నాకుండే స్వంత ఆలోచనలు నాకుంటాయి. ఈ రాష్ట్రంలో ఒక విధానం కొనసాగిస్తున్నప్పుడు ఆ విధానం యొక్క మంచిచెడ్డలు గురించి చెప్పేవాక్కు ఒక ప్రజా ప్రతినిధిగా, శాసనసభ్యుడిగా అనుకోండి, ఒక పౌరుడిగా అనుకోండి నాకుందని భావిస్తున్నాను. సబ్సిడీ బియ్యం కొనసాగిస్తే ఒకవైపు సామాన్య మానవుడు 8, 9 రూపాయలకు బియ్యం కొనుక్కునే దౌర్భాగ్య పరిస్థితి కొనసాగుతుంది. దానిని శాశ్వతంగా అరికట్టాలనే ఆలోచన ఉంది.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- చెప్పనివ్వండి. జానీగారు మాట్లాడుతున్నారు. మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

ఛైర్మన్:- నాకు తెలుసు. ఏమిటంటే 304 లో ఏమిటి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ తరువాత రైట్ చేయండి.

Sri K. Vidyadhar Rao:- Sir, as a Minister, whatever statement he makes, it becomes the collective responsibility of the Cabinet. There is no question of independent opinion. It is only in the Council, the Minister can express his opinion.

Sri Mohd. Jani:- Sir.....

(Interruptions)

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తేసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

Sri K. Vidyadhar Rao:- In view of this, I would like to know whether it is the assurance of the Government and do away with the scheme -- Supply of Rice at Rs. 3-50 per KG-- and is it the result of the Cabinet decision?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది పూర్తిగా వినండి. మధ్యలో వాళ్లు వచ్చారు.

ఛైర్మన్:- పూర్తిగా చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- నేను ఖచ్చింగా చెప్పాను. బియ్యంధర గురించి ప్రధాన ఆహారం, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలకు. పేదప్రజలకు బియ్యం తప్ప తింటానికి వేరే ఏమీ లేదు. ఈ ధర బీదప్రజలకు అందుబాటులో ఉండేట్లుగా చేయవలసిన బాధ్యత మన అందరి మీదా ఉంది. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ నాపేరుకూడా ఇందులో ఇరికించు కున్నారు. క్యాబినెట్ లో ఆయన ఏమిచెప్పారో మాకు తెలుసు. రోజు రోజుకూ అభిప్రాయాలు మార్చుకుంటూ ఉండే ఆయనను మాస్టర్ బ్లైట్ నాకు తెలియదు. ఈ సభలో ప్రతిసారీ ఇదేవిధంగా చేయడం ఆయనకు అలవాటు అయింది. ఈ రాష్ట్రంలోని ప్రజలకు బియ్యంధర అందుబాటులో ఉండేదానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అధ్యక్షా, నా మీద వారు మాట్లాడిన మాటలు.

ఛైర్మన్:- రికార్డ్ నుండి తొలగిస్తున్నాను. దయచేసి కూర్చోండి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, one of the Members of this House, has taken my name with regard to certain aspects.

I am a Member of the Cabinet. Whatever decision any Cabinet takes, everyone in the Cabinet is collectively responsible for it and every one here is aware of it. I am not denying the fact.

What we had discussed, it is not the matter concerned here. That is the fundamental principle. I need not reiterate it to my friend the way how it has been taken. My name has been taken. అధ్యక్షా, నేను ఈ సబ్సిడీ కుట్టప్పై మాట్లాడేముందు మీకు ఒక

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, నేను ఈ సబ్సిడీ కుట్టప్పై మాట్లాడేముందు మీకు ఒక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీరు నా పార్టీలో కలవకపోతే కలవక పోయినారాగానీ నన్ను మీ ఇండిపెండెంట్ లో కలుపుకోకండి. నన్ను ఇండిపెండెంట్ అని పిలవారు. దయచేసి నాకు ముందు యిచ్చినా ఫర్వాలేదు. తరువాత యిచ్చిన ఫర్వాలేదు.

ఛైర్మన్:- ఓంకార్ గారు, మీరు దయచేసి నమ్ము అపార్థం చేసుకోకండి. స్పీకరు గారు ఎంచుకొన్నప్పుడు మిమ్ములను గూడా ఇండిపెండెంట్ లాగా లెక్కపెడుతున్నారు అందుకని అన్నాను.

*** Expunged as ordered by the Chair.

ఎం. ఓంకార్:- నేను ఇండిపెండెంటును కాదు. నా పార్టీ ఎం.సి.పి.ఐ. నాకు బియ్యం ఎప్పుడు యిచ్చినా అభ్యంతరము లేదు కానీ నన్ను మాత్రం మీ దాంట్లో కలుపుకోకండి. మీరు మాదాంట్లో కలవకపోయిన ఫర్వాలేదు కానీ. తరువాత —

అధ్యక్షా, ఈ రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం అనేటటువంటి పథకం ఏదీ అయితే ఎందుకీ ఆయా ప్రభుత్వాల యొక్క రాజకీయ లక్ష్యం లేదని ప్రజల సంక్షేమంపట్ల ఆ ప్రభుత్వానికి గల అవగాహననుబట్టి ఉంటుంది. ఈ రోజున సంక్షేమ పథకాలు ముఖ్యంగా ప్రజలకు లాభకరంగా అందగలిగిన స్కేము ఎదన్నా ఉంటే ఈ రెండు రూపాయలకు కిలో పథకం అనేది నిర్వివాదాంశము. యిలాంటి రెండు రూపాయలకు కిలో పథకం బియ్యం యివ్వడం వల్ల మన మీద సబ్సిడీ భారం పడుతున్నది అనేది వాస్తవం. అదే విధంగా సబ్సిడీ అనేది లేకుండా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఉండవు అనేది వాస్తవం అని గుర్తించాలి. ఈ పెరుగుతున్న భారాన్ని ఏ రకంగా భరించాలి ఎక్కడ నుంచి పూడ్చుకోవాలి అనే విషయం పేరు కానీ భారం పెరుగుతున్నది అని ఈ సంక్షేమ పథకాలకు సున్నా పెట్టడం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యాన్ని తగ్గించడం ఏవిధంగానూ మంచిది కాదని. ఇది క్షేమం కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు పార్టీ లేడర్లను పిలిచారు. అందరినీ ఒకేసారి పిలవలేదు. ఒంటరిగా పిలుస్తున్నారు ఎందుకంటే అని. కొంతమంది నాయకులు సూచనలు యిచ్చారుకనుక. ఒంటరిగా మీ అభిప్రాయం తీసుకొంటున్నాము అన్నారు నా అభిప్రాయం నేను చెప్పాను. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అనేది ఉండండి. దీనిని మార్చకండి, అది. మీ ప్రభుత్వము యొక్క పోలిటికల్ విల్ మీద ఆధారపడి ఉన్నది. మేము రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం తగ్గించడానికి ఒప్పుకోము. అదే సమయంలో ఈ భారం భరించడం కష్టంగాఉంది. తరువాత ఈ స్కేమును ఎలా వేయాలి అని అందోళన పడతూవున్న ఆదాయ వనరులు నికరంగా పెంచుకోవలసి ఉన్నది. అన్నిటికన్నా కేలకంగా నేను చేసిన మరొక సూచన ఏదంటే రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకాన్ని ఉంచాలని, కొరుతూనే అవార ధాన్యాల టోకువ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోండి. మీరు చెప్పిన లెక్కల ప్రకారంగానే 15 లక్షల టన్నుల బియ్యం మన దగ్గర ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి. ఉత్పత్తి దారుల అవసరాలకు 20 లక్షల టన్నులు పోతుంది. మార్కెట్టులో యింకొక 30 లక్షల టన్నులు పోతాయి, యింకా 65 లక్షల టన్నులు మనం యితర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేయడానికి మనదగ్గర నిల్వ ఉంటున్నాయి. అవి ఎగుమతిచేసేటటువంటి దాంట్లోనుంచి మనకు అధిక ధర వస్తుంది. దానితో మీ ఖర్చులు అవి పూడతవి అని అన్నాను. వారు ఏమన్నారంటే మనము ఇది నేషనల్ కౌన్సిల్ చేసిన తరువాత మన ప్రభుత్వం యంత్రాంగం బ్యూరోక్రాసీ మిగలనిస్తుందా? మనల్ని మింగుతుందని అంటే అధికారులు మింగుతూఉంటే ఇక ప్రభుత్వం నడిపేది ఎట్లాగంటే కాబట్టి కమిటీడ్ ఆఫీసర్లను పెట్టండి. వాళ్ళమీద నిఘా ఉంచండి. నిజాయితీపరులైన మినిస్టర్లు బాధ్యత తీసుకొండి, ఏవిధంగానైనా దీనిని మీరు ఫుడ్ గ్రెయిన్ టేబులు టేబిల్ ఓవర్ చేయండి తప్ప వేరే రకంగా పరిష్కారం కాదు. యిప్పటికీ నేను చెప్పింది ఏమిటంటే మార్కెట్టులో అకుశలవ్వకార్లు, పనుప పచ్చ కార్లు యిచ్చి రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం ఒకరు చెప్పి వదిలి రూపాయలు కిలో బియ్యం యింకొక చొటకొనేటట్లు చేయకండి అందరికీ రెండుపావలతో, రెండున్నరతో దొరికేటట్లుగా మార్కెట్టులో ఫ్రీగా అమ్మేటట్లు వేయాలి అని అంటే అవార ధాన్యాల టోకు వ్యాపారం ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలి. లేదా ప్రభుత్వం కాకున్నా ఇతర సంస్థలు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: వేదలకు సబ్సిడీ
బీయ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

స్టేటు ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ అనే సంస్థ ఉంది. సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ ఉన్నది. కో ఆపరేటివ్ సోసైటీలు ఉన్నాయి. యింకా ఇతర ఏజన్సీలు క్రియేటు చేయండి. మొత్తం మీద ఏదంటే ఈ ఆహారధాన్యాలు ఈ ప్లెవేటు వ్యక్తుల యొక్క ప్రమేయం లేకుండా ఏదో సహకార సంస్థలో ప్రభుత్వ సంస్థలో తీసుకొని అందరికీ సప్లయ్ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఏటువంటి ప్రత్యామ్నాయ మార్గం చేయకుండా రెండు రూపాయలకు కిలో బీయ్యం అన్నది ఎక్కివేయడం అనేది సమర్థనీయం కాదు. న్యాయంకాదు. మంచిదికాదు. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు అనంతపూరులోనో బహుశ మరొక చోటనో ప్రకటన ఏమి చేశారంటే నాదగ్గరకు వచ్చిన నాయకులు అంతా ఈ ధరలు పెంచడం కోసం అంగీకరించి బయట ఏదీ అయితే వుందో వ్యతిరేకిస్తున్నారు అని అన్నారు. అటువంటి అవాస్తవమైన ప్రకటన ముఖ్యమంత్రిగారు చేయుట న్యాయంకాదు. ఎవరన్నారో చెప్పండి. ఏ నాయకుడు అన్నారు. మీతోటి లోపాయికారిగా మీతోటి ధరలు పెంచమని చెప్పి ఆ తరువాత ధర తగ్గాలని ఆందోళనలుచేస్తున్నారని నీందలువేయడం అన్నది చాలా అక్కమం. మంచిదికాదు. నేను యిప్పటికి ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే మీరు నీయాజక వర్గానికి 50 లక్షలుకాదు కోటి యివ్వండి ఎంతైనా యివ్వండి. దానికి దీనికి సంబంధం ఏమిటండి. సంబంధం పెట్టడానికి వీలులేదు. ఇదో ఒక రకంగా ఏమన్నా మాకేమన్నా లంచం యివ్వీ లాంగ్ తేసుకోదలచినారా, లేకపోతే సంతృప్తి పరచదలచుకున్నారా, యిది మాత్రం న్యాయం అయినటువంటిదికాదు. మీరు కాన్స్టిట్యూయెన్సీ డెవలప్ మెంటు పెట్టుకొని రెండు రూపాయలకు కిలో బీయ్యం పథకానికి ముడి పెట్టడం అంటే యిది తాతగారి మోకాటికి అవ్వగారి తలకాయకి ముడి పెట్టడానికి భేసినటువంటి ప్రయత్నం తప్ప మరేమీ కాదండి. అందుకోసం మేము ఈ ప్రభుత్వాన్ని గట్టిగా కోరేది ఏమిటంటే రెండు రూపాయలకు కిలో బీయ్యం పథకాన్ని పునరుద్ధరించండి. ప్రత్యామ్నాయంగా ఆహారధాన్యాల బోకు వ్యాపారాన్ని స్వాధీనం చేసుకోండి. లేకపోతే చౌకగా అందరికీ రెండు రూపాయలకు కిలో బీయ్యం దొరికే విధంగా యితర ఏంజెన్సీలను క్రియేటు చేయండి. కానీ ఈ రకంగా ధర పెంచడం మంచిది కాదు. తగ్గించడం మంచిది కాదు. అట్లాగే కుటుంబం ఐదు గురితో ఉండే నీర్యవనం మార్చుకండి జమ్మికు ఐదు కిలోలు బీయ్యం యివ్వే పద్ధతినీకూడా తగ్గించ కండి. ఆ పద్ధతినీ అంతా పునరుద్ధరించండి అని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Paladugu Venkata Rao:- Sir, the subsidy rice scheme was introduced with effect from 1st December 1982. At that time the F.C.I. issue price was, on an average, Rs. 207/- per quintal, in 1982. The subsidy liability per K.G. during 1983-84 financial year was Rs. 70.43 N.P. per Kg., The present average F.C.I. issue rate is Rs. 445.40 N.P. per quintal. Consequent on the number of upward revisions of the issue price of rice, since the introduction of the scheme, there has been a quantum jump in the allocation of rice, year after year. The subsidy liability which was Rs. 75 crores in 1983-84 has reached a level of about Rs. 536 crores in financial years 1990-1991 and 1992. Since the subsidy element of rice has reached a staggering proportion of Rs. 2.85 N.P. per KG., as against the original Rs. 0.43 N.P. - a time has come to cut down the subsidy. Government took a decision to increase the consumer price to Rs. 3.50 N.P. so that the subsidy component could be kept at a fixed rate of Rs. 1.25 N.P. per KG. The over increase in the subsidy burden has resulted in non-availability of funds for other activities.

తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ

బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

The Government, with a view to ensure adequate availability of rice in the open market and keep in view the purchasing capacity of the weaker sections and also to enable all the sections of the people to get rice at a reasonable rate in the open market, reduced the scale of supply of rice to green-white cards to 4 KG per head per month, subject to a maximum of 16 kgs. The above decisions have been given effect from 27-1-1992. Therefore the concept of fixed price has been modified into a fixed subsidy per Kg, so that the budgetary commitments on rice subsidy scheme remain credible and at a reasonable level. But for the present financial constraints of the State Government and the new national economic policy at the Centre to solvable the country's credibility in the world scene the Government would not have thought of these modifications.

I would therefore reiterate to this August House that this Government is committed to the basic postulate behind the scheme, namely, to give a helping hand to the poor in fighting hunger and malnutrition. అధ్యక్షా, చివరతీగా నేను రెండు మాటలు చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాకు ఎవరికి అర్థం కాలేదు మే సేతుమెంబు.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు:- మేకు అర్థం కాదు. నిద్ర వోయే వారిని లేపవచ్చు గాని మెలకువతో వున్నవారిని ఎవరూ లేపలేరు.

మెస్సరు స్పీకరు:- ఇప్పుడు తెలుగులో చెబుతున్నారు.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, పెద్దలు రామారావుగారు కూడా ఇక్కడనే వున్నారు. అదృష్టం. ప్రతిపక్షనాయకులు అందరూ మాట్లాడారు. మే పార్టీ మీటర్లు కూడా మాట్లాడారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ గాని యి ప్రభుత్వం గాని ముఖ్యంగా రాజకీయానికి సబ్సిడీకి ముడి పెట్టే లేదని మొట్టమొదట మనవి చేస్తున్నాను. అది ముడి పెట్టి ప్రతి ఎన్నికలో బ్యానర్స్ పెట్టండి - అన్న వరం అని చెప్పి - తెలుగుదేశం పార్టీ గాని కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏనాడు యి సబ్సిడీ విషయం రాజకీయాలోకి తీసుకురావేదు. వేదం దగ్గర నుండి ఓట్లు తీసుకునే దానికి -

(ఇంటరప్షన్స్)

మేకు ఓపిక లేకపోతే జ్యూజ్ మేకు ఎక్కడపోతే నేను వేసేది ఏమీ లేదు. మేరు ప్రతి బోట పప్పు బ్యానర్స్ మీద 'అన్న వరం' అని పెట్టారు. రాజకీయాలు పెట్టారు దానిలో. 1982 లో విజయభాస్కరరెడ్డిగారు స్టేమును తీసుకు వచ్చినవాడు ఎక్కడా కూడా మేము అ బ్యానర్స్ పెట్టలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మేము ఎలక్కను మ్యానిఫెస్టోలో రియలైజేట్ చేశాము. పేద వారి తరఫున మేము నిలబడుతాం. పేదవారి స్టేము అన్ని కూడా మేము కంట్రీన్యూ చేస్తాం అని ఇది ఒక పార్టీకి సంబంధించినది కాదు. ఈనాడు కూడా మేము చెబుతున్నది - ఎన్నికలకు గాని ఓట్లకు గాని పేదవారి అర్థిక పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి గాని యి బియ్యం

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

స్కీముకు సంబంధించేదని మనవిచేస్తున్నాను. నర్సిరెడ్డిగారు చెప్పారు - యి మాట తెలిసి
వుంటే అధికారంలోకి వచ్చే వారు కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అధికారానికి వచ్చేది
బియ్యం వల్ల కాదు, అధికారం నుండి వోయేది బియ్యం వల్ల కాదు. ఈ స్కీమును
రేషనరైజ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. స్పెంజిఫిక్ బేసిస్ మీద తీసుకురావలసిన అవసరం
వుంది. ఎప్పుడో 1982లో పెట్టిన రెండు రూపాయకు కిలో బియ్యం 1992లో అంటే పది
సంవత్సరాల తరువాత కూడ కంటిన్యూ కావడమనేది యి ప్రపంచములో ఏ మాత్రము కూడ
శాస్త్రం తెలిసిన వారు ఎవరు కూడా ఒప్పుకోడానికి వీలులేనటువంటి నగ్గు సత్యం. దానికి
ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు...

Shri K. Vidyadhararao:- With the respects to the Hon'ble
Minister, we want a clarification.

Sri Paladugu Venkata Rao:- With all due respects to all
the Members - Sir. నేను చెబుతున్నాను This is the best Scheme in
the world. This Government believes in the Scheme. దాని గురించి
ఎవరు కాదనడం లేదు. పేదవాడికి అన్నం పెట్టే స్కీమును కాదని గాని పేదవాడికి పెట్టడం
తప్పు అని గాని పేదవాడికి పెట్టుతున్నందు వల్ల ఎవరో బలహీనపడుతారనే వారు ఎవరైనా
వుంటే వారిని అనండి గాని This Government believes in the scheme.
మేము దీని గురించి ఒకసారి కాదు, రెండు సార్లు కాదు, మూడు సార్లు చెప్పాము. ఈ
స్కీమును మిగతా రాష్ట్రాలు యింప్లెమెంట్ చేసుకోడానికి చూస్తున్నాయి. వరల్డ్
ఎకానమిస్ట్స్ అందరు ఒప్పుకున్నారు, దానిని మేము కాదనడం లేదు. విద్యార్థరూపుగారు
యిందాక చెప్పినట్లు వరల్డ్ ఎకానమిస్ట్స్ గాని యిండియన్ ఎకానమిస్ట్స్ గాని, పేదవారికి
పెట్టాలనేది వద్దు అని ఎవరు అనలేదు. ఇది మంచి స్కీము అనడములో మాకు కూడా
రెండవ మాట లేదు. కానీ దీనిని శాశ్వత ప్రాతిపదిక మీద - మనకున్నటువంటి ఎవేంబులిటి
ఆఫ్ ఫండ్సునుగానీ, థాన్యాన్ని గానీ, మనకున్నటువంటి పాపులేషనును గాని పావర్టీని గాని
లెక్క చేసుకొని దీనిని స్పెంజిఫిక్ బేసిస్ మీద తీసుకురావడం కొరకు ఆరు నెలల పాటు
ముఖ్యమంత్రిగారు మా పార్టీ ప్రతినిధులతో గాని ప్రజలతో గాని ఆ మిత్రులతో గాని ఎట్లా
వుంటే బాగుంటుందనేది చర్చించడమే గాకుండా, దీని మీద కేబినెట్ లో మూడు నాలుగు
సార్లు మంత్రులందరికి అవకాశం యిచ్చి చర్చించడం జరిగింది. అట్లా చర్చించిన దరిమిలా
మళ్ళీ అధికారులందరితో మాట్లాడి చివరకు సబ్సిడీ యింత అని నిర్ణయం చేయకుండా
వారకనే ధర మాత్రం నిర్ణయం చేస్తే యీ రాష్ట్రము బయట పడే ప్రస్థితి లేదని, మనం
ఎక్కడో ఒకవోట కంటిన్యూస్ ప్రాసెస్ లో ఖచ్చితంగా వుండేట్లు దీని సబ్సిడీ ఫిక్స్ చేస్తామని
లెక్కలు చేసుకొని చివరకు రు. 1-25 ల దగ్గరికి ఫిక్స్ చేస్తామని అనుకోవడం జరిగింది.
దీని మీద డిఫరెన్స్ ఆఫ్ ఒపేనియన్ కేబినెట్ లో అందరికీ వుండవచ్చు. అది వేరే విషయం.
కానీ నిర్ణయం తీసుకున్న తరువాత అది కేబినెట్ నిర్ణయం, అది పార్టీ యొక్క
నిర్ణయం, యీ ప్రభుత్వం యొక్క నిర్ణయం అని మనఫి చేస్తున్నాను. శ్రేనివాసులు
రెడ్డిగారో మరెవరో కాదంటే దానికి అభ్యంతరం లేదు. మీ అభిప్రాయాలు మీకు ఉంటాయి.
నేను కాదనను. కానీ యిది కేబినెట్ తీసుకున్నటువంటి నిర్ణయం. ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న
నిర్ణయం - రు. 1-25 లు సబ్సిడీ యివ్వాలనే మాట వుంది. మొన్న ఎఫ్.సి.ఐ. పెంచిన

పైసే గాకుండా మళ్ళీ తిరిగి పెంచుతుందేమోననే భయం కూడ వుంది. మళ్ళీ పెంచినప్పుడు ఏమీ చేయాలనే ఆలోచన వచ్చి అప్పటికప్పుడు మళ్ళీ ధరలు పెంచడం, తగ్గించడం అనేది గాకుండా రు. 1-25 ల సబ్సిడీ ఫర్ ఎవర్ యిట్లా కంటిన్యూ కావలసిందే, వారికి యింకా ఆ భయం లేకుండా యీ సబ్సిడీ ప్రభుత్వం యివ్వవలసిందేనని నిర్ణయించడం జరిగింది. నిజంగా పెద్దలు అందరు సహకరించి రేపు రాష్ట్రానికి ఆర్థిక వనరులు పెరిగితే ఆ రోజు మళ్ళీ ఆలోచన చేయడానికి అడ్డు పెట్టే వారు ఎవరు లేరు. కానీ యీ రోజు ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏమిటో అని అడుగుతున్నాను. పెద్దలు రామారావుగారు అక్కడ వున్నారు. ఒకసారి తిరిగి చూడండి. ఈ స్కేము యీ ప్రభుత్వములో మరి మీ ప్రభుత్వములో జరిగిన తేరు ఒకసారి చూడండి. మీరు మొట్టమొదట 1982 లో కార్డు యిచ్చిన రోజు, కోటి 8 లక్షల గ్రిన్ కార్డు యిచ్చారు. ఏ బేసిస్ మీద కోటి 8 లక్షల గ్రిన్ కార్డు యిచ్చారని అడుగుతున్నాను. ఆ రోజున అది పెట్టినప్పుడు సబ్సిడీ 43 పైసలు. 1990 లో ఆ సమస్యను మా మీద పెట్టినప్పుడు ఎంత బిరుపు పెరిగింది, యీ బిరుపును ఎవరు మోయాలని అడుగుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో కోటి 8 లక్షల మంది గ్రిన్ కార్డు హోల్డర్లు అయిన పేదవారు వున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఆ పేసినటువంటి తప్పిదాన్ని యీ రోజు మేము సరిచేసుకొని.

ఇంటరవ్యూ)

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు:- 1987 లో గ్రిన్ కార్డు హోల్డర్లు 108 లక్షల 54 వేల మంది వున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఎవరికి యిచ్చారు బియ్యం? ఎక్కడకు పోయింది యీ సబ్సిడీ అని అడుగుతున్నాను. 1990 వచ్చేసరికి 99 లక్షల 45 వేలకు లాక్కిచ్చారు. మధ్యలో మీరు ఏమీ చేయలేదా అని అడుగుతున్నాను. 1988 లో 96 లక్షలు ఎట్లా వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. 1987 లో 95 లక్షలు ఎట్లా వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. 1983 లో 108 లక్షల కార్డు మొదలు పెట్టిన పెద్దలు 1987 వచ్చే సరికి 95 లక్షలకు ఎట్లా తగ్గారని అడుగుతున్నాను. అందుకని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ స్కేము వల్ల యీ రాష్ట్రములో పేదవారికి పెట్టవలసిన అన్నాన్ని పేదవారి కొరకు నడుప వలసిన స్కేములో కానీ వారిని పెట్టినందువల్ల మాకు యింత బిరుపు అయింది. ఆ బిరుపును తప్పించుకోడానికి నానా యిబ్బందులు పడవలసి వస్తున్నది. ఈ రెండు సంవత్సరాలలో ఏదో ఒక రకంగా ఆ కార్డును ఎంజాయ్ చేసే పెద్దలు ఎవరైతే వున్నారో వారిని కాస్త ప్రక్కకు పెట్టి - యింకా పేదవారు బిరుపు వున్నారు. వారందరికీ కూడ యీ స్కేమును ఎక్స్టిండ్ చేస్తామంటే, దానికి పడే యిబ్బందులు ఒకటి కాదు, రెండు కాదు, మూడు కాదు - Every where we are, facing difficulties. మీకు మనవి చేస్తున్నాను. పేదల కొరకు పెట్టిన యీ స్కేమును ఎందుకు యీ రకంగా బిదనాం చేస్తున్నామనేది ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం మనందరి మీద వుంది. ఈ విషయం ఆలోచన చేయకుండా - యీ పాయింటును, క్లెక్సి అఫ్ ది ప్రాబ్లం యిక్కడ వుంటే, దానిని ఆలోచన చేయకుండా - పేదవారి మూలంగా డబ్బులు ఎక్కువ అయినవా అనే ఒక పెద్ద మనిషి అంటి, లేదు, యీ స్కేమును 108 లక్షలకో, 120 లక్షలలో యీ రాష్ట్రంలో అమలు జరుపాలంటి. 80 వర్సంటి అఫ్ ది పాపులేషన్లో పావర్టీ వుండా యీ రాష్ట్రములో

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

అని అడుగుతున్నాను. వీటి అన్నింటినీ అర్థం చేసుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు ముందు వన్నె యీస్కేమును కంటిన్యూ చేద్దామని రు. 1-25 ల సబ్సిడీ యిస్తామని మనవి చేశారు. పోతే 16 కిలోల విషయం కూడ మనవి చేశారు. నేను కాదనడం లేదు. మాకేమైనా సంతోషం అంటారా? 25 కిలోలు కాదు, 35 కిలోలు యివ్వవలసిన అవసరం వుందనే సంగతి మాకు తెలుసు. పర్పజింగ్ కెపాసిటీ గురించి యిండాకా మాట్లాడారు. పర్పజింగ్ కెపాసిటీ ఆఫ్ ది హార్డ్ వేపుల్ బిహ్వండంగా యింహౌస్ అయిందని మేము అనడం లేదు. కానీ యిక్కడ వన్నె పరిస్థితులు ఏమిటో అనేది మీరు ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఇవాళ అవసరమైనంత పంట పండే పరిస్థితి లేదు యీ రాష్ట్రములో, పోయిన సంవత్సరము మొట్టమొదటిసారిగా 33 లక్షల 45 నేల టన్నులను యీ రాష్ట్రములో పౌక్యూర్ చేసుకోవడం జరిగింది. మిల్లర్లు టార్గెటు మీద మూడున్నర లక్షల టన్నుల ఎక్కువ తీసుకోవడం జరిగింది. దాని వల్ల గానీ యింకో దాని వల్ల గానీ ధరలు పెరిగాయనే ఆలోచన కూడ వచ్చింది. ఓపెన్ మార్కెటుకు వెళ్లవలసిన థాన్యాన్నీ మనమే తీసుకుంటే, వారు 1:1 రో బయట ఎక్స్పోర్ట్ చేస్తున్నారనే అర్థమైందేమిటో యిది మీరు కొత్తగా తీసుకు వచ్చింది గాదు లేకపోతే వెన్నారెడ్డి ప్రభుత్వములో తీసుకు వచ్చింది గాదు. బిహ్వందరెడ్డి గవర్నమెంటు దగ్గర నుండి 1:1 రో బయటకు ఎక్స్పోర్ట్ చేసే అనవాయితీ ప్రకారముగా వచ్చింది. దానిని కాదని యీ సంవత్సరము మళ్ళీ 2/3 తగ్గించడం జరిగింది. మిల్లర్స్కో మాట్లాడం కూడ జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇండాక ఓంకార్ గారో మరెవరో చెప్పారు - బయటకు 10 లక్షల టన్నులు పోతున్నాయని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. పది లక్షల టన్నులకు గత ప్రభుత్వములో నెల రోజులు, రెండు నెలలు - టైమ్ పేరియడ్ అయిపోయినా కూడ మామూలుగా వారికి టైమ్ ఎక్స్ టెన్షన్ ఇచ్చారు. మేము యివ్వలేదు ఎక్స్టెన్షన్ 7, 8 రోజులు తప్ప - అవతల ముఖ్య మంత్రి జయలలితగారు మన ముఖ్యమంత్రిగారికి టెలిఫోన్ చేసి, నాకు లక్షల టన్నుల బియ్యం, మేము టెండర్లు పెట్టిన వాటికి కూడ రాకపోతే కష్టమంటే కూడ 7 రోజుల టైము ఇచ్చాము. కనీసం వారి పర్యేక్ష కూడ వాడుకోకుండా వుండిపోయి లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని వారు ఎక్స్పోర్ట్ చేయలేకపోయారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో గుర్తిగా ఎవరు పరిపాలన చేయడం లేదు, గుర్తిగా కళ్ళ మూసుకుని కూర్చోలేదని మనవి చేస్తున్నాను. Every minute we are facing difficulties. మీరు నవ్వుతున్నారు. మీరు చేసిన పరిపాలనను రెక్విజైట్ చేయడానికి మాకు రెండు దశాబ్దాలు పట్టే పరిస్థితిని మాకు తెచ్చిపెట్టారనే మాటను మీరు మరిచిపోవడానికి వీలు లేదు. You have received the State. పేదవారి కొరకు పెట్టిన స్కేములో పెద్దలను తీసుకువచ్చి పెట్టి మీరు పార్టీ కార్యక్రమాలు చేసినందువల్ల యీ స్కేము పాడైపోయింద నేదే మీరు మరిచిపోవడానికి వీలు లేదు. మీరు పార్టీ కార్యక్రమం కోసం పెట్టినటువంటి స్కేము కానీ పేద ప్రజలకోసం పెట్టినటువంటి స్కేము కాదు. పేద ప్రజలకే మీ స్కేము అయితే కొద్ది రోజులతో అగ్గి ఉండేదని మీకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇండాకా శ్రీ-నల్లప రెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు చెప్పారు - బియ్యం ఎక్కడికో వెళ్లి పోతున్నాయని. ఈనాడు కాదు, మద్రాసుకు ఎప్పుడూ పోతున్నాయి బియ్యం. ఆ విషయం అందరికీ తెలిసిందే. ఈ సంవత్సరం బియ్యం ఎక్స్పోర్టు చేస్తున్నటువంటి మనుషులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారిని ఈ డిపార్టుమెంటులో అప్పుడే 10 మందిని పి.డి. యాక్టు క్రింద సెంట్రల్ జైలుకు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

109

పంపించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ డిపార్టుమెంటులోనూ పి.డి. యాక్సు క్రింద పెట్టలేదు. ప్రతి నిమిషం We are on the watch. We have created cells. కావాలని ఈవేళ బోర్డులు అన్నీ సీట్ చేయడం జరిగిందని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. పెద్దలు ఎవరో చెప్పారు. గత 6 నెలలుగా ఈ స్కేము విషయంలో పెరుగుతున్నట్లు వంటి భారాన్ని మనం ఎట్లాగ తట్టుకోవాలి? మనం ఇదివరకు ఎలా చేసినట్లువంటి 600 కోట్లు, 700 కోట్లు ఎట్లాగ తట్టుకోవాలి. షేనాన్సు సెక్యూరిటీస్ చెబుతున్నారు. అయ్యా, ఏ కాగితాలు పుచ్చుకొని ఢిల్లీ వెళ్లి మమ్ములను ప్లానింగు కమిషను ముందు కూర్చోమని అంటారు, షేనాన్సు డిపార్టుమెంటు దగ్గర కూర్చోమని అంటారు, ఏమీ ఉంది మా దగ్గర అని వారు అడుగుతూ ఉంటే దిక్కు తోచనట్లువంటి సికిల్ ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏ రకంగా అయినా సరే మనం కొంతవరకైనా రక్షించుకోవాలి అని 1-25 షేసల మీద క్యాబినెట్లో 3 సార్లు, 4 సార్లు తీవ్రమైన చర్చలు జరిగిన తరువాత, ఎమ్.ఎల్.ఏ.లతో మాట్లాడిన తరువాత, ప్రజలతో మాట్లాడిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మాకు తెలియదంటారా? 2 రూపాయలకు దొరికేవి 3-500 షేసలకు అమ్ముతూ ఉంటే కొనుక్కోనే మనవి బాధ పడతాడని మాకు తెలుసు. కానీ రాష్ట్రం కోసం, తీరిగి ఆ ప్రజలకు ఏమైనా మేలు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈ రెండింటినీ మేళవించుకునే దానికోసం, ఈ రెండింటినీ బ్యాలెన్సు చేసుకునే దానికోసం చేసినట్లువంటి కార్యక్రమం తప్ప మరొకటి కాదు. రాజకీయాలలో నష్టం ఉందని మాకు తెలుసు, ఓటల్లో ఇబ్బంది ఉందని మాకు తెలుసు. మీరు మాట్లాడతారని కూడా తెలుసు. అయినా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నట్లువంటి ఆర్థికపరిస్థితుల దృష్ట్యా ఈ పని చేయవలసి వచ్చిందని మీకు మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరవ్యూ)

మీరు అసెంబ్లీలో ఈ రకంగా మాట్లాడుతూ ఉన్నంతవరకు మీరు ప్రజలకు భావాలు చెప్పలేరు. ప్రజలకు మీ భావాలు వెళ్లే అవకాశం లేకుండా మీరే ప్రేమకొంటున్నారని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. 304 నోటీసు ఇచ్చిన పెద్దలకు అభివృద్ధిని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజున మన అసెంబ్లీ వర్సిస్తున్నది రెండు రూపాయల వెల కిలో బియ్యం మీద. అంతేతప్ప అనాడు ఒక కోటి 18 లక్షలు కార్డులలో 95 లక్షలకు ఎందుకు చేసారు, 96 లక్షలకు ఎందుకు చేసారని కాదు. ఈనాడు ధర ఎందుకు పెంచారని. ఆ గౌరవనీయులైన మంత్రివర్గం అన్నారు. This Government has ruined the State అన్నారు ప్రజలు అంత గుడ్డివారు కాదని వారికి తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎక్కుయిజు ఆదాయం ఎంత ఉంది రాష్ట్రానికి? ప్రభుత్వంలో అవినీతి ఎంత పెరిగింది? ప్రజల సొమ్ము ఎవరు తింటున్నారు అనే ఒకసారి ఈ సభద్వారా నేను అడుగుతున్నాను. ఏ నాగరికతతో కూడిన దేశం కావేయండి పేదవాళ్లకు అవారానికి ఎప్పుడు సబ్సిడీ ఇవ్వడం అలవాటు. సబ్సిడీ ఇవ్వకుండా ఏ పేదవాడు కూడా సంక్షేమంగా బ్రతకలేడు. ఆయనకు ఆ మాత్రం కూడా ఇంగితం లేకుండా ఈ స్టేట్ను

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన వెషయము: సేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

రూయిన్ చేసిందనేటటువంటి ఒక తప్పుడు విధానంతో మాట్లాడారని మేద్యారా వారికి మనవి
చేస్తున్నాను. సేదవారు బిత్తకాలా, చావాలా అనేది వారినే చెప్పమనండి. ఎంతమందికి
రాయితేలు ఇచ్చారు. ఎన్ని పరిశ్రమలవారికి రాయితేలు ఇచ్చారు, ఎన్ని వందల కోట్ల
రూపాయల రాయితేలు ఇచ్చారు? కేవలం సేదవాడికి అమాత్యం కూడా పెట్టలేరా? విధానాలు
ఉన్నాయి.

(ఇంటిరప్సన్ను)

అధ్యక్షా, ప్లానింగు కమిషను దగ్గర మేమూ కూర్చున్నాము. 550 కోట్లు ఆదాయం
ఉన్నటువంటి కాంగ్రెస్ హయాములోనుంచీ 1300 కోట్ల ఆదాయాన్ని పెంపింది తెలుగు
దేశం ప్రభుత్వం. అది మరచిపోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. ఆదాయాన్ని పెంచాము,
సేదవారికి కూడు పెట్టాం.

(ఇంటిరప్సన్ను)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రులు - మేరెండుకు లేస్తారు, మీరు కూర్చోండి. ఆయన
అన్నారు ఇస్తారు. He is able to answer. ఎందుకు వేగిర పడాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని పెంచాము.

మిస్టర్ స్పీకరు:- నేను ఇంకొక సబ్జెక్టుకు పోవడం లేదు. మీరు హౌసును
నడవనేయ దలచుకోలేదా? You don't want to hear your Opposition
Leader also.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వంయొక్క అచిన్నేతిని పూర్తిగా ధ్వంసం
చేసాము. సేదవారికి కూడు పెట్టాము. అంతేతప్ప ప్రభుత్వ విధానంగా సేదవారి నోళ్లు
కోట్లాదిని మాత్రం ఎప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అనుకోలేదని మనవిచేస్తున్నాను.
వారికి తెలియకపోతే తెలుసుకోమని చెప్పండి, నేను చెబుతాను. 1:1:1 రేషియోలో మేము
ఆ రోజు ఫ్యాక్టరీవాళ్లతో చేసాము.

(ఇంటిరప్సన్ను)

Mr. Speaker:- It is only clarification.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు అధ్యక్షా, నేను మౌలిక విధానాన్ని మాట్లాడుతున్నాను.
అలాడు ప్రభుత్వ సిద్ధాంతం 1:1:1 మీరు 1:2 ఎందుకు ఇస్తున్నారు? ఇది ప్రశ్నల

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

111

నోళ్లు కొట్టడం కాదా? ఇది పేదవారిని మోసం చేయడం కాదా అని నేను స్పష్టంగా
 ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఎందుకు ఈ విధానాలు అనుసరిస్తున్నారు.

(ఇంటిప్రశ్నను)

Mr. Speaker:- Clarification is over. No, nothing. పేతులు
 ఈవిలే లాభం లేదు. I have to maintain the timings.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- తెలుగుదేశం అప్పుడు 1:1:1 రేషియోలో ఇచ్చింది. అది
 ప్రభుత్వం అమలు చేసిన విధానం. ఇప్పుడు నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. మీరు
 1:1:1 ఇస్తున్నారా? లేకపోతే 1:1 కాడికే దండి పుచ్చు కొంటున్నారా చెప్పమనండి.
 ఎందుకు పేదవారి నోళ్లు కొడుతున్నారు? ఈ అన్యాయాన్నే! ఎందుకు వారు అవిధంగా
 ఆచరిస్తున్నారు? ఎందుకు వాళ్లను ధ్వంసం చేస్తున్నారు. ఎందుకు అవినీతి చేస్తున్నారు?
 ప్రతి రంగంలో కూడా ఈనాడు ప్రభుత్వ ఆదాయం తగ్గిపోయింది. ఎక్స్‌యిజుట్‌
 తగ్గిపోయింది. సేల్సు ట్యాక్స్ తగ్గిపోయింది. ప్రతి విధానంలో కూడా పన్ను ఎందుకు
 తగ్గిపోయింది? ఎందుకు రాయితీలు ఇస్తున్నారు? నిమెంటు ఫ్యాక్టరీలవారికి ఎందుకు
 సేల్సు ట్యాక్స్‌లో రాయితీ ఇచ్చారు? బిచ్చగాళ్లుగా బజారులో అడుక్కొంటున్నారా? ఈ
 తప్పుడు విధానాలు అన్నీ ఆచరించి ఈనాడు ఇవ్వలేము, ఇవ్వలేమని పతీకిల పడటం ప్రజా
 స్వామ్యం కాదు, పేదవారిని బ్రతికించడం కాదు. ప్రజాస్వామ్యం అనేది డబ్బు ఉన్నవారి
 కోసం కాదు, ధనవంతుల కోసం కాదు. పాపం - కూటికి కూడా లేకుండా బజారులో
 అడుక్కొని తింటున్నవారి కోసం. ఈమాత్రం కూడా ఇంగితం లేకుండా ఈ ప్రభుత్వం
 హస్తా ఉందంటే చాలా శోచనీయమైన పరిస్థితి అని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజలందరికీ
 సామాజిక పరమైన న్యాయం ఉండాలి. ప్రతివాడికి తినడానికి కూడైనా దొరకాలి. ఇది
 చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. ఇప్పటికైనా వారికి చెబుతున్నాను. పేదవారి పట్ల దయ
 దలపండి. కనీసం సామాజిక పరమైన హక్కు, న్యాయం వారికి కలిగింపండి, వారికి కూడు
 పెట్టండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు టైం ఇచ్చాను, క్లారిఫికేషను మాత్రం అడగాలి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- వారు అన్నారు. వారు మాట ఎత్తారు కనుక చెబుతు
 న్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ నిర్దాంతుల 1:1:1 మీరు అవిధంగా చేస్తున్నారా అని నేను
 అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావుగారు - మీరు అడగండి.

(ఇంటిప్రశ్నను)

మొత్తం సమయం 3, 4 గంటలు దీనికి తీసుకున్నాము. మీరు టి.ఎ.సి.కి రారు.
 టి.ఎ.సి.కి వచ్చిన వారి మాట వినరు. ఎలాగ?

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

Sri G. Venkat Reddy (Duggirala):- This is an important issue. I should also be given an opportunity.

శ్రీ వి. జగవతిరావు (కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, 304 విషయంగా మాట్లాడే అధికారం మాకులేదు. వారందరూ మాట్లాడారు. కానీ ఒకసారి మినిస్టరుగారు స్టేట్మెంటు ఇచ్చిన తరువాత It has become a policy statement. I require certain clarifications. With your permission, I would like to ask one or two clarifications. I will take only one minute.

2:00 మ. శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు:- కొన్ని డౌబ్స్ క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రము యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని పేద, ప్రజలకు యిచ్చే సబ్సిడీ క్యాంబోడీ తగ్గించవలసి వచ్చింది అని చెప్పారు. మరి పారిశ్రామిక వేత్తలకు ఎంత క్యాంబోడీ తగ్గించారో చెబితే నేను చాలా సంకోచిస్తాను. ఈ అగస్టు వాసులో సబ్సిడీల గురించి 452 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు పెట్టెందుకు ఓటు వేసినాము. Under what authority the Minister has reduced the quantum? బడ్జెటు మార్చి నాటికి కానీ హార్మీడు. నవంబరు, డిసెంబరు, జనవరి నెలలలో బియ్యం యివ్వలేదు. ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో బియ్యం కిలో రూ. 3-50 లు చొప్పున అమ్ముతున్నారు. దీని వలన ఎంత సెవ్ వేసినారు. You have to answer me. కేబినెట్ చేసిన ప్రకారం నవంబర్, డిసెంబర్ జనవరి మాసాలలో బియ్యం యివ్వలేదు. ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో బియ్యం రూ. 3-50లు చొప్పున అమ్మారు. స్కెన్సు గురించి చెబుతున్నారు. వెంకటరావుగారు నాకు స్పేషియలు. వారు నాకు తెలుసు. వారు నేను ఒకే కాలేజీలో చదువుతున్నాము. 1990 సంవత్సరము చెన్నైరెడ్డిగారు ఏ స్కెన్సు ప్రకారం కిలో రూ. 1-90లు వేశారు. నేను స్కెన్సు మేద ఆర్గ్యుమెంటు వేసే పని లేదు. రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం ఉన్నప్పుడు యస్.బి. రామారావుగారు గెలిచారా అన్నారు. శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు ఎలక్కన్ను అయిన తరువాత మేరు బియ్యం ధర పెంచారు. ఎన్నికలు ముందు నుంచి అదే We have everybody in the State would have known at this time. డి ఎలక్కన్ను అయిన తరువాత మేరు బియ్యం రేటు పెంచారు. పెంచి ఉంటే తెలిసేది. మేరు వేసే స్కెంబిక్ ప్రకారం ఏమిటో ...

రోడ్డు, భవనాలశాఖమంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి)-అప్పుడు మేరు అన్నారు ...

Sri P. Nageswar Rao:- I have gone on record in this August House. Even today I spoke. I have guts, but you have no guts.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వేరే కార్డులు పంపిణీ పేరుతో మూడు మాసాలు పాటు బియ్యం యివ్వకుండా ఉన్నమాట వాస్తవమేనా? అవిధంగా ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు సెవ్ వేసినారు? కేబినెట్ చేసిన కోటా వివరాలు సభాముఖంగా అందచెస్తారా? ఆ మేరకైనా చెప్పమనండి మంత్రిగారిని....

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 దీయ్యం పథకం అమలు చేయబడును గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

113

శ్రీ సిపావ్. వేద్యాసాగరరావు:- రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం రాష్ట్రములో అర్థిక పరిస్థితి దివాళాకొరుతనంతో ఉండి కాబట్టి రెండు రూపాయల నుంచి పెంచుతామన్నారు. ఫరవాలేదు అన్నాము. 3-50 రూపాయల నుంచి తగ్గించుకారా? ఈ మధ్యన కేంద్ర మంత్రి శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని ప్రవేశ పెడతామన్నారు. ఆ పథకాన్ని ప్రవేశ పెడుతున్నారా? ఆ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టినట్లయితే స్కూలుల్లో డ్రాఫ్ట్ అవుట్స్ లేకుండా ఉంటుంది. ఆ పథకము కొనసాగినట్లయితే చిన్నప్పటినుంచే అన్ని కులాలు వారు ఒక చోట కూర్చుని భోజనము చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి ఆ పథకాన్ని తిరిగి ప్రవేశ పెట్టడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం కిలో రూ. 1-90 ఎందుకు తగ్గించారు? తగ్గించడానికి కారణాలు వివరింపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కిలో బియ్యం రూ. 3-50లు మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే జనాభాకు యివ్వగలుగుతారా?

శ్రీ యం. ఓంకార్:- యింత చర్చ జరిగిన తరువాత దీని మీద రెండు క్లారిఫికేషన్లు అడుగుతున్నాను. ఒకటి రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం యిష్టే పథకం పునరుద్ధరిస్తారా? అవసరధాన్యాలు బోకు వ్యాపారం చేసే వారి నుంచి స్వాధీనము చేసుకుని తరువాత ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారా అవసరధాన్యాలు అందించే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ పాలదుగు వెంకటరావు:- ఈ స్కేము తప్పు అని కానీ, పేదవారికి యిష్టే సబ్సిడీ వలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అర్థిక పరిస్థితి బాగోలేదనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధ్యక్షులు అని చెబితే అది కరెక్టు కాదు. అది ప్రభుత్వ ధోరణి కాదు. సబ్సిడీ వలన ప్రభుత్వానికి యిబ్బంది కలుగుతున్నది అంటే నేను నమ్మడం లేదు. ఆ పోర్టుఫోలియో మంత్రిగా నేను ఒప్పుకోవడంలేదు. శాస్త్రీయ పద్ధతితో మొట్టమొదటి కుటుంబానికి అయిదుగురికి అని కార్డులు యివ్వలేదు. పేదలకు మనవి చేస్తున్నాను. వేటి విషయంలో 80 కేసులు పెట్టారు. ఒక అసామీకి ఆరు ఎకరాలు భూమి కలిగి అతనికి వ్యాపారం వలన నెలకు 1500 అదాయం వస్తూ ఉంటే అతను 1983 సంవత్సరము నుంచి కార్డు కలిగి ఉన్నాడు. దీంతో ఎంత వోయింది? అవి ఎవరికి వోయింది? రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు సంబంధించి సబ్సిడీ వోయింది అని మేరు అనుకుంటే నేను పేదవాడి సబ్సిడీ వోయింది అని నేను అనుకుంటా. రేషను షాపులో మనుష్యులు లేకుండానే రేషను కార్డులు పెట్టుకున్నారు. ఆ దబ్బు ఎక్కడికి వోయింది? ఒక కోటి 80 లక్షల కార్డులు పెద్యలు - తమరికి తెలియాలి. శాస్త్రీయ పద్ధతి కాదు. 100కి 70, 80 మందికి సబ్సిడీ యిస్తూ పోతూఉంటే ఎంతమంది పేదవారికి మనం యివ్వగలిగాము? శాస్త్రబద్ధంగా దీన్ని రేషన్ కార్డు వేయాలి. సబ్సిడీని ఇవ్వడాని కోసము ప్రపంచములో అందరూ ఒప్పుకోనేదాని కోసము దీనికీగా ఒప్పుకోండి. ఆ తరువాత ఏ రకంగా ఎక్కడిక్కడ మిగులులు వస్తాయో దానిబట్టి ఎనలేని కార్డులు ఎక్కడికి వెళ్లిపోవుడు ఖచ్చితంగా ప్రతి అభివృద్ధి పేరు వ్యాసుకొని ఏ దిల్లా నుండి నుండి ఎక్కడకు బదిలీ అయ్యాడు, ఎక్కడ తప్పు జరిగింది ఇవన్నీ తెలుసుకొని అక్కడ పనిపీఠంబట్టి ఇవ్వడానికి కూడా మేము తయారుగా ఉన్నాము. 10 లక్షల వరకు బోగస్ కార్డులున్నట్లు తెలిసింది. ఏ అధికారులు ఇవ్వారు? వారు ఎక్కడున్నారో తెక్కు తెలియకుండా వోయింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము దబ్బు ఎట్లా వోయినా, క్రిందివెంటో

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
తేసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

ఎకౌంటు నేకుండా వోయింది. ఈ రోజున నిలదీసి అడగండని ఈ సభలో మనవి
చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- తప్పుడు కార్డులుంటే తేసివేయండి. పేద వారికి రెండు
రూపాయలకు కే.జి. బియ్యం ఇవ్వాము. ఈ రోజు.....

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు:- స్కేము విషయం గురించి మాట్లాడేటప్పుడు
దానుకొనలనిన అవసరం లేదు. పేద వారికి ఉద్దేశించబడిన ఈ స్కేమును నాశనము
చేశారు. కోటి 8 లక్షల కార్డులు మీరు ఎందుకు తేసుకొనివచ్చారో సమాధానము చెప్పాలి.
దాన్ని పూర్తి చేసుకోవడానికి ఈ రోజున 50-60 లక్షల కావలసివస్తున్నది. ఈ డబ్బులే
వుంటే బ్రహ్మాండంగా ఈ స్కేమును అమలు చేసేవాళ్ళము. పేద వాళ్ళు కానివారిని
ఇందులోకి తేసుకొని వచ్చారు. స్కేమును నాశనము చేశారు. ఈ ప్రభుత్వము పేదవాళ్ళ
కోసం నిలబడి వుంది. పేదవారి కోసము ఈ స్కేమును అమలు చేసేదానికి వున్నాము.
గతములో కూడా నాగేశ్వరరావుగారు వున్నారు. వెంకటేశ్వరరావుగారు కూడా వున్నారు.
గతములో 2 నెలలు బియ్యం సప్లయి ఆగిన మాట వాస్తవము. అది కాదని అనడం లేదు.
దానికి దీనికి సంబంధము లేదు. పంట పప్పు సమయంలో మనము ఎఫ్.సి.ఐ., నుండి 3
లక్షల టన్నులు ఎక్కువ పొక్కూర్ల చేసి పేద వారిని కాపాడాలని రైస్ మిల్లర్లను ఈ
సంవత్సరం వత్తిడి చేశాము. మరల ఆరు నెలలు ఇవ్వాలంటే, యింకో 3 లక్షలు
ధాన్యము ఇవ్వాలని, గతములో అనవాయితీలాగా మేము కూడా చేశాము. ఎవరియినే
మిత్రపక్షాలు ఈ ప్రభుత్వాన్ని విలారో మీరు ఏమి చేశారో ఒకసారి చూచుకొండి.
1986-87లో మీరు 22 లక్షల 36 నెల టన్నులు ఇస్తే, 1988-89లో 17 లక్షల
టన్నులు మాత్రమే ఎట్లా ఇవ్వగలిగారు? గతములో 7 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసి 12
నెలలు 25 కే.జిల బియ్యం ఇవ్వలేదు. ఇది ప్రజలకు తెలిసిన నగ్గు సత్యము.

(ఇంటరప్షన్స్)

మేము మాత్రమే 25 కే.జిల బియ్యం ఇవ్వాము. ఆ నెల రోజుల విషయంలో కాంచెము
వెసిక్కి వోయాము. అయితే దాన్ని ఇందులో మరల రెస్టోర్ చేశాము. నరికిరెడ్డిగారు ఈ
డబ్బును దేనికి ఖర్చు చేస్తారని అన్నారు. ఇందులో రహస్యము ఏమీ లేదు ... 50 లక్షలు

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఒక సబ్ కమిటీని వేయండి. ఎవరిది తప్పు, ఎవరు తప్పు
చేశారో తేలుతుంది.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు:- నరికిరెడ్డిగారు 50 లక్షలు దేనికి ఖర్చు చేస్తారని
అడిగారు. ఇది వెబ్సైట్ స్కేముకు సంబంధించిన విషయం. దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు,
క్యాబినెట్ కూర్చోని ఆలోచించవలసిన వుంటుంది. పేదలకు కేటాయించిన డబ్బును పేదలకే

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తీసుకువచ్చిన విషయము: పేదలకు సబ్సిడీ
 బియ్యం పథకం అమలు చేయుటను గూర్చి.

17 మార్చి, 1992.

115

ఈ రాష్ట్రములో ఖర్చు చేయవలసివుంటుంది. అది తీసుకొనే వచ్చి యింకొకరికి ఖర్చు
 చేయాలనే ఆలోచన లేదు. నర్సిరెడ్డిగారు గ్రీన్ కార్డు మొత్తం జనానికి ఇస్తారా అని
 అడిగారు. గ్రీన్ కార్డు వరకు బాగా చేస్తే మంచి మాట అనిపించుకుంటే బాగుంటుందని.
 8. కొట్ల మందికి గ్రీన్ కార్డు ఇవ్వడం సాధ్యం కాదు....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- You are exposed like anything. What is the
 use?. It is not good. The answer is over. The clarifications
 are over. అన్ని అన్సర్స్ వచ్చాయి. కూర్చోండి.

శ్రీ బి: వెంకటేశ్వరరావు:- ఆయన సమాధానము సూటిగా చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇంకా ఎన్ని గంటలు అన్నర్ చేయాలి చెప్పండి. అన్నరులు
 అయిపోయాయి. కౌంట్రీఫిక్షన్స్ అయిపోయాయి. బిడినెస్ ప్రకారం మనము పోవడం లేదు.
 దీన్ని గమనించండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నెహ్రూ: విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ వున్నారు కాబట్టి, కె.జి.
 రు. 3-50ల ధరను తగ్గిస్తారా, లేదా అది పెంచాలి. మిడ్లె మేల్స్ ను ప్రవేశ పెట్టాలని
 విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ఆ మధ్య అన్నారు. దాన్ని గురించి ముఖ్య మంత్రిగారు చెబితే
 బాగుంటుంది. అది ప్రవేశ పెడితే రాష్ట్రములో ప్రజలకు కొంత ఉపశమనం కలిగించిన
 వారమవుతాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- నేను అడిగిన దానికి సమాధానములేదు. అప్పుడు
 తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో 1:1:1 రేషియోలో పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టం
 వుండేది. ఒకటి ఓపెన్ మార్కెట్ కు, ఒకటి పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు, ఒకటి ఎక్స్ పోర్ట్ కు.
 ఇప్పుడు ఏ రేషియోలో ఇస్తున్నారు?

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు:- మాడెసిషన్ లో మార్పు లేదు. విద్యాసాగరరావుగారు
 మిడ్లె మేల్స్ గురించి అడిగారు. రు. 3-50లకు కే.జి బియ్యం వెషయంలో తగ్గించడానికి
 ఆలోచిస్తారా అని అన్నారు? ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగుపడాలి. ఎక్కడయినా బంగారం
 గానీ, గ్యాస్ గానీ లేదా ఆయిల్ గానీ దొరికితే అప్పుడు చూద్దాం. ఇప్పుడున్న ఆర్థిక
 పరిస్థితుల్లో ఇంతకంటే మించిన మార్గము లేదు. మిడ్లె మేల్స్ గురించి
 విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెడతామని అన్నట్లుగా అన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము

116 17 మార్చి, 1992. సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రము - సభా కార్యక్రమ సలహా నివేదిక.

డైరెక్టుగా ఆ మాట వినలేదు. విజయభాస్కరరెడ్డిగారితో నేను మాట్లాడాను. వాలంటరీ అర్గనైజేషన్స్ కోసం వాళ్లు, కొంత మేరు కలిసి చేస్తే, లిట్రన్ ప్రోగ్రాము కింద కొంత సహాయం చేసినట్లును తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా ఇది తెలుసు.

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు:- 1:1:1 రేషియోలో ఒకటి ఓవెన్ మార్కెట్, ఒకటి పి.డి. ఎన్.టి. యింకొకటి ఎక్స్పోర్టు ఈ విధంగా ఇదివరకుండేది ఇప్పుడు ఏ రేషియో ఫోలో అవుతున్నారు.

శ్రీ పాలదుగు వెంకటరావు:- 1:1:1 రేషియో అంటే వన్ అంథ్ ఏమిటి? ఒక కేజీ. దీయ్యం తీసుకుంటే ఇక్కడ ఒక కే.జీ బయటికి ఒక కే.జీ ఖర్చు చేసినట్లు, ఒకటి ఎక్స్పోర్ట్. ఈ రేషియో మనం భరించలేము. ముఖ్యమంత్రిగారు రైస్ మిల్లర్సుతో మాట్లాడి రైస్ ఇక్కడ రిలేజ్ చేసేట్లు మాట్లాడి, ఆ రకంగా రైస్ పర్సెంటేజ్ తగ్గించుకొని, ఇక్కడ రిలేజ్ చేసేట్లు చేస్తామని అన్నారు.

సభాసమక్షములో వుంచిన పత్రములు.

Mr. Speaker:- All the papers that are intended to be laid and placed on the Table of the House are deemed to have been laid and placed on the Table of the House, respectively.

1. THE ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL UNIVERSITY (AMENDMENT) ORDINANCE, 1992.

"A copy of the Andhra Pradesh Agricultural University (Amendment) ordinance, 1992 (Andhra Pradesh Ordinance No. 3 of 1992) as required under sub-clause (a) of clause (2) of article 213 of the Constitution of India".

2. THE ANDHRA PRADESH MUNICIPAL LAWS AND THE ANDHRA PRADESH URBAN AREAS (DEVELOPMENT) (AMENDMENT) ORDINANCE, 1992

"A copy in each of the following Ordinances as required under sub-clause (a) of clause (2) of article 213 of the Constitution of India.

(i) The Andhra Pradesh Municipal Laws and the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Ordinance, 1992 (Andhra Pradesh Ordinance No.1 of 1992).

(ii) The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Ordinance, 1992 (Andhra Pradesh Ordinance No. 2 of 1992)".

సభాసమక్షములో పెట్టిన పత్రము - సభాకార్యక్రమ సలహా సమితి నివేదిక.

"A copy of the Report on the decisions of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 16th March, 1992".

(ఇంటిరవ్వన్స్)

REPORT ON THE DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

TAKEN AT ITS MEETING HELD ON 16TH MARCH, 1992.

The following decisions were taken by the Business Advisory Committee at its meeting held on 16th March, 1992 in

in regard to the Business to be transacted in the Assembly.

17-3-1992 (Tuesday)	Discussion on Motion of Thanks on the Governor's Address.
18-3-1992 (Wednesday)	Discussion on Motion of Thanks on the Governor's Address.
19-3-1992 (Thursday)	HOLIDAY (HOLI)
20-3-1992 (Friday)	1. Discussion on Motion of Thanks on the Governor's Address. 2. Reply of the Chief Minister. 3. Private Members' Business.
21-3-1992 (Saturday)	11-00 A.M. Presentation of Budget (Vote on Account) for 1992-93.
22-3-1992 (Sunday)	HOLIDAY
23-3-1992 (Monday)	1. Presentation of Supplementary Estimates of Expenditure for 1991-92. 2. General Discussion on Budget (Vote on Account) for 1992-93.
24-3-1992 (Tuesday)	General Discussion on Budget (Vote on Account) for 1992-93.
25-3-1992 (Wednesday)	General Discussion on Budget (Vote on Account) for 1992-93.
26-3-1992 (Thursday)	1. Last day of General Discussion on Budget (Vote on Account) for 1992-93. 2. Reply by the Minister for Finance and Voting. 3. Discussion and Voting of Supplementary Estimates of Expenditure for 1991-92.
27-3-1992 (Friday)	1. The Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1992. 2. The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1992 (Supplementary Estimates) 3. Private Member's Business.
28-3-1992 (Saturday)	NO SITTING
29-3-1992 (Sunday)	HOLIDAY
30-3-1992 (Monday)	1. Government Bills. 2. Short Discussion on matters of Public importance.
31-3-1992 (Tuesday)	Short Discussion on matters of Public importance.

ప్రకటన

గవర్నరుగారి ప్రసంగపాఠమునకు సవరణలు అందజేయుటకు
నిర్ణయించిన సమయము

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that the amendments to the Motion of Thanks to the Address by the Governor will be received by the Secretary to Legislature upto 5.00 P.M. today, the 17th March, 1992. Please Start Ranga Rao Garu.

గవర్నరుగారి ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలుపు ప్రతిపాదనపై చర్చ

2.20
మ.

శ్రీ కె. రంగారావు (తిరుపూరు):- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు ఇప్పీ నటువంటి మంచి ప్రసంగానికి ఎందుకు హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేయాలో నా అభిప్రాయాన్ని గౌరవ సభ్యుల ముందు ఉంచుతాను. అధ్యక్షా, మొట్టమొదటి సారిగా అసెంబ్లీకి పార్లమెంటుకి కోఆపరేటివ్ ఎన్నికల్లో శాంతి యుతంగా ప్రశాంతంగా ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల ద్వారా శాంతి భద్రతలను కాపాడి ఎన్నికలు జరిపినందుకు మొట్ట మొదటి సారిగా ఈ సభ తరఫున గౌరవనీయులైనటువంటి గవర్నరుగారికి నేను హృదయ పూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Now this House stands adjourned to meet again at 8-30 A.M. tomorrow, the 17th March 1992.

(The House then adjourned at 2-22 P.M.)

అనుబంధము

6032- సర్వశ్రీ డి. చిన్నమలయ్య, మహమ్మద్ రజిత్ అలీ, జి. యాదగిరి రెడ్డి, జి. నాగిరెడ్డి:- గౌరవనీయులైన రవాణా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థలో కాంట్రాక్టు లేబరు వద్దకి మీద కాంట్రాక్టుర్లకు అప్పగించిన పనుల పేర్లెవవి?

(బి) ఈ పనులను ఎవరు పర్యవేక్షిస్తున్నారు?

సమాధానం

(ఎ) అర్బిసి బిస్సు స్టేషన్లు, బిస్సు డిపోలు, మరుగుదొడ్లను శుభ్రం చేసే పనులను ప్రయివేటు కాంట్రాక్టుర్లకు బహిరంగ బిందరు వద్దకి ద్వారా అప్పగించడమయింది.

(బి) బిస్సు స్టేషన్లు, బిస్సు డిపోలు, మరుగుదొడ్లను పరిశుభ్రంగా పుంజే బాధ్యత ఆయా కాంట్రాక్టుర్లపై ఉంటుంది. అయితే కంట్రాక్టుర్లకు అప్పగించే ఈ పనులను సంబంధిత అర్బిసి అధికారులు పర్యవేక్షిస్తారు.

5445-ఎఫ్- సర్వశ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, టి. వెంకటేశ్వరరావు, పి. రామయ్య, సి. వీరభద్రెడ్డి:- గౌరవనీయులైన పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) 1వ దశలో రవాణా ఛార్జీలను పెంచినప్పటికీ 2వ దశ అంభే గోదాము నుండి వొక ధరల దుకాణాల వరకు రవాణా ఛార్జీలను పెంచని మాట వాస్తవమేనా, అయితే, అందుకు కారణాలు ఏమిటి?

(బి) ఈ విషయమై కలెక్టర్లు ప్రభుత్వానికి వ్యాకారా?

(సి) అయితే, 2వ దశలో ఛార్జీలను ఎప్పటి నుండి పెంచుతారు?

సమాధానం

ఎ. టి. సి:- 2వ దశ అంభే గోదాము నుండి వొక ధరల దుకాణాలకు రవాణా ఛార్జీలను 1-10-1991 తేదీ నుండి 20 శాతం మేరకు పెంచడమైనది.

5443-జె- సర్వశ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి, కె. రామచంద్రరావు, జి. సుధాకర్‌రెడ్డి, డి. కిరణ్‌కుమార్:- గౌరవనీయులైన రోడ్డు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) మహబూబ్‌నగరు జిల్లా, ఫిల్ల ఘనాపూరు మండల ప్రధాన కార్యస్థానం, సదరు మండలంలోని ఇతర గ్రామాలు వర్షా కాలంలో మొలగార వాగుకు వట్టే వరదల వల్ల మూడు నెలలపాటు జిల్లా ప్రధాన కార్యస్థానంతో రాకపోకలకు పూర్తిగా అవకాశాలు లేకుండా పోతున్న విషయం నిజమేనా?

(బి) మొలగారవాగుపై వంతెన నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా? అయితే, ఆ వంతెన ఎప్పుడు నిర్మిస్తారు?

సమాధానం

(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ. ప్రతిపాదిత ప్లానెట్ వంతెన ఖర్చు రూ. 50.00 లక్షలు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడిన వెంటనే ఈ పనిని పోషిద్దం జరుగుతుంది.

5224- సర్వశ్రీ ఆర్. రవేంద్రనాథ్‌రెడ్డి, పి. ముకుందరెడ్డి:- గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) భీమా బేసిన పాలనీలు పరిపక్వమైన మరుసటి రోజుననే ఆ మొత్తాలను క్లెయిం చేయడానికి అవసరమయిన పత్రాలను భారత డీవెక్ భీమా సంస్థ పంపిస్తున్న మాట నిజమేనా?

(బి) ఎ.పి.జి.ఎల్.ఐ. శాఖ తమ పాలనీధార్తకు అడ్డీ నేవలు చేయకపోవడమే కాక వెర్సింపులలో విపరీతమైన ఇబ్బందులను కలిగిస్తున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా?

(సి) క్లెయిముల పరిష్కారం విషయంలో భారత జీవిత భీమా సంస్థవారి కార్య విధానాన్ని పాటించడానికి ఎ.పి.జి.ఎల్.ఐ శాఖకు సాధ్యమవుతుందా?

సమాధానం

(ఎ) భారత జీవిత భీమా సంస్థ పాలన పరిపక్వమైన విషయం గురించి పాలన దార్శనకు ఒకటి లేదా రెండు నెలల ముందుగానే తెలియజేస్తుంది.

(బి) ఎ.పి.జి.ఎల్.ఐ శాఖ కూడ పాలనదార్శకు క్లెయిం ఫారాలను చాలా ముందుగానే పంపిస్తున్నది.

(సి) భారత జీవిత భీమా సంస్థ మాదిరిగానే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ జీవిత భీమా శాఖ కూడ అదే కార్యవిధానాన్ని పాటిస్తున్నది.

5445-వీ శ్రీ యన్. యతీరాజారావు:- గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:-

(ఎ) వైద్య విశ్వవిద్యాలయ వైస్ ఛాన్సలరు శ్రీ లింగం సూర్యనారాయణగారి నేతృత్వంలో నిపుణుల సంఘం ఏర్పాటు ఏర్పాటుయిందా?

(బి) ఆ సంఘం నివేదికను సమర్పించిందా?

(సి) నివేదిక ప్రతి నొకదానిని సభాసమక్షంలో ఉంచుతారా?

సమాధానం

(ఎ) అవునండి.

(బి) అవునండి.

(సి) నివేదిక ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

*5441-బి శ్రీ సి.నర్సిరెడ్డి:- గౌరవనీయులైన పౌరసరఫరాలశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) గ్యాస్ డేలర్లు హోటళ్ళకు బ్యాక్ మార్కెటులో నిలెండర్లు సరఫరా చేయడం ద్వారా గృహోపయోగ వినియోగదారులకు అసౌకర్యం కలుగజేస్తున్న విషయం నీజమేనా?

(బి) అయితే, బ్యాకు మార్కెటింగును నియంత్రించి, గృహ వినియోగదారులకు సకాలంలో సరఫరాచేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

సమాధానం

(ఎ) 1991 సంవత్సరంలో ఇప్పటివరకు 5 సంఘటనలను దృష్టికి వచ్చాయి.

(బి) పౌరసరఫరాలశాఖ నిఘా అధికారులు గ్యాస్ ఏజెన్సీలపై, వాణిజ్య సంస్థలు అంటే హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు మొదలైన వాటిపై ఆకస్మిక తనిఖీ చేసి, గృహోపయోగం

కానీ కార్యకం నిమిత్తం గృహోపయోగం ఎల్.పి. సిలిండర్లను సరఫరా చేసి ఉపయోగించిన వారిపై కేసులను బుక్ చేయడమయింది.

4273- సర్వశ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి, డి. వెంకటేశ్వరరావు, జి. ముద్దు కృష్ణంనాయుడు, ఎం. రఘుమారెడ్డి, పి. ఆశోకగజపతిరాజు, జి. నాగిరెడ్డి:- గౌరవ న్యాయులైన వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) కూరగాయలు, పండ్లు చెడిపోకుండా నిల్వపెసేందుకు రూ. 50 కోట్ల వ్యయంతో ప్లాడరాబాదువద్ద 'కోల్డ్ స్టోరేజీ' యూనిట్, ప్లానెసింగ్ యూనిట్ ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించిన మాట నిజమేనా?

(బి) జిల్లా ప్రధాన కార్యస్థానాలకు కూడా ఈ సౌకర్యాలను విస్తరింప చేసే ప్రతి పాదన ఉన్నదా?

—సమాధానం—

(ఎ) ఇప్పటివరకు అట్టి నిర్ణయం ఏదీ తీసుకోలేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.